

STICHTING BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS VOOR
DE HANDEL IN BOUWMATERIALEN

JAARVERSLAG

2020

→ INHOUDSOPGAVE

1.	VOORWOORD	5	7.6	Risicobeleid en inventarisatie	39
2.	KERNGEGEVENS BPF HIBIN	6	7.7	Voornaamste risico's 2020	40
2.1	Overzicht/kerngegevens 2020	6	7.8	Risicogevolgen boekjaar 2020	42
2.2	Uitvoeringskosten	7	7.9	Toelichting in jaarrekening	42
3.	KARAKTERISTIEKEN EN PENSIOENREGELING	10	7.10	Financieel crisisplan	42
3.1	Karakteristieken van het fonds	10	8.	FINANCIEEL BELEID	44
3.2	Kenmerken pensioenregeling en uitvoering	11	8.1	Beleidsdekkingsgraad, actueledekkingsgraad en solvabiliteit	44
3.3	Pensioen binnen de sector handel in bouwmaterialen	13	8.2	Premiebeleid	44
4.	ORGANISATIE	14	8.3	Technische voorziening voor risico fonds	45
4.1	Inleiding	14	8.4	Ontwikkeling van de actuele dekkingsgraad in het verslagjaar	46
4.2	Bestuur van het fonds	14	8.5	Ontwikkeling van de rentetermijnstructuur	46
4.3	Bestuurscommissies	15	8.6	Toeslagbeleid en toeslagambitie	47
4.4	Sleutelfuncties	15	8.7	Z-score en performancetoets	48
4.5	Verantwoordingsorgaan	16	9.	BELEGGINGEN	49
4.6	Intern toezicht	16	9.1	Terugblik economie en financiële markten	49
4.7	Bestuursbureau	17	9.2	Beleggingsbeginselen (Investment beliefs)	49
4.8	Klachten- en geschillencommissie	18	9.3	Prudent Person	49
4.9	Uitbesteding	18	9.4	Maatschappelijk verantwoord beleggen (ESG)	51
4.10	Externe controle	19	9.5	Organisatie vermogensbeheer	52
5.	VERSLAG OVER HET BOEKJAAR	20	9.6	Strategisch beleggingsbeleid	52
5.1	Inleiding	20	9.7	Derivaten	54
5.2	Hoofdpijnen bestuursonderwerpen	20	9.8	Renterisico	54
5.3	Ontwikkeling financiële positie	29	9.9	Samenstelling belegd vermogen	54
5.4	Herstelplan	31	9.10	Beleggingsresultaten	54
5.5	Prognosetafel en ervaringssterfte	32	9.11	Ontwikkeling matching beleggingen	55
5.6	Overige ontwikkelingen wet- en regelgeving en overheidsbeleid	32	9.12	Ontwikkelingen return beleggingen	56
6.	GOED PENSIOENFONDSBESTUUR (PENSION FUND GOVERNANCE)	33	9.13	Vooruitzicht	57
6.1	Inleiding	33	10.	ACTUARIËLE PARAGRAAF	58
6.2	Bestuurlijke effectiviteit, geschiktheid en deskundigheidsbevordering	33	11.	TOEKOMSTPARAGRAAF	59
6.3	Compliance	33	12.	OORDEEL VERANTWOORDINGSORGAAN	62
6.4	Principes voor beheerst beloningsbeleid	34	13.	BEVINDINGEN RAAD VAN TOEZICHT	65
6.5	Code pensioenfondsen 2018	34	14.	JAARREKENING	68
6.6	Diversiteitsbeleid	35	15.	OVERIGE GEGEVENS	102
6.7	Wijzigingen reglementen en actuariële en bedrijfstechnische nota	35		BIJLAGEN	109
6.8	Communicatie	36			
6.9	Klachten, geschillen en incidenten	36			
6.10	Toezichthouder AFM en DNB	37			
7.	INTEGRAAL RISICOMANAGEMENT	38			
7.1	Inleiding	38			
7.2	Beheerste en integere bedrijfsvoering en integraal risicomanagement	38			
7.3	Risicohouding	38			
7.4	Risicoraamwerk	39			
7.5	Three Lines Model	39			

BESTUURSVERSLAG

1 VOORWOORD

Beste lezer,

Voor u ligt het bestuursverslag over 2020 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen (Bpf HiBiN). Het doel van dit verslag is het informeren van onze (gewezen) deelnemers, onze pensioengerechtigden, onze aangesloten werkgevers en de overige belanghebbenden over de financiële positie en belangrijkste gebeurtenissen bij Bpf HiBiN.

Korte terugblik 2020

In het jaar 2020 werd het maatschappelijke verkeer ontwricht door het overheidsingrepen om de pandemie, veroorzaakt door COVID-19, te bedwingen en reageerden beleggers onzeker op de pandemie waardoor begin 2020 zelfs sprake was van de daling van de aandelenkoersen in één maand tijd van meer dan 30%. Omdat daarnaast rentedalingen, doorgevoerd door centrale banken, de kapitaalmarktrente verder deed dalen, werd ook de financiële positie van Bpf HiBiN door COVID-19 hard geraakt. De waarde van de beleggingen daalde terwijl de waarde van de pensioenverplichtingen steeg. Zoals bij zoveel fondsen ging ook bij Bpf HiBiN de dekkingsgraad, die door de lage rente al laag was, hard onderuit. Deze zorgelijke ontwikkeling werd door het bestuur van Bpf HiBiN op de voet gevolgd.

Hoewel positieve marktcorrecties, een niet-onaanzienlijk beleggingsrendement van 11,2% en de stijging van de rente aan het einde van 2020, meebrachten dat Bpf HiBiN niet genoodzaakt is om in 2021 de pensioenen te verlagen, is deze situatie nog steeds zorgelijk te noemen. Ook in 2021 kunnen geen indexaties worden gegeven terwijl dat wel de ambitie van sociale partners in de sector van de bouwmaterialenhandel is.

De pandemie bracht helaas ook met zich mee dat het bestuur niet op de gebruikelijke wijze kon stilstaan bij het vertrek van Chris Lonsain, bestuurslid/vicevoorzitter van 30 juni 2010 tot 1 juli 2020, Anton de Bekker, lid van de raad van toezicht van 1 juli 2014 tot 1 juli 2020 en Jan Krijt, lid van het verantwoordingsorgaan namens werknemers van 1 juli 2014 tot 1 juli 2020. Hoewel de wens om dit alsnog te kunnen doen nog steeds bestaat, is dit reden om hen bij dezen te bedanken voor hun langjarige inzet voor Bpf HiBiN.

Zorgelijk is ook dat het bestuur in 2020 opnieuw heeft moeten besluiten om voor het kalenderjaar 2021 de opbouw te verlagen. Waar in 2020 een verlaging noodzakelijk was van 1,625% naar 1,25% bleek, omdat sociale partners het noodzakelijke besluit om de premie te verhogen opnieuw niet namen, een verlaging noodzakelijk naar 1,09%. Het bestuur betreurt het ten zeerste dat het genoodzaakt was te besluiten tot verlaging van de opbouw en begrijpt het verantwoordingsorgaan dat hieromtrent negatief adviseerde.

De kostenbewuste houding van het bestuur van Bpf HiBiN bracht in 2020 een lichtpuntje: het slaagde er met € 142 per deelnemer opnieuw in om de kosten onder € 150 per deelnemer te houden. Dit laatste bedrag werd door het bestuur van Bpf HiBiN als één van de doelstellingen van het in eigen beheer uitvoeren van de pensioenadministratie genoemd. Dit is een compliment waard voor de medewerkers van Bpf HiBiN.

Korte vooruitblik 2021

Het bestuur van Bpf HiBiN heeft goede hoop dat de uitwerking van de herziening van het pensioenstelsel, die is neergeslagen in het pensioenakkoord dat het kabinet in 2019 met werknemers- en werkgeversorganisaties een pensioenakkoord heeft gesloten, het pensioenstelsel niet alleen transparanter en persoonlijker maakt, maar ook de betaalbaarheid ten goede komt. Na kennis te hebben genomen van de consultatiewetgeving Wet Toekomst Pensioenen zijn de eerste stappen gezet om in overleg met sociale partners invulling te gaan geven aan de stelstelwijziging. Hoewel de recente aankondiging dat de eerste wetgeving niet na de zomer van 2021 maar mogelijk pas begin 2022 beschikbaar zal zijn, sociale partners en het fonds meer tijd laat om de diverse besluiten te nemen, is het bestuur van Bpf HiBiN van mening dat deze tijd er, gelet op de besluitvorming die leidde tot de lage opbouw in 2020 en 2021, niet is. Een derde verlaging van de pensioenopbouw op rij moet voorkomen worden en staat vertraging niet toe.

Bestuursverslag

Het verslag is onderverdeeld in een verslag van het bestuur, een verslag van de raad van toezicht en de reactie van het bestuur op dat verslag, het oordeel van het verantwoordingsorgaan en de reactie van het bestuur op dat oordeel, de jaarrekening en overige gegevens. In het verslag van het bestuur worden het profiel van Bpf HiBiN, de organisatie en de beleidsmatige zaken die in 2020 hebben gespeeld, zowel op het gebied van pensioenen als op het gebied van beleggingen weergegeven.

In de jaarrekening presenteren wij het fondsvermogen, de mutaties daarin gedurende 2020, een toelichting op de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling en de mutaties in de beleggingsportefeuille. Bij overige gegevens geven wij de actuariële verklaring, de controleverklaring van de onafhankelijke accountant en de gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen voor Bpf HiBiN weer.

Met vriendelijke groet,

Mr Gijs Alferink
Voorzitter

Marc Vijver
Vicevoorzitter

KERNGEGEVENS BPF HIBIN

2.1 OVERZICHT / KERNGEGEVENS 2020

De kerncijfers worden in het vervolg van het de jaarrekening nader toegelicht.

	2020	2019	2018	2017	2016
Ondernemingen en aantallen					
Aangesloten ondernemingen	900	882	874	868	859
Deelnemers	9.999	9.461	8.874	8.445	8.006
Gewezen deelnemers	18.834	18.128	17.875	16.728	17.463
Pensioengerechtigden					
Ouderdomspensioen	4.220	4.005	3.607	3.707	3.701
Nabestaandenpensioen	1.461	1.446	1.421	1.433	1.406
Pensioenuitkeringen en premies (x € 1.000)					
Pensioenuitkeringen (incl. afkoop)	13.066	12.318	11.716	11.859	11.773
Premiebijdrage basisregeling	43.309	40.931	37.084	33.431	30.764
Premiebijdrage Anw-hiaatverzekering	316	319	454	401	370
Kostendekkende premie basisregeling	58.746	57.909	50.898	46.572	39.849
Gedempte kostendekkende premie	42.288	38.110	35.482	31.966	30.689
Totale premie per jaar (in % pensioengrondslag)	22,2%	22,2%	22,2%	22,2%	22,2%
Waarvan werknemersdeel	7,4%	7,4%	7,4%	7,4%	7,4%

	2020	2019	2018	2017	2016
Beleggingen (x € 1.000)					
Belegd vermogen (actuele waarde)	1.348.685	1.155.526	929.976	872.854	820.122
Pensioenvermogen	1.257.048	1.103.698	914.309	882.646	825.367
Gemiddeld belegd vermogen	1.144.881	1.022.129	886.200	836.631	802.580
Opbrengst belegd vermogen	122.964	157.942	5.557	39.504	84.702
Rendement	11,2%	17,5%	0,8%	4,8%	11,9%
Z-score	-0,47%	-0,14%	0,26%	0,83%	0,50%
Performancetoets	1,72%	1,92%	1,78%	1,56%	1,66%
Technische voorzieningen (x € 1.000)					
Voorziening pensioenverplichtingen	1.321.885	1.126.838	905.177	839.403	827.346
Financiële positie					
Dekkingsgraad (actueel)	95,1%	97,9%	100,5%	104,9%	99,8%
Beleidsdekkingsgraad	90,7%	97,5%	104,5%	103,4%	97,5%
Reële dekkingsgraad	73,9%	77,7%	84,1%	83,0%	79,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,2%	104,3%	104,3%	104,3%	104,4%
Dekkingsgraad vereist vermogen	115,6%	115,9%	116,8%	117,0%	115,2%

	2020	2019	2018	2017	2016
Kosten (x € 1.000)					
Pensioenuitvoeringskosten	2.223	2.182	1.953	2.453	3.556
Kosten per deelnemer (in €)	€ 142	€ 146	€ 141	€ 181	€ 267
Kosten uitgedrukt als percentage premie	5,10%	5,29%	5,20%	7,30%	11,40%
Transactiekosten	443	584	403	622	581
Transactiekosten in % van vermogen	0,04%	0,06%	0,05%	0,07%	0,07%
Beleggingskosten (exclusief transactiekosten)	2.510	2.185	2.151	2.010	2.185
Beleggingskosten in % van vermogen	0,22%	0,21%	0,24%	0,24%	0,27%
Pensioengegevens					
Opbouw ouderdomspensioen per jaar	1,250%	1,625%	2%	2%	2%
Franchise (in €)	13.094	12.712	12.712	12.279	12.279
Maximum salaris (in €)	45.613	44.284	44.284	42.774	42.774
Toeslag per 1 januari					
Voor de actieve deelnemers	0%	0%	0%	0%	0%
Voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	0%	0%	0%	0%	0%
Grens toekomst bestendig indexeren*	122,7%	125,4%	124,2%	124,6%	123,4%

* De beleidsdekkingsgraad gedeeld door de benodigde beleidsdekkingsgraad waarbij volledige toeslagverlening kan plaatsvinden (reële dekkingsgraad)

2.2 UITVOERINGSKOSTEN

Voor het uitvoeren van de pensioenregeling worden kosten gemaakt. Deze bestaan op hoofdlijnen uit de kosten voor administratieve uitvoering (het pensioenbeheer) en voor het vermogensbeheer en transactiekosten.

2.2.1 Administratieve uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten worden betaald door het fonds. Een deel van de uitvoeringskosten heeft te maken met zichtbare activiteiten. Voorbeelden daarvan zijn:

- kosten voor de werkgevers- en deelnemersadministratie, zoals premie-incasso, administratie van de pensioenaanspraken, kosten voor het uitkeren van pensioenen, maar ook kosten van het verwerken van een waardeoverdracht, afkoop kleine pensioenen en communicatie;
- bestuurskosten, zoals vergoedingen voor leden van de fondsorganen en opleidingskosten;
- kosten bestuursbureau.

Op bovenstaande uitvoeringskosten heeft het bestuur invloed. Daarnaast zijn er directe kosten die het bestuur niet of beperkt kan beïnvloeden, zoals:

- overige kosten zoals advieskosten;
- kosten verbonden aan toezicht van DNB en AFM;
- adviserend en certificerend actuaris, accountant en juridische kosten.

Verder leidt nieuwe wetgeving periodiek tot wijzingen in processen of het wijzigen van de pensioenregeling. Ook deze kosten kan het fonds beperkt beïnvloeden.

Een bedrag van € 190.000 (2019: € 180.000) is toegerekend aan het vermogensbeheer. Dit betreft met name bestuurskosten en kosten van het bestuursbureau. De administratieve uitvoeringskosten zijn in de tabel op de volgende bladzijde opgenomen.

	2020	2019
Uitvoeringskosten	€ 2.223.000	€ 2.182.000
Aantal deelnemers/pensioengerechtigden	15.680	14.912
Kosten per deelnemer/pensioengerechtigde	€ 142	€ 146
Aantal actieve/ gewezen deelnemers/pensioengerechtigden	34.514	33.040
Kosten berekend over alle deelnemers	€ 64	€ 66

Toelichting administratieve uitvoeringskosten

De totale administratieve uitvoeringskosten zijn in 2020 in absolute zin gestegen ten opzichte van het jaar 2019. De stijging is te verklaren door de hogere juridische kosten vanwege de handhaving van de verplichtstelling.

De kosten per deelnemer/pensioengerechtigde komen uit op € 142, een daling van € 4 ten opzichte van 2019. Worden de kosten berekend inclusief gewezen deelnemers (slapers) dan zijn de kosten € 64, een daling van € 2 ten opzichte van 2019.

Benchmark uitvoeringskosten

Onderdeel van de missie van Bpf HiBiN is dat de uitvoering van de pensioenregeling van de sector op integrale wijze plaats vindt, kostenefficiënt is en dat de communicatie begrijpelijk en transparant is. Dit betekent dat naast de kosten ook de kwaliteit van de dienstverlening van belang is. Dit zijn de overwegingen geweest van het bestuur om in het jaar 2017 over te gaan op zelfadministratie.

Het streven van het bestuur was om uiterlijk in het jaar 2020 uit te komen op een stabiel kostenniveau per deelnemer tussen € 150 en € 160. Ook voor het jaar 2020 is met € 142 per deelnemer onder deze doelstelling uitgekomen.

Uit de beschikbare informatie van DNB blijkt dat voor fondsen met een deelnemersaantal tussen 10.000 en 100.000 deelnemers (actieven en pensioengerechtigden) deze uitvoeringskosten in het jaar 2020 rond de € 182 bedragen. Voor alle fondsen gezamenlijk zijn de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer sinds 2014 afgenomen van € 115 naar € 106. Deze daling wordt vooral veroorzaakt door de (heel) grote fondsen, met meer dan 100.000 deelnemers. Voor kleinere pensioenfondsen stegen deze kosten per deelnemer juist.

2.2.2 Kosten uitvoering vermogensbeheer en transactiekosten

De kosten van het vermogensbeheer bestaan uit verschillende componenten. Naast de kosten van de beleggingen zelf, de zogenaamde beheerkosten of management fees, is er ook sprake van administratieve kosten. Dit zijn custodian kosten, broker kosten, eventuele belastingen, bestuurs- en adviseurskosten, en kosten die gepaard gaan met bijvoorbeeld het afdekken van risico's en transactiekosten.

Direct zichtbare kosten

Kosten die bijvoorbeeld gemaakt worden voor het uitvoeren van transacties, de zogenaamde brokerkosten, of kosten die gemaakt worden voor het bewaren van de beleggingen, het bewaarloon, zijn direct zichtbaar.

Niet direct zichtbare kosten

Transactiekosten zijn niet direct zichtbaar. De transactiekosten zijn de kosten die gemaakt worden om de effectentransacties tot stand te brengen en uit te voeren. Deze transactiekosten zijn veelal op basis van een schatting tot stand gekomen, omdat er bijvoorbeeld bij transacties in de categorie vastrentende waarden niet separaat kosten in rekening worden gebracht. Deze uiten zich in het verschil tussen de bied- en laatkoersen.

Daarnaast is het bij een participatie in beleggingsfondsen niet altijd exact te bepalen welke transactiekosten er zijn gemaakt. Daarvoor is een schatting gemaakt van de 'turnover' (ofwel omzet) in de portefeuille en op basis van gemiddelde transactiekosten in de markt zijn vervolgens de transactiekosten bij benadering bepaald. De Pensioenfederatie heeft aanbevelingen gepubliceerd over uitvoeringskosten vermogensbeheer (waaronder transactiekosten). De aanbevelingen geven een gezamenlijke richting voor de sector, maar de rapportage van transactiekosten is nog niet gestandaardiseerd, waardoor deze kosten niet altijd goed vergelijkbaar zijn.

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft op 1 april 2021 een onderzoeksrapport gepubliceerd over de verantwoording van kosten door pensioenfondsen. Pensioenfondsen dienen de kosten uit te splitsen in drie categorieën: pensioenbeheer-, vermogensbeheer- en transactiekosten. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft Bpf HiBiN van de AFM een brief ontvangen dat voor het verslagjaar 2019 de uitvoeringskosten foutief zijn gerapporteerd. Bpf HiBiN heeft namelijk tot en met het jaarverslag 2019 de transactiekosten als onderdeel van de beleggingskosten gepresenteerd. De transactiekosten zijn nu separaat getoond.

Overzicht kosten vermogensbeheer

De totale kosten van het vermogensbeheer (exclusief de transactiekosten) bedragen voor het jaar 2020 € 2.510.357. In een percentage van het totale gemiddeld belegd vermogen bedragen de kosten 0,22% per jaar. De uitsplitsing van de kosten worden in onderstaand overzicht weer-gegeven.

	2020		2019	
Beleggingskosten*)	Euro	%	Euro	%
Total Expense Ratio (beheerkosten, belastingen, administratie en custodykosten fondsen, kosten central clearing, overige kosten)	€ 2.035.141	0,18%	€ 1.724.187	0,17%
Kosten advies en bestuur	€ 315.723	0,03%	€ 329.909	0,03%
Kosten custodian	€ 159.493	0,01%	€ 131.169	0,01%
Totale beleggingskosten	€ 2.510.357	0,22%	€ 2.185.265	0,21%
Gemiddeld belegd vermogen	€ 1.144.880.768		€ 1.022.128.911	

*) Waar relevant inclusief btw

Overzicht transactiekosten

De totale transactiekosten voor de jaren 2020 en 2019 (absoluut bedrag en in een percentage van het gemiddeld belegd vermogen) zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

	2020		2019	
Transactiekosten	€ 442.701	0,04%	€ 583.830	0,06%

De transactiekosten zijn vergeleken met het jaar 2019 gedaald. In het jaar 2019 is een vermogensbeheerder gewijzigd met de daarbij behorende transactiekosten, dit was voor het jaar 2020 niet van toepassing. In 2020 zijn de transactiekosten hoofdzakelijk toe te rekenen aan de mutaties in de LDI-portefeuille vanwege de gedaalde rente.

Ontwikkeling beleggingskosten

In de afgelopen jaren heeft het bestuur veel aandacht besteed aan het beheersen van de beleggingskosten en is er door de Balansmanagement- & Vermogensbeheer Commissie actief aan kostenverlaging gewerkt. In de periode 2015-2019 zijn de kosten, uitgedrukt als percentage van het gemiddeld belegd vermogen, stapsgewijs gereduceerd van 0,50% naar 0,21%. In het jaar 2020 is het kostenniveau als percentage van het gemiddeld belegd vermogen met 0,22% stabiel gebleven.

In absolute zin zijn de beleggingskosten over het jaar 2020 gestegen met € 183.963. Dit komt met name door de stijging van het vermogen.

Aansluiting met jaarrekening

De toelichting op de vermogensbeheerkosten in het bestuursverslag wijkt op onderdelen af van de kosten gepresenteerd in de jaarrekening. De toelichting in het bestuursverslag gaat uit van de 'Aanbevelingen Uitvoeringskosten' van de Pensioenfederatie, de kosten die worden verrekend binnen de beleggingsfondsen en de transactiekosten. In de jaarrekening zijn de kosten verantwoord overeenkomstig de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. In de jaarrekening zijn de kosten uitgesplitst in directe kosten en indirecte kosten. De transactiekosten zijn verwerkt in de indirecte beleggingsopbrengsten.

KARAKTERISTIEKEN EN PENSIOENREGELING

3.1 KARAKTERISTIEKEN VAN HET FONDS

Profiel

Bpf HiBiN (het fonds) is opgericht op 30 juni 1958. De op balansdatum geldende statuten dateren van 28 oktober 2020. Het fonds is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Doelstelling

Bpf HiBiN is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds voor de sector Handel in Bouwmaterialen. Het doel van het fonds staat omschreven in de statuten. Samengevat heeft het fonds ten doel, overeenkomstig de bepalingen van de statuten en van het (de) pensioenreglement(en) van het fonds, werknemers en gewezen werknemers, en hun nagelaten betrekkingen te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, overlijden en arbeidsongeschiktheid. Het bestuur heeft als taak het fonds zodanig te besturen dat deze doelstelling wordt gerealiseerd.

Missie

Bpf HiBiN voert op professionele wijze en zonder winstoogmerk de door sociale partners van de sector van de handel in bouwmaterialen gemaakte afspraken over pensioen uit.

Daarbij zijn de volgende kernwaarden van belang:

- evenwichtige belangenafweging;
- voldoen aan wet- en regelgeving;
- kostenefficiënt;
- maatschappelijke betrokkenheid;
- eenvoud en begrijpelijkheid.

Visie

Bpf HiBiN wil voor alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers binnen de sector handel in bouwmaterialen een betrouwbaar, toekomstbestendig en klantgericht fonds zijn met een kwalitatief hoog niveau van dienstverlening. De kosten voor het uitvoeren van de pensioenregeling zijn zowel voor het vermogensbeheer als het pensioenbeheer zo laag mogelijk.

Het bestuur van Bpf HiBiN kan zich voorstellen dat een pensioenfonds 'Groothandel' wordt gevormd. Schaalvergroting (door samenwerkingsmogelijkheden) om de kosten op lange termijn verder te verlagen worden daarom periodiek onderzocht, met als voorwaarde dat de kwaliteit van de dienstverlening minimaal gelijk blijft.

De transparante communicatie aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers is gericht om realistische verwachtingen te scheppen, en pensioenbewustzijn te ontwikkelen.

Strategie

Om de missie en visie te realiseren hanteert Bpf HiBiN de volgende strategie voor onderstaande drie aandachtsgebieden.

Dienstverlening en klantgerichtheid

- streven naar een hoogwaardige (data)kwaliteit van de pensioenadministratie en dienstverlening, waarbij klachten en geschillen tot een minimum worden beperkt;
- juiste, herkenbare en duidelijke (digitale) communicatie aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- beperking van de administratieve werkzaamheden en goede ondersteuning voor werkgevers.

Professionele organisatie

- bestuur en bestuursbureau van Bpf HiBiN zijn en blijven op hun taak berekend om de doelstellingen van het fonds te realiseren. Daarvoor moeten het bestuur en het bestuursbureau adequaat en met voldoende diversiteit bemenst zijn. Naast de zelfadministratie voor het pensioenbeheer, is dit tevens van belang om de uitbestedingspartijen voor het vermogensbeheer aan te sturen en hun prestaties te monitoren;

- uitbestedingspartijen worden zorgvuldig uitgekozen en periodiek geëvalueerd;
- het jaarlijks toetsen van de kosten met vergelijkbare (bedrijfstak)pensioenfonds;
- de besluiten van Bpf HiBiN zijn gebaseerd op solidariteit, evenwichtige belangenafweging en maatschappelijke gevolgen;
- op basis van vastgestelde investment beliefs streven naar een optimale verhouding tussen risico, kosten en passende beleggingsopbrengsten om het vermogen te laten renderen;
- waar nodig blijven innoveren om tot een betere uitvoering van de pensioenregeling te komen.

Toekomst

- samenwerking met sociale partners om op korte en lange termijn de betaalbaarheid, de veranderingen en vereenvoudigingen van de pensioenregeling te kunnen sturen;
- periodiek evalueren of het huidige paritaire bestuursmodel en uitvoeringsmodel van Bpf HiBiN toekomstbestendig is;
- (periodiek) onderzoek naar schaalvergroting of samenwerkingsmogelijkheden om de kosten zo laag mogelijk te houden.

Beleid en verantwoording

Het fonds geeft uitvoering aan het pensioenreglement zoals overeengekomen in het met de sociale partners vastgestelde uitvoeringsreglement, met inachtneming van de bepalingen vastgelegd in de Pensioenwet. Deze uitvoering bestaat uit het beleggen van het beschikbare vermogen, het verlenen van pensioenaanspraken aan (gewezen) deelnemers, het verstrekken van uitkeringen aan pensioengerechtigden en het informeren aan belanghebbenden. In de statuten is vastgelegd dat het fonds de dekking van de pensioenaanspraken en rechten op pensioen in eigen beheer zal houden.

In het uitvoeringsreglement zijn afspraken vastgesteld tussen het fonds en sociale partners over de uitvoering van het pensioenreglement. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de uitvoering en houdt als 'goed huisvader' de regie over de werkzaamheden van het fonds.

In de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) zijn de financiële opzet van het fonds, het risicomanagement, de organisatiestructuur en de wijze van uitvoering van de pensioenregeling vastgelegd.

Het pensioenreglement is beschikbaar op de site van het fonds: www.bpfhibin.nl.

Het uitgangspunt bij het handelen van ieder individueel bestuurslid en het bestuur als geheel, is dat wordt gehandeld in het belang van alle belanghebbenden van het fonds, rekening houdend met de korte- en langetermijneffecten van de genomen maatregelen. Het bestuur streeft te allen tijde naar zorgvuldige en integere besluitvorming.

Sociale partners

De onderstaande partijen zijn de sociale partners die verbonden zijn aan het fonds:

- werkgeversvereniging Koninklijke Hibin;
- vakvereniging CNV Vakmensen;
- vakvereniging FNV;
- vakvereniging De Unie.

Behalve in het geval van vakvereniging De Unie, zijn deze partijen vertegenwoordigd in het bestuur van het fonds. Vakvereniging De Unie heeft zijn zetel in het bestuur opgegeven in het jaar 2014.

3.2 KENMERKEN PENSIOENREGELING EN UITVOERING

Pensioenregeling

De hoofdkenmerken van de pensioenregeling per 1 januari 2020 zijn als volgt:

Pensioensysteem

De pensioenregeling is een verplichte pensioenregeling voor alle werknemers van 21 jaar en ouder. De jaarlijkse pensioenopbouw vindt plaats op basis van de pensioengrondslag in het betreffende jaar (middelloonregeling). Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een *uitkeringsovereenkomst*.

Hoogte pensioenpremie

De pensioenpremie is 22,2% van de pensioengrondslag.

Pensioenrichtleeftijd

De pensioenrichtleeftijd is de leeftijd waarmee het fonds rekent. De pensioenrichtleeftijd is de eerste dag van de maand volgend op het bereiken van de 67-jarige leeftijd. Keuzemogelijkheden ten aanzien van vervroeging en uitstel van de pensioenrichtleeftijd zijn onderdeel van het reglement. Deelnemers en gewezen deelnemers kunnen ervoor kiezen hun pensioen eerder te laten ingaan. Onder voorwaarden kunnen deelnemers de pensioeningang ook uitstellen tot uiterlijk de leeftijd van 70 jaar. Bij elke keuze worden de aanspraken actuariael herrekend.

Pensioengevend salaris

Vaste jaarsalaris vermeerderd met vakantietoelage en vaste toeslagen van structurele aard (voor zover schriftelijk overeengekomen). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd op € 45.613 in 2020.

Pensioengrondslag

Pensioengevend salaris minus de franchise (€ 13.094 in 2020). Hierover vindt de opbouw van pensioenaanspraken plaats (gecorrigeerd voor het geldende deeltijdpercentage).

Opbouwpercentage

De opbouw voor het ouderdomspensioen bedraagt reglementair per jaar 1,625% van de pensioengrondslag. Voor het jaar 2020 is het opbouwpercentage verlaagd naar 1,25% van de pensioengrondslag.

Levenslang partnerpensioen

Voor deelnemers met een echtgenoot of partner wordt een partnerpensioen opgebouwd ter grootte van 70% van het ouderdomspensioen. Vanaf 1 juli 2001 tot en met 31 december 2018 was het partnerpensioen op risicobasis verzekerd. Voor actieve deelnemers heeft per 31 december 2018 een verplichte uitruil plaats gevonden van een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen naar een partnerpensioen ter grootte van 70% van het verlaagde opgebouwde ouderdomspensioen.

Wezenpensioen

Voor deelnemers met kinderen is een wezenpensioen meeverzekerd ten bedrage van 14% van het ouderdomspensioen voor elk kind.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

De pensioenopbouw wordt voor arbeidsongeschikte deelnemers voortgezet onder vrijstelling van premiebetaling.

Toeslagverlening

De pensioenregeling van Bpf HiBiN kent een voorwaardelijke toeslagverlening (indexatie) van de opgebouwde pensioenaanspraken. Bpf HiBiN streeft er daarbij naar de opgebouwde pensioenaanspraken zoveel mogelijk waardevast te houden. Deze toeslagverlening is voorwaardelijk, er is geen recht op toekomstige toeslag. Bpf HiBiN betaalt de toekomstige toeslagverlening uit beleggingsrendementen en er wordt geen voorziening voor gevormd.

De laatste jaren heeft Bpf HiBiN door de financiële situatie geen toeslag verleend. Dit geldt ook voor het jaar 2020. In hoofdstuk 8.6 wordt de toeslagverlening uitgebreider besproken.

Anw-hiaatregeling

De vrijwillige Anw-hiaatregeling zorgt voor een aanvulling op de Anw-uitkering van de overheid. Deze regeling voor actieve deelnemers is in een afzonderlijk reglement opgenomen.

Waardeoverdrachten

Bij de administratieve en financiële afwikkeling van waardeoverdrachten is per 31 december 2020 sprake van een achterstand. Deze achterstand is te wijten aan het 'opschorten' van waardeoverdrachten. Pensioenfondsen mogen volgens de Pensioenwet alleen meewerken aan een waardeoverdracht indien de beleidsdekkingsgraad minimaal 100% bedraagt. Sinds 30 september 2020 is de beleidsdekkingsgraad lager dan 100%. Vanaf 1 oktober 2019 zijn er geen nieuwe verzoeken tot waardeoverdracht in behandeling genomen. Een uitzondering op deze regel betreffen de zogenaamde automatische waardeoverdrachten 'klein pensioen'. Bpf HiBiN is wettelijk verplicht om moet aan deze waardeoverdrachten mee te werken.

3.3 PENSIOEN BINNEN DE SECTOR HANDEL IN BOUWMATERIALEN

Inleiding

De verplichtstelling geldt voor de aangesloten ondernemingen en haar werknemers. Hiertoe wordt voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden ultimo 2020 ruim € 1,2 miljard belegd.

Verplichtstelling voor bedrijven in de sector

Bpf HiBiN is het verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfonds voor de sector Handel in Bouwmaterialen. Het zijn sociale partners (cao-partijen) die een verzoek tot verplichtstelling, een wijziging of intrekking van de verplichtstelling doen. De verplichtstelling is vastgelegd in een verplichtstellingsbesluit. De werkgevers die onder de reikwijdte van de verplichtstelling vallen moeten zich aan sluiten bij Bpf HiBiN.

In een beperkt aantal gevallen is het voor een werkgever mogelijk vrijstelling te krijgen van de verplichtstelling. Bpf HiBiN heeft beleid ontwikkeld ten aanzien van het verlenen van vrijstellingen. Dit beleid is gepubliceerd op de website www.verplichtstellingbpfhibin.nl. Bpf HiBiN dient voor vrijgestelde ondernemingen minstens eenmaal in de vijf jaar te controleren of de betreffende onderneming nog voldoet aan de eisen van de verleende vrijstelling.

Uitvoeringsreglement

De rechten en verplichtingen tussen de bij Bpf HiBiN aangesloten werkgevers zijn vastgelegd in het uitvoeringsreglement. Het uitvoeringsreglement vermeldt onder andere de afspraken over de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling.

Opdrachtverstrekking en opdrachtaanvaarding

Artikel 102a van de Pensioenwet draagt het bestuur van het fonds op te zorgen voor de formele opdrachtaanvaarding van de door sociale partners aan het fonds opgedragen pensioenregeling.

Het bestuur toetst bij de opdrachtaanvaarding voor het fonds als geheel en voor de relevante beleidsgebieden de (financiële) uitvoerbaarheid van de pensioenregeling aan de doelstellingen en uitgangspunten van het fonds. Het bestuur en sociale partners hebben de doelstellingen en uitgangspunten opgenomen in een verklaring opdrachtverstrekking en opdrachtaanvaarding. Jaarlijks wordt met sociale partners de opdrachtaanvaarding geëvalueerd.

4.1 INLEIDING

De Wet versterking bestuur pensioenfondsen schrijft een aantal bestuursmodellen voor. Deze modellen zijn erop gericht om de evenwichtige belangenbehartiging in de besturing van een pensioenfonds te versterken en de rolverdeling tussen de verschillende organen in de structuur van het pensioenfonds te optimaliseren.

Bpf HiBiN heeft drie organen. Naast het bestuur is ook een verantwoordingsorgaan en een raad van toezicht aanwezig. Meer informatie over de organen van Bpf HiBiN vindt u in de volgende paragrafen.

4.2 BESTUUR VAN HET FONDS

Het bestuur van het fonds hanteert het paritaire bestuursmodel met maximaal twee onafhankelijke leden. In het paritaire model worden de bestuursleden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties. Het bestuur bestaat uit:

- drie leden namens de werkgevers (op voordracht van de werkgeversvereniging Koninklijke Vereniging van Handelaren in Bouwmaterialen in Nederland);
- twee leden namens de werknemers (waarvan één op voordracht van FNV en één op voordracht van CNV Vakmensen);
- één lid namens de pensioengerechtigden (op voordracht van de geleding van pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan) en
- minimaal één en maximaal twee onafhankelijke leden die geen directe vertegenwoordiger is of zijn van de belanghebbenden van het fonds (voor te dragen door de leden van het bestuur zelf).

Het bestuur benoemt zijn leden, na goedkeuring door de raad van toezicht. Een benoeming is pas definitief nadat De Nederlandsche Bank (DNB) als toezichthouder schriftelijk met de voorgenomen benoeming heeft ingestemd. Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter en vicevoorzitter.

Aan de werving en selectie van kandidaat- bestuursleden ligt een functieprofiel ten grondslag. Het bestuur, maar ook DNB en de raad van toezicht van het fonds toetsen of een kandidaat voldoet aan dit profiel.

Een bestuurslid wordt benoemd voor een termijn van vier jaar. De maximale zittingstermijn bedraagt twaalf jaar. Een bestuurslid kan overeenkomstig het bepaalde in de wet en/of de statuten van het fonds worden geschorst of ontslagen.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het fonds en is per 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Naam	Vertegenwoordigd lid	Leeftijd	Datum toetreding	Actuele termijn	Einde termijn
De heer G. Alferink	Werkgeversbestuurslid (voorzitter)	51	6 juli 2015	2e	5 juli 2023
De heer J. Warbroek	Werknemersbestuurslid (namens FNV)	40	21 januari 2019	1e	20 januari 2023
De heer G.F. Vermeulen	Werkgeversbestuurslid	59	20 november 2017	2e	30 juni 2022
Mevrouw U.S. van den Bout-Kisoen	Werknemersbestuurslid (namens CNV Vakmensen)	46	6 juli 2020	1e	5 juli 2024
De heer H.J.J. Schoon	Werkgeversbestuurslid	64	29 januari 2015	2e	28 januari 2023
De heer M.J.J. Vaes	Bestuurslid namens pensioengerechtigden	75	24 juni 2014	2e	23 juni 2022
De heer M.P. Vijver	Onafhankelijk bestuurslid	52	5 augustus 2014	2e	4 augustus 2022

Mutaties en herbenoemingen bestuur in 2020

De heer C. Lonsain heeft besloten om per 1 juli 2020 terug te treden als bestuurslid en vicevoorzitter bij Bpf HiBiN en met deeltijdpensioen te gaan. Mevrouw U.S. (Mila) van den Bout-Kisoen, neemt de positie van werknemersbestuurslid namens CNV Vakmensen over.

De heer M.P. Vijver is vicevoorzitter geworden. Het voorzitterschap van de Balansmanagement- en Vermogensbeheer Commissie (BVC) is per 1 januari 2021 overgedragen aan de heer G. Vermeulen. De heer Vijver blijft lid van de BVC.

Het bestuur bedankt de heer Lonsain voor de samenwerking en zijn jarenlange kundige bijdrage als bestuurslid en vicevoorzitter van Bpf HiBiN.

4.3 BESTUURSCOMMISSIES

Het bestuur werkt met drie commissies, te weten:

- Communicatie, Contracten, Pensioenzaken Commissie (CCPC);
- Actuarieel, Risicobeheer en Governance Commissie (ARGC);
- Balansmanagement- en Vermogensbeheer Commissie (BVC).

Binnen de commissies worden de werkzaamheden verdeeld naar dossiers. Met de commissiestructuur wordt beoogd om bepaalde dossiers op een meer structurele basis aandacht binnen de commissies te geven. Alle commissies zijn adviescommissies. Het bestuur is het enige orgaan dat (bestuurs-)besluiten kan en mag nemen. De bestuurscommissies bezitten geen mandaat om zelfstandig besluiten te nemen, met uitzondering van de CCPC voor besluiten inzake de verplichtstelling. Dit mandaat is gepubliceerd in de Staatscourant.

Hieronder wordt een overzicht van de verschillende commissies weergegeven, met de samenstelling op 31 december 2020 en de primaire doelstelling. Alle commissies worden ondersteund door medewerkers van het bestuursbureau.

Communicatie, Contracten, Pensioenzaken Commissie (CCPC)

De CCPC bereidt het communicatiebeleid voor en de uitwerking daarvan. Daarnaast heeft deze commissie aandacht voor de pensioenaangelegenheden met name de voorbereiding van strategische onderwerpen, gerelateerd aan wijzigingen in de pensioenregeling. Ook het dossier verplichtstelling behoort tot deze commissie.

De CCPC bestaat uit de leden Warbroek (voorzitter) en Van den Bout-Kisoen.

Actuarieel, Risicobeheer en Governance Commissie (ARGC)

De ARGC is belast met het risicomanagement van het fonds. Deze bestuurscommissie bereidt aanpassingen in de structuur en de invulling van risicomanagement voor en zorgt voor de periodieke toetsing (of beoordeling) van de effectiviteit van risicobeheersingsmaatregelen en de rapportage aan het bestuur. Tevens beoordeelt deze commissie de structuur en organisatie van besturing van, medezeggenschap bij en toezicht op het fonds. De ARGC bestaat uit de leden Schoon (voorzitter) en Vaes.

Balansmanagement en Vermogensbeheer Commissie (BVC)

De BVC heeft een voorbereidende en adviserende rol inzake het strategisch beleggingsbeleid richting het bestuur. Daarnaast is de commissie verantwoordelijk voor de nadere invulling en uitvoering van het strategisch beleggingsbeleid.

Deze commissie bestaat uit de leden Vermeulen (voorzitter per 1 januari 2021) en Vijver. Er zijn adviseurs verbonden aan deze commissie:

- mevrouw N. Houwaart (operationeel adviseur van het bestuursbureau, werkzaam bij Montae & Partners);
- de heer M. Euverman (strategisch adviseur van de BVC, werkzaam bij Sprenkels & Verschuren).

4.4 SLEUTELFUNCTIES

Het bestuur heeft de sleutelfuncties (artikel 143a Pensioenwet) ingericht. Dit betreft de risicobeheerfunctie, de actuariële functie en de interne auditfunctie. De sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie en de actuariële

functie is de voorzitter van de ARGC, de heer H.J.J. Schoon. De uitvoering van de werkzaamheden voor de risicobeheer ligt bij het bestuursbureau van Bpf HiBiN. De werkzaamheden voor de actuariële functie worden verricht door drs. G.N.M. Koning AAG FRM van Triple A Risk Finance Certification BV.

Door Bpf HiBiN is er voor gekozen om de interne auditfunctie (houderschap en uitvoering) uit te besteden. Als sleutelfunctiehouder interne audit is benoemd R. Henriques van InAudit BV.

Toezichthouder DNB heeft de inrichting van de sleutelfuncties beoordeeld en heeft daarover geen opmerkingen. Zowel de sleutelfunctiehouders als de uitbestede werkzaamheden zijn aangemeld bij DNB en akkoord bevonden.

4.5 VERANTWOORDINGSORGAAN

Bpf HiBiN heeft een verantwoordingsorgaan als bedoeld in artikel 115 van de Pensioenwet. De leden van het verantwoordingsorgaan zijn (gewezen) deelnemer, pensioengerechtigde of vertegenwoordiger van een aangesloten onderneming.

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid. De raad van toezicht legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over de uitvoering van zijn taken en de uitoefening van zijn bevoegdheden. Het oordeel van het verantwoordingsorgaan is opgenomen in hoofdstuk 12.

Het verantwoordingsorgaan voorziet het bestuur van gevraagd advies. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit maximaal zes leden:

- twee leden namens de deelnemers;
- twee leden namens pensioengerechtigden;
- één lid namens werkgevers;
- één lid namens gewezen deelnemers.

De benoeming van de vertegenwoordigers namens de pensioengerechtigden voor het verantwoordingsorgaan vindt plaats door verkiezingen. Vertegenwoordigers van de deelnemers en gewezen deelnemers worden benoemd door de werknemersverenigingen. De taken en bevoegdheden en wijze van benoeming zijn vastgelegd in de statuten en in het reglement voor het verantwoordingsorgaan. Een zittingstermijn van leden van het verantwoordingsorgaan is vier jaar. De maximale zittingstermijn bedraagt twaalf jaar.

De heer Krijt heeft per 1 juli 2020 het lidmaatschap neergelegd. Het bestuur bedankt de heer Krijt voor zijn bijdrage als lid van het verantwoordingsorgaan.

Het verantwoordingsorgaan is per 31 december 2020 als volgt samengesteld:

Naam	Vertegenwoordigd lid	Leeftijd	Datum toetreding	Actuele termijn	Einde termijn volgens rooster van aftreden
De heer R.F.M. van Scheijndel	Namens pensioen- gerechtigden	74	1 juli 2014	2e	30 juni 2021
De heer H.K. Vink	Namens gewezen deelnemers (voorzitter)	35	1 juli 2014	2e	30 juni 2022
De heer H.G.M. Zaan	Namens werknemers	56	1 juli 2014	2e	30 juni 2021
Mevrouw A. Bieman	Namens werkgevers	51	1 februari 2017	1e	31 januari 2021

4.6 INTERN TOEZICHT

Het intern toezicht wordt uitgeoefend door de raad van toezicht en bestaat uit drie onafhankelijke en deskundige personen. De raad van toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van

zaken in het fonds. De raad van toezicht is ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De raad van toezicht staat het bestuur met gevraagd en ongevraagd advies ter zijde. Bepaalde besluiten van het bestuur zijn aan zijn goedkeuring onderworpen, waaronder het vaststellen van het bestuursverslag en de jaarrekening. De raad van toezicht legt verantwoording af over de uitvoering van zijn taken en de uitoefening van de bevoegdheden aan het verantwoordingsorgaan en in het jaarverslag. Het verslag van de raad van toezicht is opgenomen in hoofdstuk 13.

De instelling, samenstelling, taken en bevoegdheden van de raad van toezicht zijn vastgelegd in statuten van het fonds. Daarnaast is een reglement van de raad van toezicht opgesteld. De statuten vindt u terug op de website www.bpfhibin.nl.

Het bestuur benoemt de leden van de raad van toezicht op voordracht door het verantwoordingsorgaan. Een benoeming is pas definitief nadat DNB schriftelijk met de voorgenomen benoeming heeft ingestemd. De zittingstermijn van leden van de raad van toezicht is vier jaar. Zij kunnen eenmaal worden herbenoemd. Een lid van de raad van toezicht kan overeenkomstig het bepaalde in de wet en/of de statuten van het fonds worden geschorst of ontslagen.

Op grond van het rooster van aftreden, is de tweede termijn van de heer A. de Bekker beëindigd. Zijn positie is ingenomen door mevrouw F.R.M. (Fleur) Rieter. Het bestuur bedankt de heer De Bekker voor zijn jarenlange kundige bijdrage als lid van de raad van toezicht.

De raad van toezicht is per 31 december 2020 als volgt samengesteld.

Naam	Leeftijd	Datum toetreding	Actuele termijn	Einde termijn volgens rooster van aftreden
De heer P.J.M. Akkermans (voorzitter)	65	1 juli 2014	2e	30 juni 2022
Mevrouw F.R.M. Rieter	51	1 juli 2020	1e	30 juni 2024
De heer A.A. van Hienen	71	1 juli 2014	2e	30 juni 2021

4.7 BESTUURSBUREAU

Bpf HiBiN heeft een bestuursbureau. De beleidsmedewerkers van het bestuursbureau ondersteunen het bestuur primair bij het uitvoeren van zijn bestuurstaken. Daarnaast geeft het bestuursbureau ondersteuning bij het invullen van de regiefunctie (geschiktheid, processen, rapportages) om als bestuur voldoende 'countervailing power' te bieden tegen de vermogensbeheerders, custodian, softwareleveranciers, adviseurs en overige derden.

Pensioenadministratie en financiële administratie

Tevens behoort tot het takenpakket van het bestuursbureau het onderdeel pensioenadministratie en financiële administratie. Dit betekent dat de werkzaamheden behorende bij de werkgeversadministratie en deelnemersadministratie van het fonds door medewerkers van het bestuursbureau worden gedaan.

Directeur

Het bestuursbureau wordt aangestuurd door een directeur. Door het bestuur is de heer drs. R.J.M. Hendrickx MFP CPE als directeur bestuursbureau aangesteld. Zijn taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een directiereglement. De directeur is niet medebeleidsbepalend als bedoeld in de Pensioenwet. Hiervoor is gekozen vanwege de bestuurlijke commissiestructuur waarbij beleidsvoorbereiding en -sturing meer binnen de commissies wordt ingebed.

Samenstelling bestuursbureau

Het bestuursbureau bestaat uit 10 medewerkers (8,9 voltijdmedewerkers). De samenstelling op 31 december 2020 is zichtbaar in de tabel op de volgende bladzijde.

Naam	Functie
De heer R. Hendrickx	Directeur
Mevrouw V. Roelandt	Beleidsmedewerker/teamleider pensioenadministratie
De heer J. Nijland	Beleidsmedewerker
De heer J. Braspenning	Pensioenadministrateur
Mevrouw T. Karasu	Pensioenadministrateur
De heer J. van der Star	Pensioenadministrateur
De heer R. van Ieperen	Pensioenadministrateur
De heer M. de Nennie	Controller financiële administratie
Mevrouw A. van Zanten	Notulist
Mevrouw I. Boereboom	Office management/financiële administratie

4.8 KLACHTEN- EN GESCHILLENCOMMISSIE

Belanghebbenden kunnen zich tot het bestuur wenden indien er een geschil is gerezen over de inhoud van de pensioenregeling of er een klacht is over de uitvoering van de pensioenregeling. Dit is geregeld in de klachten- en geschillenregeling. Het bestuur heeft een Klachten- en Geschillencommissie ingesteld. Omdat het bestuur eindverantwoordelijk is voor de uitvoering van de regeling, brengt de Klachten- en Geschillencommissie een niet-bindend advies uit.

4.9 UITBESTEDING

Bpf HiBiN heeft ervoor gekozen bepaalde werkzaamheden niet zelf uit te voeren maar uit te besteden aan andere partijen. Uitgangspunt hierbij is dat het bestuur, conform de eisen van de Pensioenwet, verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede werkzaamheden (inclusief inkoop van diensten) en de risico's die hieraan verbonden zijn adequaat beheerst. Het fonds heeft een uitbestedingsbeleid vastgesteld, dat medio 2020 is geactualiseerd.

Het fonds heeft uitbestedingsovereenkomsten en/of Service Level Agreements (SLA's) gesloten met de partijen waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed. In die overeenkomsten is niet alleen vastgelegd welke werkzaamheden zijn uitbesteed, maar zijn ook afspraken gemaakt over de kwaliteit van de dienstverlening en eventuele beëindigingsvoorwaarden. Jaarlijks ontvangt het fonds zogeheten ISAE (International Standard for Assurance Engagements) of soortgelijke verklaringen over (de kwaliteit van) werkzaamheden welke zijn uitbesteed door het fonds aan derde serviceorganisaties.

Met een ISAE 3402-verklaring worden de interne beheersmaatregelen en de effectiviteit daarvan beschreven en toont de serviceorganisatie aan in hoeverre zij voldoet aan de kwaliteitseisen van het fonds. Deze informatie is van belang voor het fonds om vast te stellen in hoeverre zij in control is over de uitbestede activiteiten. Deze verklaringen worden geanalyseerd door het bestuursbureau en worden besproken in de commissies Balansmanagement en Vermogensbeheer (BVC) respectievelijk Actuarieel, Risicobeheer en Governance (ARGC). Hierover wordt gerapporteerd aan het bestuur.

Alle uitbestedingspartijen worden periodiek conform het uitbestedingsbeleid geëvalueerd. Indien de uitkomsten hiertoe aanleiding geven, kan het bestuur besluiten na een zorgvuldig selectietraject een andere uitbestedingspartij aan te stellen.

Hieronder volgt een overzicht van de (uitbestede) werkzaamheden respectievelijk diensten.

Deelnemers- en werkgevers administratie (pensioenadministratie)

Met de softwareleverancier Visma|Idella (onderdeel Visma Group) is een Service Level Agreement afgesloten voor het pensioenadministratiesysteem en de daarbij behorende portalen.

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer is in 2020 uitbesteed aan een aantal vermogensbeheerders, te weten :

- Black Rock;
- Syntrus Achmea Real Estate & Finance;
- Standard Life Investments/Aberdeen;
- Wells Fargo;
- Legal & General;
- Northern Trust Asset Management.

Met de vermogensbeheerders zijn vermogensbeheerovereenkomsten afgesloten, welke maandelijks opzegbaar zijn.

Custodian

Het fonds heeft Northern Trust Global Services aangesteld als custodian. De afspraken zijn vastgelegd in een master custody agreement, ofwel bewaarovereenkomst, welke maandelijks opzegbaar is.

Herverzekeringscontract

Met ingang van 1 januari 2019 worden zowel de Anw-hiaatregeling als het niet-gefinancierde nabestaanden- en arbeidsongeschiktheidsrisico herverzekerd bij ZwitserLeven. Dit contract eindigt op 31 december 2021.

Compliance officer

Het bestuur heeft de heer E. Schneider van KPMG Risk & Integrity Services B.V. aangesteld als compliance officer van het fonds. De heer Schneider vervangt de heer R. Roerdinkholder. De belangrijkste taak van de compliance officer is het toezien op het naleven van de gedragscode en de insiderregeling.

Externe adviseurs

Het bestuur laat zich, naast het bestuursbureau, bijstaan door externe adviseurs:

- adviserend actuaris: Triple A Risk Finance;
- balansmanagement- en vermogensbeheer: Sprenkels & Verschuren, Montae & Partners;
- ondersteuning risicomanagement: Montae & Partners;
- juridisch advies: Blom Veugelers Zuiderman Advocaten.

De afspraken met adviseurs zijn vastgelegd in overeenkomsten. Tenminste eenmaal per jaar vindt een evaluatiegesprek met de adviseurs plaats. Indien de uitkomsten hiertoe aanleiding geven, kan het bestuur besluiten een andere adviseur aan te stellen.

4.10 EXTERNE CONTROLE

Accountant

Het bestuur heeft Ernst & Young (EY) Accountants LLP (kantoor Den Haag) als extern accountantsbureau aangesteld. De accountant controleert jaarlijks het jaarverslag/jaarrekening en de jaarstaten voor DNB en doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een controleverklaring en een verslag aan het bestuur en raad van toezicht. Jaarlijks voert de externe accountant een controle uit op de jaarrekening en de daaraan ten grondslag liggende administratieve processen (in relatie tot de materialiteit voor de jaarrekening). Tevens controleert de accountant de z-score en normportefeuille. De opdracht aan de accountant wordt jaarlijks vastgelegd in een schriftelijke opdrachtbevestiging.

Certificerend actuaris

Het bestuur heeft Towers Watson Netherlands B.V. aangesteld als externe certificerend actuaris. De certificerend actuaris beoordeelt de financiële positie van het fonds volgens de eisen van DNB. De certificerend actuaris rapporteert eenmaal per jaar aan het bestuur door middel van een actuariële rapport en een actuariële verklaring. De werkzaamheden die worden uitgevoerd door de certificerend actuaris zijn vastgelegd in een schriftelijke opdrachtbevestiging.

VERSLAG OVER HET BOEKJAAR

5.1 INLEIDING

Het bestuur brengt verslag uit over het jaar 2020. In dit verslag wordt informatie gegeven over de ontwikkelingen van het fonds over het boekjaar en de financiële stand van zaken per 31 december 2020 en inzicht gegeven in de voornaamste risico's en onzekerheden. Met het uitbrengen van dit jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in het verstreken boekjaar.

De jaarrekening is door het bestuur opgesteld in overeenstemming met de van toepassing zijnde verslaggevingsregels. De jaarrekening is door de accountant EY gecontroleerd. De controleverklaring van de accountant is in dit verslag onder de overige gegevens opgenomen.

5.2 HOOFDLIJNEN BESTUURSONDERWERPEN

Het jaar 2020 kenmerkte zich door de speciale bestuurlijke aandacht voor de gevolgen van het coronavirus (hierna: Covid-19). Niet alleen stonden de dekkingsgraden in het jaar 2020 onder druk, ook de gevolgen voor de aansturing van het fonds en de operationele processen waren een aandachtspunt.

Daarnaast heeft een aantal onderwerpen extra bestuurlijke aandacht gevraagd. Zo heeft het bestuur de feitelijke respectievelijk kostendekkende premie, de onderbouwing van de bandbreedtes van de beleggingen, het debiteurenbeleid, de evaluatie van het kortingsbeleid, het diversiteitsbeleid, de zelfadministratie in het algemeen en de datakwaliteit bij Bpf HiBiN, de evaluatie van het uitbestedingsbeleid, de actualisatie van het herstelplan 2020, de haalbaarheidstoets, de evaluatie van de investment beliefs, het terugvorderingsbeleid, de aanpassing van de actuariële grondslagen en het intrekken van vrijstellingen van een aantal ondernemingen uitvoerig behandeld en daarover besluiten genomen. Ook volgt het bestuur de ontwikkelingen op het gebied van het in juni 2019 gesloten Pensioenakkoord. De genoemde onderwerpen worden in de volgende paragrafen toegelicht.

Evenwichtige belangenafweging is een bijzonder aspect bij het besturen van pensioenfondsen. Pensioenfondsen krijgen opdracht van sociale partners om pensioenregelingen uit te voeren voor grote groepen belanghebbenden. In de loop van de tijd veranderen omstandigheden en uitgangspunten die gelden voor de pensioenregelingen, zoals (fiscale) wet- en regelgeving, een financiële crisis, kenmerken van de arbeidsmarkt en ontwikkeling van levensverwachtingen. Ook zitten in de pensioenregelingen elementen die om deze weging vragen, bijvoorbeeld het toepassen van doorsneepremie bij de financiering van pensioenregelingen en een gemeenschappelijk beleggingsbeleid voor mensen uit alle leeftijdsgroepen.

Bij de besluitvorming heeft het bestuur van Bpf HiBiN, indien van toepassing, rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging.

5.2.1. Covid-19

Wat eind december 2019 leek op een geïsoleerde uitbraak van Covid-19 in China, is sinds 11 maart 2020 volgens de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) een officiële wereldwijde pandemie. Dit is vooral een mondiale gezondheids crisis. Door de crisis en de genomen maatregelen, zowel in Nederland als in de rest van de wereld, is de negatieve impact op (delen van) de economie groot.

Financiële positie en genomen maatregelen

Door de onzekerheid op de financiële markten daalden vanaf de maand februari de koersen van de aandelen. Van 20 februari tot 20 maart 2020 leverde de aandelenkoersen in één maand tijd meer dan 30% in, de scherpste correctie sinds mensenheugenis.

Door deze dreiging ontstond een vlucht naar 'safe havens' en zijn rentedalingen doorgevoerd door centrale banken, waardoor de kapitaalmarktrente verder daalde. Hiermee raakte Covid-19 ook de financiële positie van Bpf HiBiN omdat de waarde van de beleggingen daalde en de pensioenverplichtingen in waarde stegen.

Het bestuur heeft in de maand maart een extra bestuursvergadering gehouden. Tijdens deze vergadering is op

basis van het crisisplan beoordeeld of het beleggingsbeleid aangepast moest worden. Naar aanleiding daarvan is besloten om de jaarlijkse risicobudgetstudie eerder in het jaar te houden om de gevolgen in kaart te brengen. De uiteindelijke uitkomst van de risicobudgetstudie was om geen wijzigingen in het beleggingsbeleid aan te brengen. Voor de ontwikkeling van de financiële positie gedurende het jaar 2020 wordt verwezen naar paragraaf 5.3.3 van dit verslag. Daarnaast heeft het bestuur besloten om de wijze van communicatie zoals opgenomen in het crisisplan aan te passen. In situaties van een crisis wordt nu digitaal gecommuniceerd (via de website) in plaats van schriftelijk.

Debiteurenbeleid

Het bestuur heeft vanwege het liquiditeitsrisico in de maand maart tevens beoordeeld wat de financiële gevolgen zijn voor Bpf HiBiN en de sector handel in bouwmaterialen in relatie tot de premiebetalingen. Het bestuur heeft besloten om geen uitstel te geven voor de betaling van premies. In incidentele gevallen kon een werkgever echter verzoeken om een betalingsregeling. Het debiteurenbeleid van het fonds is hierop aangepast. Ook is er in de periode maart tot en met juni extra liquiditeit als buffer aangehouden, om er voor te zorgen dat pensioenuitkeringen betaald konden worden als premiebetalingen van werkgevers uitbleven. Hierdoor hoefden er geen beleggingen te worden verkocht.

Het effect van Covid-19 op de sector handel in bouwmaterialen is in het jaar 2020 beperkt gebleven. Uiteindelijk is gebleken dat Covid-19 geen effect heeft gehad op het betalingsgedrag van de aangesloten werkgevers

Operationele gevolgen pensioenadministratie

Het fonds en de uitbestedingspartijen volgen de richtlijnen van het RIVM. Sinds maart 2020 worden veel werkzaamheden niet vanuit de kantoorlocatie verricht, maar vanuit thuiswerkplekken. Voor de medewerkers van de pensioenadministratie welke werkzaamheden op kantoor worden verricht om het frauderisico te beperken, geldt een 'coronaprotocol'. Dit houdt in dat slechts een beperkt aantal medewerkers op kantoor zijn op basis van een werkrooster. De overige medewerkers werken dan verplicht thuis.

In het jaar 2020 hebben er geen verstoringen in de operationele bedrijfsvoering (inclusief beveiliging IT-verbindingen) plaatsgevonden. De uitbetaling van de pensioenuitkeringen heeft plaatsgevonden (op basis van het geldende vier ogen principe) op de vooraf bekende uitbetalingsdata. Ook de facturatie van de pensioenpremies richting werkgevers heeft plaatsgevonden conform het met de werkgevers gecommuniceerde schema.

Het business continuity plan van het fonds werkt daarmee naar behoren.

Vergaderingen bestuur en commissies

De vergaderingen van het bestuur en de commissies hebben hoofdzakelijk digitaal plaatsgevonden. In de zomermaanden heeft in enkele gevallen een fysieke vergadering plaatsgevonden. Voor fysieke vergaderingen op het kantoor van Bpf HiBiN geldt een, met inachtneming van de RIVM-richtlijnen, door het bestuur vastgesteld vergaderprotocol.

5.2.2. Kostendekkende premie

Op grond van artikel 128 lid 1 Pensioenwet dienen pensioenfondsen in beginsel een (zuivere) kostendekkende premie in rekening te brengen bij de aangesloten ondernemingen en de deelnemers. In afwijking daarvan mag de kostendekkende premie worden gedempt.

Gedempte kostendekkende premie

Het bestuur heeft met ingang van 1 januari 2020 een nieuwe (gedempte) kostendekkende premie vastgesteld, voor een periode van vijf jaar. Het uitgangspunt bij het vaststellen van de kostendekkende premie is een opbouwpercentage van 1,625%, zoals reglementair is vastgelegd, voor het ouderdomspensioen. Bij dit opbouwpercentage hoorde een premie van 29,6% van de pensioengrondslag.

Feitelijke premie

Ondanks herhaaldelijke en dringende verzoeken van het bestuur van Bpf HiBiN om de feitelijke pensioenpremie te verhogen, hebben sociale partners ultimo 2019 voor de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024 geen overeenstemming bereikt over het aanpassen van de feitelijke premie. De feitelijke premie van 22,2% van de pensioengrondslag voor het jaar 2020 is daardoor gehandhaafd. Het niet verhogen van de feitelijke premie heeft tot gevolg dat het opbouwpercentage verlaagd moest worden.

Verlagen opbouwpercentage voor het jaar 2020

Het bestuur heeft noodgedwongen moeten besluiten het opbouwpercentage voor het jaar 2020 zodanig te verlagen dat voldaan wordt aan de wettelijke kostendekkendheid van de premie conform artikel 128 PW. Het opbouwpercentage 2020 is door het bestuur vastgesteld op 1,25%. Het verlagen van het opbouwpercentage is het enige instrument dat het bestuur van Bpf HiBiN (noodgedwongen) kan hanteren, hoe nadelig ook voor de actieve deelnemers.

Aanpassing gedempte kostendekkende premie 2021

Voor het bepalen van de gedempte kostendekkende premie moet door Bpf HiBiN vanaf het jaar 2021 worden uitgegaan van de nieuwe parameters, met uitzondering van de parameter vastrentende waarden. Deze parameter staat voor vijf jaar vast.

Het bestuur van Bpf HiBiN heeft sociale partners zowel schriftelijk als mondeling diverse keren gewezen op de noodzaak van het verhogen van de feitelijke pensioenpremie per 1 januari 2021. Het bestuur van Bpf HiBiN heeft aan sociale partners voorgesteld de premie te verhogen naar 32,1% van de pensioengrondslag zodat het beoogde opbouwpercentage van 1,625% kan worden toegekend.

Mochten sociale partners niet besluiten tot deze premiestijging, dan was een (dringend) alternatief van het bestuur om de premie minimaal te verhogen naar 25,2% van de pensioengrondslag, zodat het huidige opbouwpercentage van 1,25% gehandhaafd kan blijven voor 2021. Op deze wijze is er enigszins sprake van een stabiliteit in de pensioenopbouw. Daarnaast heeft het bestuur er op aangedrongen om afspraken te maken over een ingroeipad om te komen tot een pensioenpremie van 32,1%.

Daarnaast heeft het bestuur sociale partners geadviseerd, naast de verhoging van de feitelijke premie, om de huidige middelloonregeling (met een voorwaardelijke toeslagverlening) te wijzigen naar een Collective Defined Contribution (CDC) regeling. Bij een CDC wordt collectief belegd en delen de deelnemers het risico. Een CDC is feitelijk (ook) een middelloonregeling met een voorwaardelijke toeslagverlening, maar dan tegen een vaste premie. De premie moet passen bij de opbouw in de komende periode. Is de feitelijke premie onvoldoende, dan wordt het opbouwpercentage verlaagd. Bij een CDC-regeling staat dus niet het pensioenresultaat, maar de jaarlijkse feitelijke premie vast voor een periode van vijf jaar. Omdat deelnemers gemiddeld steeds ouder worden en schokken op de financiële markten niet precies kunnen worden voorspeld, is pas achteraf bekend of de premies en rendementen toereikend zijn. De pensioenopbouw, de pensioenuitkeringen en de toekomstige toeslagen staan niet vast en zijn voorwaardelijk.

Ook voor het jaar 2021 zijn sociale partners niet tot een akkoord gekomen over de door Bpf HiBiN voorgestelde verhoging van de pensioenpremie per 1 januari 2021. De feitelijke premie blijft gehandhaafd op 22,1% van de pensioengrondslag. Dit betekent dat cao-partijen het wederom aan het bestuur van Bpf HiBiN hebben overgelaten om een beslissing te nemen over de consequenties van deze mededeling van cao-partijen.

Verlaging opbouwpercentage 2021

Het bestuur heeft noodgedwongen moeten besluiten het opbouwpercentage voor het jaar 2021 verder te moeten verlagen om te voldoen aan de verplichte wettelijke kostendekkendheid van de premie conform artikel 128 PW. Het verlagen van het opbouwpercentage is het enige instrument dat het bestuur van Bpf HiBiN (noodgedwongen) kan hanteren, hoe nadelig ook voor de actieve deelnemers. Het opbouwpercentage 2021 is door het bestuur vastgesteld op 1,09%.

Evenwichtige belangenafweging

Het streven van het bestuur was om voor het jaar 2021 de premiedekkingsgraad te verhogen van 80 naar 90%. Dit om de pensioenopbouw niet teveel ten koste te laten gaan van het pensioenvermogen. Tijdens de bestuursvergadering van 26 oktober 2020 heeft het bestuur van Bpf HiBiN, vanwege de bijzondere omstandigheden, besloten om de eis van (de verhoogde) premiedekkingsgraad eenmalig los te laten voor het jaar 2021.

Het eerste argument van het bestuur betreft de houding van sociale partners om de premie niet te verhogen, waarvan de deelnemers niet nogmaals de dupe van mogen worden. Het hanteren van een (verhoogde) premiedekkingsgraad zou leiden tot een nog lagere pensioenopbouw voor de actieve deelnemers en deze groep onevenredig raakt. Het tweede argument is dat mogelijk vanaf het jaar 2022 een aanpassing van de regelgeving gaat komen voor wat betreft het vaststellen van de pensioenpremie. In het huidige pensioenstelsel speelt de

premiedekkingsgraad door de toegezegde pensioenaanspraak een belangrijke signalerende rol. Omdat in het nieuwe pensioenstelsel geen sprake meer is van aanspraken, speelt de premiedekkingsgraad geen rol meer.

Oprachtverstrekking en opdrachtaanvaarding

Conform artikel 102a Pensioenwet hebben sociale partners van de sector handel in bouwmaterialen en Bpf HiBiN op 13 mei 2016 de verklaring opdrachtverstrekking en opdrachtaanvaarding ondertekend. Bij punt 10 van deze verklaring is 'stabiliteit in pensioenopbouw en daarbij behorende pensioenlasten' als een van de beleidsuitgangspunten opgenomen voor Bpf HiBiN.

Door het niet verhogen van de pensioenpremie door sociale partners, kan Bpf HiBiN voor het tweede jaar achter elkaar niet voldoen aan het beleidsuitgangspunt 'stabiliteit in pensioenopbouw'.

5.2.3. Bandbreedtes beleggingen

Een van de constatering van de certificerend actuaaris over het vorige boekjaar, betreft het ontbreken van een kwantitatieve onderbouwing van de bandbreedtes rondom de strategische normweging bij het beleggingsbeleid.

Het is van belang dat een kwantitatieve onderbouwing van de bandbreedtes aanwezig is, omdat de bandbreedtes van invloed zijn op de omvang en timing van herallocaties van beleggingen, en daarmee op het rendement en risico van de beleggingen.

Voor de kwantitatieve onderbouwing van de bandbreedtes wordt de jaarlijkse standaarddeviatie van het rendement als 'maximale schommeling' genomen. Dit betekent dat voor elke beleggingscategorie afzonderlijk, de allocatie met 67% zekerheid binnen de bandbreedte blijft over een tijdshorizon van één jaar. Voor de volatiliteit van de categorieën wordt de veronderstelde volatiliteit gehanteerd zoals gebruikt in de ALM-studie en investment cases van Bpf HiBiN. Op basis van deze methodiek en berekeningen van de strategisch adviseur heeft het bestuur besloten om de bandbreedtes voor een aantal beleggingscategorieën aan te passen.

De meest risicovolle toegestane allocaties binnen de bandbreedtes moeten voldoen aan, respectievelijk mogen niet te veel afwijken van de risicotoleranties van Bpf HiBiN. Hiervoor wordt de bandbreedte van het vereist eigen vermogen (VEV) zoals Bpf HiBiN die heeft vastgesteld (113% - 118%) gehanteerd.

5.2.4. Evaluatie kortingsbeleid

Indien het beleggingsbeleid en de sturingsmiddelen premiebeleid en toeslagbeleid niet toereikend zijn, of onvoldoende ingezet kunnen worden, zal het bestuur van het fonds overgaan tot het toepassen van het kortingsbeleid.

Bij de besluitvorming over een te nemen kortingsmaatregel, het verlagen van pensioenen, richt het bestuur zich op de belangen van alle bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden en de werkgevers.

Het bestuur heeft het kortingsbeleid in het jaar 2020 geëvalueerd. Dit heeft ertoe geleid dat het beleid voor het verlagen bij vijf jaar onafgebroken een dekkingstekort (MVEV-korting), is aangepast.

Het fonds hanteert in beginsel een uniforme, procentuele verlaging, waarbij alle opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden met hetzelfde percentage worden verlaagd. Voor het kortingsbeleid wordt voor de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten onderscheid gemaakt tussen twee situaties.

Korting bij vijf jaar onafgebroken dekkingstekort (MVEV-korting)

In het geval de beleidsdekkingsgraad en actuele dekkingsgraad vanaf en met inbegrip van de startdatum zes maal jaarlijks opeenvolgend lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen (dekkingstekort), dan worden de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten onvoorwaardelijk verlaagd. De verlaging zal in één keer worden genomen en verwerkt in de voorziening pensioenverplichtingen. Bpf HiBiN maakt, in tegenstelling tot het eerdere beleid, geen gebruik van de mogelijkheid om een verlaging uit te smeren.

Korting bij onvoldoende herstelkracht (VEV-korting)

De vorige situatie geldt niet voor een eventuele verlaging van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten vanwege een gebrek aan herstelkracht. Een dergelijke verlaging is aan de orde indien

door middel van een prognoseberekening aangetoond wordt dat het reservetekort niet binnen de gekozen hersteltermijn is weggewerkt.

Bedoelde verlaging mag uitgesmeerd worden over een periode van 10 jaar. Bpf HiBiN is geen vergrijd fonds. Omdat een verlaging als ultiem remedium wordt gezien, heeft het bestuur besloten om de verlaging bij onvoldoende herstelkracht gelijkmatig binnen een periode van 10 jaar door te voeren. De eerste verlaging heeft een onvoorwaardelijk karakter, de negen verlagingen daarna worden beoordeeld op basis van de financiële positie van het fonds per de betreffende datum. Deze hebben met andere woorden een voorwaardelijk karakter.

5.2.5. Zelfadministratie Bpf HiBiN

Het bestuur kan inmiddels terug kijken op een periode van ruim vier jaren waarin het bestuursbureau van Bpf HiBiN de pensioenadministratie en financiële administratie heeft uitgevoerd.

Service Level Agreement

Het bestuur heeft afgelopen jaar vier keer de Service Level Agreement (SLA) rapportages ontvangen van het bestuursbureau. De bevindingen zijn consistent vergeleken met de voorgaande jaren. Er zijn, behoudens de waardeoverdrachten, geen achterstanden in de werkzaamheden. Het aantal klachten over de dienstverlening of geschillen over de inhoud van de pensioenregeling is nog steeds laag, en er is een vergelijkbaar aantal vragen, telefoongesprekken en e-mailverkeer met deelnemers en werkgevers. Ook is het betaalgedrag van de aangesloten werkgevers, ondanks Covid-19 wederom goed.

Interne audit op pensioenadministratie

De interne auditfunctie is belast met het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het fonds. Deze ziet vanaf een onafhankelijke positie toe op de opzet, het bestaan van en een adequate en doeltreffende werking van beheersmaatregelen ter waarborging van de integere en beheerste bedrijfsvoering.

Het bestuur van het fonds heeft voor het jaar 2020 een audit jaarplan vastgesteld. Voor de pensioenadministratie hebben audits plaatsgevonden op de processen behorend bij de onderdelen 'verevening pensioenrechten bij scheiding' respectievelijk 'verstrekken Uniform Pensioenoverzicht'.

De conclusie van de interne audit is dat het niveau van beheersing van deze risico's op deze processen 'goed' is. Met een redelijke mate van zekerheid is door de interne audit vastgesteld dat de belangrijkste beheersmaatregelen in opzet bestaan en dat de werking effectief is.

Tevens heeft een interne audit plaatsgevonden op het onderdeel 'continuïteit bedrijfsvoering Bpf HiBiN'. Het is van belang dat het Business Continuity Management (BCM) adequaat is ingericht. Vanuit deze optiek heeft deze audit zich op het beoordelen van de opzet, het bestaan en de werking van het BCM gefocust en in het verlengde hiervan, het Business Continuity Plan (BCP). De interne audit is van oordeel dat de maatregelen bij Bpf HiBiN een adequate werking van BCM en BCP borgen. Het oordeel van de interne audit is 'goed'.

Datakwaliteit pensioenadministratie

Bpf HiBiN wil voor alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers binnen de sector handel in bouwmaterialen een betrouwbaar, toekomstbestendig en klantgericht fonds zijn, met een kwalitatief hoog niveau van dienstverlening. Alle belanghebbenden moeten erop kunnen vertrouwen dat de pensioenadministratie door Bpf HiBiN op correcte wijze wordt uitgevoerd.

Onderdeel van de strategie van Bpf HiBiN (missie, visie en strategie Bpf HiBiN) is het streven naar een hoogwaardige datakwaliteit. In de praktijk betekent dit dat Bpf HiBiN erop toeziet dat:

- pensioenaanspraken juist zijn geadministreerd;
- pensioenaanspraken alleen na autorisatie worden gewijzigd;
- pensioenaanspraken duidelijk worden gecommuniceerd;
- pensioenaanspraken periodiek worden gecontroleerd.

Een goede datakwaliteit zorgt voor een beperking van klachten en geschillen, verlichting van administratieve werkzaamheden, verlaging van de kosten en verhoging van de overdraagbaarheid van data.

Bpf HiBiN heeft afgelopen jaar beleid opgesteld over datakwaliteit om te voldoen aan de wet- en regelgeving over pensioenbeheer. De doelstelling van dit beleid, is het verankeren van datakwaliteitsmanagement in de

organisatie van Bpf HiBiN. Datakwaliteit is de grondslag voor het correct berekenen van de pensioenaanspraken van deelnemers en de technische voorzieningen van Bpf HiBiN. Daarnaast is datakwaliteit een middel om de administratieve organisatie van Bpf HiBiN zo goed mogelijk uit te voeren.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (actieve deelnemers en pensioengerechtigden) zijn dit jaar iets gedaald. Van € 146 in 2019 naar € 142. De daling van de kosten per deelnemer heeft te maken met het gestegen aantal deelnemers. De absolute pensioenuitvoeringskosten zijn, conform de verwachting van het bestuur, iets gestegen.

Het bestuur is dan ook wederom zeer tevreden met het uiteindelijke resultaat behaald door de inspanningen van het bestuursbureau.

5.2.6. Actualisatie herstelplan en crisisplan 2020

Aangezien het fonds op 31 december 2019 een beleidsdekkingsgraad van 97,5% had, is voor 1 april 2020 de actualisatie van het herstelplan ingediend bij DNB. Op basis van deze actualisatie heeft het fonds geen aanvullende maatregelen hoeven te nemen en is het fonds naar verwachting binnen de gekozen hersteltermijn uit herstel. Meer informatie over dit onderwerp kunt u vinden in hoofdstuk 5.4.

Naast het herstelplan is ook het crisisplan geactualiseerd. De financiële cijfers in het crisisplan worden jaarlijks aangepast, op basis van de actualisatie herstelplan. Het doel van een financieel crisisplan is dat het bestuur van tevoren inzichtelijk heeft op welk moment het fonds 'in een crisissituatie' zit en welke keuzes het op dat moment heeft om uit deze situatie te komen. Het voordeel van een financieel crisisplan is dat het bestuur in crisissituaties besluiten kan nemen waar van tevoren al is over nagedacht en waarvan van tevoren al is besproken of deze naar verwachting ook inzetbaar zijn en de effectiviteit is geanalyseerd.

5.2.7 Jaarlijkse haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets is een stochastische toets die inzicht geeft in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. De economische scenario's zijn voorgeschreven. De haalbaarheidstoets heeft de continuïteitsanalyse en de consistentietoets vervangen. In de haalbaarheidstoets wordt een projectie van de financiële situatie van het fonds voor een lange periode (60 jaar) gemaakt voor een veelvoud aan door de toezichthouder voorgeschreven economische scenario's (stochastische analyse).

De haalbaarheidstoets heeft als doel inzicht te geven in de:

- gevolgen van de financiële opzet van het fonds;
- verwachtingen en risico's, met name ten aanzien van koopkrachtbehoud;
- consistentie en evenwichtigheid van het beleid;
- haalbaarheid en consistentie van het premiebeleid;
- herstelkracht van het fonds.

De belangrijkste uitkomst waarnaar gekeken wordt in de haalbaarheidstoets is het pensioenresultaat. Dit is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. Als gevolg van het per 1 januari 2015 gewijzigde FTK, heeft het fonds in overleg met sociale partners, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan de kwalitatieve risicohouding van het fonds vastgesteld.

In 2015 is de aanvangshaalbaarheidstoets (of wel de eerste haalbaarheidstoets) uitgevoerd en zijn grenzen vastgesteld waaraan in ieder geval moet worden voldaan. Het fonds dient jaarlijks vóór 1 juli een haalbaarheidstoets te laten uitvoeren en de resultaten ervan te evalueren. Met de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt beoordeeld in hoeverre het verwachte pensioenresultaat nog steeds aansluit bij de oorspronkelijk gewekte verwachtingen. Jaarlijks wordt vanuit de feitelijk financiële positie van het fonds getoetst of het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau in voldoende mate aansluit bij de door het fonds gekozen ondergrens en of het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweersscenario niet teveel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau.

Het bestuur heeft vóór 1 juli 2020 de jaarlijkse haalbaarheidstoets uitgevoerd en besproken. Ondanks de lagere aanvangsdekkingsgraad, zijn de pensioenresultaten hoger dan die van haalbaarheidstoets 2019. Dit heeft met name te maken met de gehanteerde (en voorgeschreven) scenario'set van DNB.

Toetsing pensioenresultaat

De uitkomsten van de HBT zijn hieronder weergegeven:

	Norm	Resultaat	Score
Mediaan pensioenresultaat vanuit feitelijke situatie	80%	90,0%*	✓
Maximale relatieve afwijking ten opzichte van mediaan in geval van slechtweers scenario	35%	33,6%	✓

*Indien de scenario'set van 2019 wordt gehanteerd, dan is het pensioenresultaat ongeveer 83%.

Het bestuur heeft de resultaten van de haalbaarheidstoets tijdens de besprekingen over de premie 2021 besproken met sociale partners. Dit heeft er niet toe geleid dat de premie vanaf 2021 is verhoogd.

5.2.8. Investment beliefs

Bpf HiBiN heeft voor de langere termijn een strategisch beleggingsbeleid vastgesteld. De doelstelling van het fonds, de risicobereidheid, de beleggingscases en de investment beliefs zijn de belangrijkste uitgangspunten voor het beleggingsbeleid.

Aan de basis van het strategische beleggingsbeleid ligt de risicobereidheid van het fonds ten grondslag. Gegeven het risicoprofiel van het fonds vormen de beleggingsovertuigingen ('investment beliefs') een leidraad bij beslissingen over de samenstelling van de strategische beleggingsmix en de beoordeling van mogelijke investeringen.

De investment beliefs van Bpf HiBiN zijn door het bestuur geëvalueerd op basis van 'best practices' vanuit de literatuur, toezichthouder DNB en de Nederlandse pensioensector. Daaruit blijkt dat de investment beliefs van Bpf HiBiN goed aansluiten bij de best practices. Tevens is een belief over governance, beleggingsproces en organisatie toegevoegd.

5.2.9. Verplichtstelling en intrekken vrijstellingen

Op aanvraag van sociale partners kan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds verplichtstellen. Bpf HiBiN is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds en heeft zodoende de wettelijke taak de verplicht gestelde pensioenregeling voor de groothandel in bouwmaterialen uit te voeren. In het verplichtstellingsbesluit wordt de sector of branche gedefinieerd waarvoor de verplichte pensioenregeling geldt en daarmee de reikwijdte van de werkingssfeer. De tekst van de verplichtstelling is opgesteld door de sociale partners. Het doel van het verplichtstellen van een pensioenregeling is het creëren van collectiviteit, solidariteit en schaalvoordeel ten behoeve van een goed en betaalbaar pensioen voor alle werknemers binnen de sector/branche.

Het systeem van de verplichtstelling werkt alleen indien ondernemingen, waarvan de bedrijfsactiviteiten onder de reikwijdte van de verplichtstelling vallen, zich bij Bpf HiBiN melden zodat zij kunnen worden aangesloten. Ondernemers hebben dan ook de plicht te onderzoeken of zij zich bij Bpf HiBiN moeten aansluiten.

Indien dit onduidelijk is, behoort de ondernemer eveneens Bpf HiBiN te benaderen, zodat het fonds hierover duidelijkheid kan scheppen. Aan de andere kant heeft Bpf HiBiN, in het belang van alle deelnemers, een inspanningsplicht om ten onrechte niet aangesloten werkgevers op te sporen. Dergelijke werkgevers worden alsnog aangesloten en dienen met terugwerkende kracht premie te betalen. Bpf HiBiN dient deze premies te innen en desnoods de invordering daarvan met een bij wet bepaald dwangbevel af te dwingen. Op deze wijze waarborgt Bpf HiBiN de collectiviteit, solidariteit en het schaalvoordeel van een goed en betaalbaar pensioen en wordt voorkomen dat werknemers in de toekomst pensioen kunnen claimen waarvoor geen premie is afgedragen ('geen premie, wel recht').

Handhavingsactiviteiten verplichtstelling

De handhaving van de verplichtstelling is er op gericht om het risico van 'geen premie, wel recht' te verkleinen. Dit risico voor het fonds bestaat voor de (gewezen) deelnemer die recht heeft op pensioen, maar waarvan de werkgever onterecht niet aangesloten was bij het fonds en dus geen premie heeft afgedragen.

De werkzaamheden omtrent de verplichtstelling, worden door het bestuursbureau uitgevoerd. In het kader van de handhaving zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Bpf HiBiN gebruikt onder andere het Handelsregister van de Kamer van Koophandel om na te gaan of werkgevers onder de reikwijdte van de verplichtstelling vallen. In het jaar 2020 zijn 58 werkgevers benaderd in verband met een mogelijke aansluitplicht.
- Bpf HiBiN heeft drie rechtszaken gevoerd, waarin de intrekking van de discretionair verleende vrijstellingen door een aantal ondernemingen en een ondernemingspensioenfonds werden behandeld bij de bestuursrechter. De zaak van het ondernemingspensioenfonds werd niet ontvankelijk verklaard door de bestuursrechter. Bij de tweede zaak was de bestuursrechter van oordeel dat Bpf HiBiN ten onrechte het beroep van twee ondernemingen niet ontvankelijk heeft verklaard. Bpf HiBiN heeft in deze casus een nieuw besluit op het bezwaarschrift genomen, waarbij de vrijstelling is ingetrokken omdat deze ondernemingen niet meer onder de verplichtstelling vallen vanaf 30 maart 2020. De derde zaak tegen een viertal ondernemingen betrof (samengevat) het intrekken van de vrijstelling vanwege het niet voldoen aan financiële gelijkwaardigheid respectievelijk verlaten van een groepsverband. De bestuursrechter heeft op 23 december 2020 de beroepen van de ondernemingen gegrond verklaard. Tegen deze uitspraak heeft Bpf HiBiN tijdig hoger beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB).
- voor de controle op juistheid en volledigheid van de aangeleverde gegevens door de werkgever zijn looncontroles uitgevoerd. Er zijn geen boetes opgelegd naar aanleiding van de looncontroles. Ook zijn er geen boetes opgelegd in verband met te late aanlevering van de loongegevens.

Verzoeken geen premie, wel recht

In 2020 heeft de Commissie Contracten, Communicatie en Pensioenzaken van het fonds geen concrete claims inzake 'geen premie, wel recht' ontvangen of behandeld.

5.2.10. Correctie- en terugvorderingsbeleid

Het is de wettelijke taak van het bestuur van Bpf HiBiN om de pensioenregeling uit te voeren, die de sociale partners zijn overeengekomen. Het pensioenreglement is bepalend voor welke rechten (en plichten) deelnemers en pensioengerechtigden hebben.

In het geval het bedrag van een pensioenuitkering aan een pensioengerechtigde niet conform de aanspraak is waarop de gerechtigde volgens het pensioenreglement recht heeft, moet Bpf HiBiN deze pensioenuitkering aanpassen.

Als Bpf HiBiN meer aan een pensioengerechtigde heeft uitbetaald dan waarop deze op grond van het pensioenreglement aanspraak heeft, dan is sprake van een onverschuldigde betaling. Het teveel uitgekeerde bedrag wordt in beginsel teruggevorderd. Is de pensioenuitkering te laag vastgesteld, dan moet Bpf HiBiN het resterende bedrag alsnog uitbetalen.

Het vermogen van Bpf HiBiN is bestemd voor alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Als onterecht een pensioenuitkering wordt uitbetaald aan een pensioengerechtigde, dan worden daarmee de overige (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden mogelijk tekort gedaan. Om dat te voorkomen geldt als hoofdregel dat de belangen van het collectief boven het belang van het individu gaan.

Om er voor te zorgen dat (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden bij Bpf HiBiN rechtszekerheid hebben over pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen, heeft het bestuur een bindend correctie- en terugvorderingsbeleid vastgesteld. Dit beleid heeft de volgende kenmerken:

- rekening houden met de belangen van getroffen pensioengerechtigden;
- redelijk zijn in verhouding tot de pensioenregeling; en
- billijk zijn gegeven de omstandigheden van het geval.

Het correctie- en terugvorderingsbeleid is in begrijpelijke taal via de website van Bpf HiBiN openbaar voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

5.2.11. Aanpassen actuariële grondslagen

Bpf HiBiN dient conform artikel 126 van de Pensioenwet de technische voorzieningen en de kostendekkende premies te baseren op prudente beginselen. De basis voor de vaststelling van de technische voorzieningen en kostendekkende premies zijn de actuariële grondslagen. Deze grondslagen dienen met enige regelmaat geëvalueerd te worden, zodat wordt gewaarborgd dat deze aannames actueel blijven.

De adviserend actuaris heeft de volgende grondslagen geëvalueerd:

- overlevingstafel (Prognosetafel AG 2020);

- ervaringssterfte;
- partnerfrequenties;
- leeftijdsverschil man - vrouw;
- opslag voor wezenpensioenen;
- reservering voor arbeidsongeschikten.

Het gezamenlijke effect op de technische voorzieningen is een verlaging met 2,5%, waarvan het grootste gedeelte is toe te rekenen aan het hanteren van de Prognose tafel AG 2020. Het effect op de gedempte kostendekkende premie is een verlaging van 0,8%.

De certificerend actuaire als de actuariële functie (werkzaamheden) hebben de actuariële grondslagen getoetst, waarna deze door het bestuur zijn vastgesteld.

5.2.12. Evaluatie uitbestedingsbeleid

Bpf HiBiN heeft werkzaamheden uitbesteed aan derden. Aan het uitbestedingsbeleid van pensioenfondsen worden specifieke eisen gesteld. Enerzijds vanuit de Pensioenwet en anderzijds door DNB als toezichthouder. Zo moet het fonds ervoor zorgen dat de organisatie waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed de wettelijke regels, die van toepassing zijn op het fonds, naleeft.

Aan uitbesteding is een aantal risico's verbonden. Het bestuur van Bpf HiBiN heeft beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van die risico's. Dit uitbestedingsbeleid, dat betrekking heeft op de bestaande situatie bij het fonds, is een nadere uitwerking van de beschrijving van het systeem van interne beheersing in de abtn van het fonds.

Het uitbestedingsbeleid is geen statisch document en wordt periodiek geëvalueerd op basis van gewijzigde wetgeving, nieuwe situaties, bestuursbesluiten of gewijzigde uitbestedingsrelaties.

Afgelopen zomer is een interne audit gehouden op het uitbestedingsbeleid. Naar aanleiding van de bevindingen uit deze audit, is het uitbestedingsbeleid aangepast. Zo is het onderzoeks- en auditrecht expliciet opgenomen en maken de uitgangspunten omtrent onderuitbesteding deel uit van het beleid. De volgende stap is om deze elementen op te nemen in de overeenkomsten met de uitbestedingspartij.

5.2.13. Toekomstbestendigheid fonds

De toezichthouder DNB wil dat pensioenfondsen operationeel, organisatorisch en bestuurlijk wendbaar en weerbaar zijn ten aanzien van mogelijke veranderingen in hun omgeving.

Het bestuur van het fonds deelt dit standpunt. Het bestuur van Bpf HiBiN onderkent de tendens van fusies die leidt tot een steeds kleiner aantal pensioenfondsen, maar ziet vooralsnog geen noodzaak voor Bpf HiBiN om te fuseren. Bpf HiBiN kan goed zelfstandig voortbestaan omdat het in control is ten aanzien van de kerntaken van het fonds (de pensioenadministratie en het vermogensbeheer) en deze kerntaken tegen, voor kleine en middelgrote pensioenfondsen, toonaangevend lage kosten kan uitvoeren.

In de visie van het fonds is opgenomen dat het bestuur van Bpf HiBiN zich voorstellen dat een pensioenfonds 'Groothandel' wordt gevormd. Schaalvergroting (door samenwerkingsmogelijkheden) om de kosten op lange termijn verder te verlagen worden daarom periodiek onderzocht, met als voorwaarde dat de kwaliteit van de dienstverlening minimaal gelijk blijft. De werkgroep 'Toekomst' van het fonds heeft in het jaar 2020 de mogelijkheden onderzocht met welke fondsen op termijn kan worden samengewerkt.

5.2.14 Pensioenakkoord

De herziening van het pensioenstelsel die de regering voor ogen heeft, is een langlopend maatschappelijk debat over de inrichting van het arbeidsvoorwaardelijk pensioen, de tweede pijler van ons pensioenstelsel. Dit debat mondde in juni 2019 uit in het SER-advies 'Naar een nieuw pensioenstelsel' en de brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 5 juni 2019 over het Pensioenakkoord.

Dit akkoord had niet alleen betrekking op het tweede pijlerpensioen, maar bevatte ook afspraken over (onder meer) de aanpassing van de AOW-leeftijd aan de levensverwachting en duurzame inzetbaarheid.

In het Pensioenakkoord kwamen het kabinet en werkgevers- en werknemersorganisaties overeen om de afspraken die betrekking hadden op de tweede pijler van het pensioenstelsel gezamenlijk uit te werken. De

uitkomst van deze gezamenlijke uitwerking is weergegeven in de Hoofdpijnennotitie uitwerking pensioenakkoord van 22 juni 2020.

Op 16 december 2020 verscheen de internetconsultatie Wet toekomst pensioenen. Dit wetsvoorstel strekt ertoe om de in de Hoofdpijnennotitie beschreven hoofdlijnen uit te werken en te verankeren in de wet- en regelgeving. Tevens wordt de standaardisering van het nabestaandenpensioen behandeld. Het wetsvoorstel Wet toekomst van pensioenen is zeker nog niet definitief.

Uit (de memorie van toelichting op) het wetsvoorstel blijkt dat de rolverdeling tussen sociale partners versus Bpf HiBiN als pensioenuitvoerder wijzigt. Sociale partners krijgen hierin een uitgebreidere rol ten opzichte van de huidige situatie. Dit heeft tot gevolg dat sociale partners nauw betrokken zullen worden bij de bepaling van beleidskeuzes van Bpf HiBiN voor de vormgeving van de pensioenregeling. Het bestuur bespreekt de ontwikkelingen van het Pensioenakkoord tijdens iedere bestuursvergadering.

5.3 ONTWIKKELING FINANCIËLE POSITIE

5.3.1 Financiële doelstelling

De voornaamste financiële doelstellingen van het fonds zijn:

- waarborgen van de opbouw van de pensioenaanspraken overeenkomstig de in het reglement vastgelegde bepalingen;
- waarborgen van voldoende middelen voor het kunnen doen van de reglementair te verstrekken pensioenuitkeringen;
- minimaliseren van de kansen op een dekkings- en reservetekort, alsmede van de mate van dekkings- en reservetekort;
- onder de hiervoor genoemde doelstellingen / voorwaarden, maximaliseren van het beleggingsrendement om de voorwaardelijke toeslagen te kunnen realiseren.

5.3.2 Het Financieel Toetsingskader

Voor de berekening van de actuele dekkingsgraad wordt gebruik gemaakt van de rentetermijnstructuur zoals deze van toepassing is vanaf 1 januari 2015 onder het (aangepaste) Financieel Toetsingskader (FTK). De rentetermijnstructuur is gebaseerd op de UFR (forward rate).

Onder het FTK wordt het (strategisch) vereist eigen vermogen (VEV) zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgelegde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het fonds binnen één jaar over minder middelen beschikt dan de technische voorzieningen voor de onvoorwaardelijke toezeggingen.

Door de zogenaamde solvabiliteitstoets wordt de strategisch vereiste dekkingsgraad berekend. Voor de berekening van de solvabiliteitstoets hanteert het fonds het standaardmodel van DNB. Voor de bepaling van de uitkomst van de solvabiliteitstoets bij de financiële positie op de balansdatum (31 december) is onder andere van belang hoe de beleggingen voor risico van het fonds feitelijk zijn verdeeld over de verschillende beleggingscategorieën.

5.3.3 Ontwikkeling dekkingsgraad

Voor pensioenfondsen is de hoogte van de dekkingsgraad een maatstaf voor de financiële positie van het fonds. De dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen de bezittingen (het vermogen) en de verplichtingen (de huidige en toekomstige pensioenbetalingen) van een pensioenfonds, uitgedrukt in een percentage. De dekkingsgraad kan op verschillende manieren worden vastgesteld. In 2020 gelden de volgende dekkingsgraden:

Beleidsdekkingsgraad

Pensioenfondsen zijn per 1 januari 2015 verplicht een beleidsdekkingsgraad te gebruiken. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als een voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad is voor de besluitvorming door het bestuur over toeslagen (indexatie) en kortingen (verlagen pensioenen) en de rapportage van belang. De beleidsdekkingsgraad is stabiel dan de niet-gemiddelde dekkingsgraad. Er wordt daardoor minder op dagkoersen gestuurd.

Actuele dekkingsgraad voor DNB (de DNB UFR dekkingsgraad)

In de jaarverslaggeving en de verslaggeving naar de toezichthouder DNB wordt door het fonds tevens de actuele

(DNB UFR) dekkingsgraad gehanteerd. Deze actuele dekkingsgraad is gebaseerd op de rentetermijnstructuur ('RTS') zoals die door DNB is vastgesteld en gepubliceerd. De actuele dekkingsgraad wordt maandelijks samen met de beleidsdekkingsgraad aan DNB gerapporteerd.

Dekkingsgraad op marktwaarde

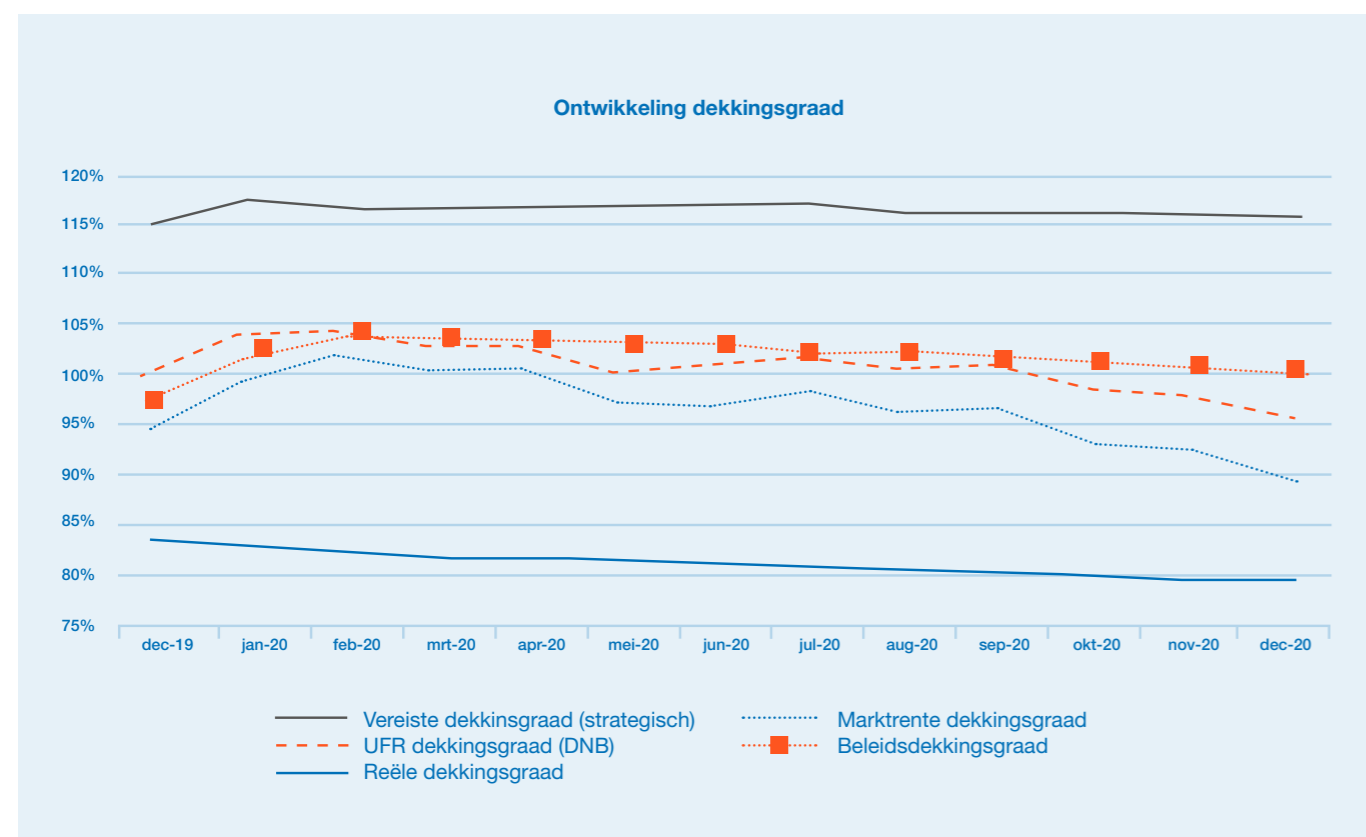
De beleidsdekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad voor DNB worden berekend op basis van de voorgeschreven RTS, inclusief de UFR, van DNB. De daadwerkelijke markttrenten - ofwel de zuivere RTS - wijken hiervan af voor looptijden vanaf 20 jaar. De dekkingsgraad op marktwaarde voor het beleggingsbeleid en risicobeleid wordt bepaald op basis van de zuivere RTS. Het gebruik van de dekkingsgraad op marktwaarde geeft een actueler beeld van de financiële positie van het fonds.

Reële dekkingsgraad

Bij de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als een pensioenverplichting. Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat het fonds volledig toeslag kan verlenen (indexeren) met de prijsinflatie conform een toekomstbestendig toeslagbeleid. Een toekomstbestendig toeslagbeleid houdt in:

1. er mag toeslag worden verleend vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110%;
2. toeslagverlening is alleen toegestaan als er voldoende vermogen is om deze toeslag ook in de toekomst te kunnen verlenen.

Onderstaande grafiek laat het verloop zien van de diverse dekkingsgraden in 2020.

Actuele dekkingsgraad per 31 december 2020

De actuele dekkingsgraad (DNB UFR) is in 2020 gedaald van 97,9% naar 95,1%. Aan de daling van de actuele dekkingsgraad per 31 december 2020 liggen verschillende oorzaken ten grondslag:

- De daling van de DNB rentetermijnstructuur (marktrente) heeft geleid tot een stijging van de voorziening pensioenverplichtingen met € 194.114.000. De rentetermijnstructuur ultimo 2020 voor de pensioenverplichtingen kwam overeen met een gemiddelde rente van 0,27%. Ultimo 2019 bedroeg deze rente gemiddeld 0,83%.

- Bpf HiBiN ontvangt een doorsneepremie van 22,2% van de pensioengrondslagsom. Het fonds hanteert voor de gedempte kostendekkende premie een onderliggende rekenrente wat is gebaseerd op een lange termijn verwachting ten aanzien van het reële fondsrendement. Eind 2019 is het verwacht reële rendement voor de premiedemping vastgesteld voor het jaar 2020. Hierbij is gebruik gemaakt van de maximaal toegestane parameters conform artikel 23a Besluit FTK. De actuariële benodigde premie die voor de pensioenopbouw aan de voorziening wordt toegevoegd, is gebaseerd op de DNB UFR-rente. De DNB UFR-rente lag per 1 januari 2020 gemiddeld genomen aanmerkelijk lager dan de voor de premie gehanteerde rekenrente. Daardoor is er een verlies op premie geleden van € 10.098.000.
- Een negatief resultaat op de beleggingsopbrengsten door de gedaalde rente, omdat Bpf HiBiN het renterisico niet volledig afdekt.
- Een positief resultaat van € 33.362.000 door gewijzigde actuariële grondslagen, met name door de wijziging van de AG Prognosetafel.

Beleidsdekkingsgraad per 31 december 2020

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de UFR-dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden en is in 2020 gedaald van 97,5% naar 90,7%. Dit is het gevolg van de gedaalde actuele dekkingsgraden vanaf de maand februari vanwege de Covid-19, met als dieptepunt een actuele dekkingsgraad van 86,0% per eind maart. Vanaf de maand juni is de actuele dekkingsgraad gestegen.

Dekkingsgraad op marktwaarde per 31 december 2020

De dekkingsgraad op marktwaarde (zonder UFR) is gedaald van 91,0% naar 88,3%. De gedaalde marktrente en het verlies op de premie zijn de voornaamste oorzaken.

Reële dekkingsgraad per 31 december 2020

De reële dekkingsgraad is in 2020 gedaald van 77,7% naar 73,9%.

5.4 HERSTELPLAN

Reservetekort of dekkingstekort

Als een pensioenfonds te weinig eigen vermogen heeft, dan is er sprake van een reservetekort (een dekkingsgraad lager dan de strategisch vereiste dekkingsgraad) respectievelijk dekkingstekort (een dekkingsgraad lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad). Risico's kunnen onvoldoende opgevangen worden en er kan geen toeslag worden verleend (pensioenen laten meegroeien met de inflatie).

Het FTK is erop gericht dat risico's van pensioenfondsen adequaat worden beheerd en beheerst. Een pensioenfonds moet op elk moment genoeg bezittingen hebben om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen. Daarnaast moet er een extra buffer aan eigen vermogen (het vereist eigen vermogen) aanwezig zijn om eventuele negatieve ontwikkelingen op de financiële markten op te kunnen vangen. De minimaal vereiste dekkingsgraad bedraagt 104,3%. De aan te houden extra buffer op basis van de strategische portefeuille, het strategisch vereist eigen vermogen, hangt af van het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille. Dit komt overeen met een beleidsdekkingsgraad voor Bpf HiBiN eind 2020 van 115,6%.

Actualisatie herstelplan

Met de aanpassing van het FTK op 1 januari 2015 is het fonds per deze datum in een reservetekort gekomen. Om deze reden is voor 1 juli 2015 een herstelplan ingediend bij DNB. In het herstelplan, toont Bpf HiBiN aan op welke wijze binnen de daarvoor gekozen termijn te herstellen tot tenminste het vereist eigen vermogen. De hersteltermijn bedraagt maximaal 10 jaar.

Actualisatie herstelplan 2020

Tot het moment dat het fonds het vereist eigen vermogen heeft bereikt, dient jaarlijks voor 1 april een actualisatie op het herstelplan te worden ingediend bij DNB. In dat geactualiseerde herstelplan werkt het fonds in beginsel met dezelfde hersteltermijn die gekozen is bij het voorgaande herstelplan.

Binnen de gestelde termijn van 1 april 2020 is de actualisatie van het herstelplan 2020 ingediend bij DNB. Op basis van het herstelplan is het fonds binnen de gekozen hersteltermijn uit het reservetekort en hoeft het bestuur geen aanvullende maatregelen te nemen.

5.5 PROGNOSETAFEL EN ERVARINGSSTERFTE

Het fonds heeft voor het jaar 2020 de prognosetafel aangepast. Het fonds hanteert met ingang van de maand september 2020 de AG-Prognosetafel 2020.

De Prognosetafel AG 2020 is gebaseerd op sterftcijfers over de gehele bevolking. De werkende bevolking leeft over het algemeen langer dan de gehele bevolking. Op basis van onderzoeken zijn leeftijdsafhankelijke correctiefactoren voor Bpf HiBiN vastgesteld. Deze worden gebruikt om de sterftkans van de gehele bevolking te corrigeren zodat de sterftkans fondsspecifiek worden.

Met ingang van december 2020 hanteert Bpf HiBiN voor de ervaringssterfte op basis van de Triple A Ervaringssterfte 2020, waarbij als externe maatstaf het inkomen wordt gebruikt. Tot die tijd was de ervaringssterfte gebaseerd op het zogenaamde postcodemodel van AON (2016). In tegenstelling tot het postcodemodel wordt voor de Triple A Ervaringssterfte 2020 onderscheid gemaakt tussen hoofdverzekerde en medeverzekerde.

5.6 OVERIGE ONTWIKKELINGEN WET- EN REGELGEVING EN OVERHEIDSBELEID

Diverse toezichtmaatregelen

Om de toezichtdoelstellingen voor de middel lange termijn, zoals geschetst in de Visie op Toezicht 2018-2022, te realiseren publiceert DNB jaarlijks haar 'Toezicht vooruitblik'. Sommige thema's zijn sector overschrijdend en andere thema's zijn specifiek gericht op pensioenfondsen. Bij het toezicht door DNB stonden in het jaar 2020 specifiek voor pensioenfondsen de volgende thema's centraal:

1. uitwerking pensioencontract;
2. eigenrisicobeoordeling;
3. IORP II;
4. digitalisering en datakwaliteit;
5. internationale samenwerking.

Naleving wet- en regelgeving

De ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden door het bestuur nauwgezet gevolgd. Voor het fonds relevante wijzigingen worden geanalyseerd door het bestuursbureau en de opvolging wordt besproken in de commissie- en bestuursvergaderingen. In het bestuursverslag in deze jaarrekening worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht. Aan het fonds zijn in het afgelopen jaar geen dwangsommen en/of boetes opgelegd.

6

GOED PENSIOENFONDSBESTUUR (PENSION FUND GOVERNANCE)

6.1 INLEIDING

De regels voor governance en medezeggenschap hebben in eerdere jaren geleid tot aanpassingen in de organisatie van Bpf HiBiN. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de wijze waarop Bpf HiBiN goed pensioenfondsbestuur vorm geeft. Naast de Code Pensioenfondsen worden ook onderwerpen als bestuurlijke effectiviteit, deskundigheid en het beloningsbeleid besproken.

6.2 BESTUURLIJKE EFFECTIVITEIT, GESCHIKTHEID EN DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Bestuurlijke zelfevaluatie

Bij zelfevaluatie gaat het om het functioneren van het bestuur als geheel, van de individuele bestuursleden afzonderlijk en het functioneren van de commissies. Doel van de zelfevaluatie is de kwaliteit van het bestuur in stand te houden en zo mogelijk te verbeteren. Het bestuur toetst periodiek zijn geschiktheid, al dan niet met behulp van een externe partij.

In het jaar 2020 heeft (digitaal) een evaluatie van het bestuur onder begeleiding van een externe partij plaatsgevonden. Naar aanleiding daarvan zal worden vastgesteld welk kennisniveau van de bestuurder(s) minimaal wordt gevraagd en, indien nodig, het opstellen van een opleidingsplan. Daarnaast is uit de evaluatie gekomen, dat alle bestuursleden worden uitgenodigd voor alle commissievergaderingen, zodat niet-commissieleden kunnen aansluiten.

Geschiktheidsmatrix

Bpf HiBiN beschikt over een geschiktheidsmatrix. In deze matrix is vastgelegd over welke deskundigheid de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel (moeten) beschikken en op welke wijze de deskundigheid wordt bevorderd. Uitgangspunt is dat de bestuursleden over voldoende kennis, inzicht en oordeelsvorming beschikken om hun taken te volbrengen. Ook is er aandacht voor de competenties van de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel.

De bestuursleden volgen specifieke (interne) pensioenopleidingen en wonen themabijeenkomsten bij van de Pensioenfederatie, DNB, de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en andere partijen.

Om de kwaliteit van zijn functioneren te kunnen waarborgen werkt Bpf HiBiN met functieprofielen voor bestuursleden, leden van de raad van toezicht en leden van het verantwoordingsorgaan. Deze profielen wordt verstrekt aan de voordragende, goedkeurende en benoemende organisaties en dienen als leidraad bij de voordracht en benoeming van nieuwe functionarissen. Potentiële kandidaten kunnen zich op basis van het functieprofiel vooraf een volledig beeld vormen van de functie, de gevraagde inzet en deskundigheid, functie-eisen en verantwoordelijkheden.

6.3 COMPLIANCE

Onder compliance wordt het geheel van maatregelen verstaan dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van externe wet- en regelgeving, alsmede op interne procedures en gedragsregels om te voorkomen dat de reputatie en de integriteit van het fonds worden aangetast. Bpf HiBiN hecht groot belang aan een deugdelijk fondsbestuur en een goede naleving van interne en externe regels.

Het fonds ziet compliance als een belangrijke schakel in de missie om de belangen van deelnemers optimaal te behartigen. Het fonds heeft een gedragscode die wordt nageleefd door de leden van het bestuur, de raad van toezicht, het verantwoordingsorgaan en andere aan het fonds verbonden personen. Doel van deze gedragscode is het stellen van regels en richtlijnen teneinde belangenconflicten tussen het fonds en betrokkenen in bijvoorbeeld privésituaties en nevenfuncties te voorkomen. Daarnaast staat in de gedragscode hoe moet worden omgegaan

met vertrouwelijke informatie van het fonds. De gedragscode bevordert de transparantie en zorgt ervoor dat alle betrokkenen, ook voor hun eigen bescherming, duidelijk weten wat wel en niet geoorloofd is. Elke betrokkene verklaart schriftelijk de gedragscode te zullen naleven.

Onderdeel van de gedragscode is een regeling melding onregelmatigheden (incidentenregeling) en een klokkenluidersregeling. Deze maken duidelijk hoe gedragingen en gebeurtenissen die aan het fonds schade kunnen toebrengen, moeten worden gemeld en hoe deze meldingen worden behandeld. Een klokkenluider zal geen schade ondervinden van het feit dat hij een onregelmatigheid meldt. Als vertrouwenspersoon is de compliance officer benoemd.

Sinds 2015 worden nevenfuncties van bestuursleden, raad van toezicht en verantwoordingsorgaan vastgelegd. In 2017 is de gedragscode van het fonds voor het laatst geactualiseerd. Dit betroffen aanpassingen op grond van wet- en regelgeving.

De rol van de compliance officer werd tijdens het boekjaar vervuld door de heer R. Roerdinkholder van KPMG. Met ingang van 1 februari 2021 is de heer E. Schneider (KPMG) zijn vervanger. De compliance officer beoordeelt jaarlijks de correcte naleving van de gedragscode door alle betrokkenen een vragenlijst te verstrekken en te rapporteren over de naleving. Zijn rapport wordt binnen het bestuur beoordeeld. Waar nodig worden aanvullende maatregelen getroffen. De compliance officer heeft in mei 2020 aan het bestuur zijn bevindingen over de naleving van de gedragscode gerapporteerd. De compliance officer geeft in het rapport over 2020 aan dat de gedragscode is nageleefd.

Daarnaast heeft de compliance officer voor de insiderregeling, de privétransacties van de insiders van het fonds over 2020 vergeleken met de transacties in de beleggingen van het fonds. De compliance officer heeft hierover gerapporteerd in een rapport van mei 2020. Op basis van dit rapport concludeert het bestuur dat de insiderregeling correct is nageleefd.

6.4 PRINCIPES VOOR BEHEERST BELONINGSBELEID

Bpf HiBiN onderschrijft de Principes voor beheerst beloningsbeleid. Het doel van deze Principes is 'perverse beloningsprikkelers' bij financiële ondernemingen en pensioenfondsen tegen te gaan. Het bestuur heeft in het jaar 2018 het beloningsbeleid voor het laatst geëvalueerd en bijgesteld en vervolgens in 2019 vastgesteld.

6.5 CODE PENSIOENFONDSEN 2018

De Code Pensioenfondsen werkt volgens het 'pas toe of leg uit'-principe. Bpf HiBiN heeft bij de implementatie van de Wet versterking bestuur de Code Pensioenfondsen meegenomen bij haar besluitvorming en volgt de principes van de Code. Bepalend voor de werking van de Code is hoe de pensioenfondsen met de intenties van de Code omgaan, niet de mate waarin ze die naar de letter naleven. Dat betekent dat er ruimte is om af te wijken van de normen, mits dit weloverwogen gebeurt. Het volledig volgen van alle normen uit de Code is dus niet verplicht. Wel wordt ieder pensioenfonds geacht aan te kunnen geven waarom ze bepaalde afwijkende keuzes hebben gemaakt.

Het fonds past de normen van de (nieuwe) Code (2018) vrijwel volledig toe. Voor zover het fonds afwijkt van de normen van de Code 2018 wordt dit hierna per norm toegelicht.

Scheve stemverhouding

De Code kent als belangrijk principe bij besluitvorming dat elk bestuurslid stemrecht heeft. Dit is bij Bpf HiBiN eveneens het geval. Bij afwezigheid van een bestuurslid wordt, indien mogelijk, een volmacht gegeven aan een bestuurslid.

Echter, indien in een vergadering niet evenveel werkgeversbestuursleden en bestuursleden namens werknemers/pensioengerechtigden aanwezig zijn, is er behoefte aan een 'gewogen stemverhouding' om recht te blijven doen aan het uitgangspunt van paritair samengesteld bestuur. Door een paritair gewogen stemverhouding hebben de werkgeversleden en bestuursleden die de werknemers/pensioengerechtigden vertegenwoordigen in deze situatie evenveel 'stemkracht'.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid voor het bestuur is niet van toepassing op de directeur van het bestuursbureau. De directeur is niet medebeleidsbepalend. Met de directeur is een arbeidsovereenkomst gesloten voor onbepaalde tijd.

Diversiteitsbeleid

Het fonds voldoet niet voor alle organen aan alle criteria die volgens de Code in het kader van diversiteitsbeleid worden gehanteerd. Zie hiervoor de volgende paragraaf.

Een overzicht van alle normen van de Code is opgenomen in bijlage 2 bij dit verslag.

6.6 DIVERSITEITSBELEID

De Code Pensioenfondsen stelt kwantitatieve normen aan de samenstelling van het bestuur en het verantwoordingsorgaan. In elk orgaan moeten zowel mannen als vrouwen plaats hebben en zowel personen onder als boven de 40 jaar. Ook al blijkt uit een onderzoek door de Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen dat deelnemers en pensioengerechtigden diversiteit niet heel belangrijk vinden, sluit het bestuur met het diversiteitsbeleid aan bij de Code Pensioenfondsen en streeft ernaar dit beleid ook (indien mogelijk) toe te passen op de samenstelling van de raad van toezicht. Het diversiteitsbeleid is in 2020 opnieuw vastgesteld en uitgebreid met een stappenplan. De doelstelling bij samenstelling van het bestuur en het verantwoordingsorgaan is dat rekening wordt gehouden met de opbouw van het deelnemersbestand van het fonds.

Uit het verslagjaar voldoet het bestuur niet meer aan de normen voor de samenstelling van een lid dat jonger is dan 40 jaar. Het betreffende bestuurslid heeft in het verslagjaar de grensleeftijd bereikt. Met het invullen van een vacature namens de werknemersgeleding, wordt voldaan aan de norm voor een vrouw in het bestuur. Het verantwoordingsorgaan van Bpf HiBiN voldoet aan de gestelde normen van het diversiteitsbeleid.

Dat geldt echter niet voor de huidige samenstelling van de raad van toezicht. Wel wordt voldaan aan de norm voor een vrouw in de raad van toezicht. Het diversiteitsbeleid wordt door alle fondsorganen breed gedragen.

6.7 WIJZIGINGEN REGLEMENTEN EN ACTUARIËLE EN BEDRIJFSTECHNISCHE NOTA

In het jaar 2020 zijn de statuten, het pensioenreglement en de abtn gewijzigd.

Statuten

De afgelopen jaren is de governance bij Bpf HiBiN gewijzigd. Enerzijds door wetwijzigingen, anderzijds door bestuursbesluiten. Daarnaast is gebleken dat de bepalingen over de benoemingen en zittingsperiode niet conform de wens van het bestuur waren of onduidelijk geformuleerd. Zo is het voor gekomen dat een bestuurslid na een jaar zitting moest worden herbenoemd voor de tweede termijn.

De statuten zijn aangepast voor wat betreft het verantwoordingsorgaan. Toegevoegd is dat het bestuur het aantal leden van het verantwoordingsorgaan vaststelt. Daarnaast is toegevoegd dat het een voorkeur is (en geen verplichting meer) dat leden van het verantwoordingsorgaan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zijn.

Pensioenreglement

Het pensioenreglement voor de basis pensioenregeling is per 1 januari 2020 aangepast op twee onderdelen. De eerste wijziging betreft het verduidelijken van het premiebeleid. De tweede wijziging betreft de wijze waarop een recht op vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid kan worden gemeld bij het fonds. Naast een melding door de deelnemer zelf, kan deze melding ook worden ontvangen via het UWV.

6.8 COMMUNICATIE

Het communicatiebeleid van het fonds ligt vast in het communicatiebeleidsplan 2018-2020.

De schriftelijke communicatie naar (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden en de uitingen op de website van het fonds, voldoen aan de wettelijke eisen. Het fonds wil de informatie voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden begrijpelijker en eenvoudiger maken. Voor de periode 2021-2023 stelt het fonds een nieuw communicatiebeleidsplan vast.

Per 1 januari 2020 is het reglementaire opbouwpercentage van de pensioenregeling verlaagd van 1,625% naar 1,25%. In december 2019 zijn alle werkgevers en actieve deelnemers hierover schriftelijk geïnformeerd en zijn de communicatiemiddelen hierop aangepast. Het gevolg van de opbouwverlaging was voor het eerst zichtbaar in het deelnemersportaal en later ook in het Uniform Pensioenoverzicht 2020.

Het fonds levert vier keer per jaar een bestand aan bij het Pensioenregister. Hierin staan alle opgebouwde en bereikbare (en uitkerende) pensioenaanspraken in drie verschillende toekomstscenario's. Door in te loggen op mijnpensioenoverzicht.nl is het voor deelnemers inzichtelijk welk bedrag zij aan ouderdomspensioen kunnen verwachten bij pensionering. De bedragen worden berekend via de Uniforme Rekenmethodiek (URM volgens een pessimistisch, neutraal en optimistisch scenario).

In december 2019 kwamen de vernieuwde website en het deelnemersportaal online. Alle deelnemers hebben toegang tot het deelnemersportaal. Gedurende het jaar 2020 hield het fonds het gebruik van beide communicatiemiddelen nauwlettend in de gaten. Het in gebruik nemen van zowel de nieuwe website als het nieuwe deelnemersportaal leidde tot een toename van het aantal bezoeken gedurende het jaar. Deelnemers weten de website en het deelnemersportaal steeds beter te vinden en te gebruiken. Ondanks de verbetering afgelopen jaar, is met name het gebruik van het deelnemersportaal helaas nog niet op een, voor het fonds, acceptabel niveau. De komende periode besteedt het fonds meer aandacht aan het deelnemersportaal om de attentiewaarde daarvan te verbeteren. Hierdoor hebben meer deelnemers de mogelijkheid om UPO's digitaal te bekijken en het doorgeven van e-mailadressen.

In december 2020 is de nieuwste Pensioenflits op de website geplaatst en digitaal verstuurd naar de deelnemers die aangaven deze te willen ontvangen. De Pensioenflits is niet per post verstuurd. Dit past binnen de strategie van het fonds om zoveel mogelijk digitaal te communiceren. In de Pensioenflits besteedde het fonds aandacht aan het UPO en de mogelijke opbouwverlaging voor het jaar 2021.

In samenwerking met de Balansmanagement - en Vermogensbeheer Commissie (BVC) heeft de CCPC een deelnemersonderzoek naar het thema duurzaamheid uitgevoerd. Aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds is gevraagd om aan te geven hoe ze over het thema duurzaamheid denken.

Alle UPO's vanaf het jaar 2017 worden in het portaal opgeslagen en zijn te allen tijden beschikbaar voor de deelnemer. Dit geldt ook voor belangrijke brieven zoals de start- en stopbrieven. Persoonlijke brieven over pensionering of overlijden worden voorlopig nog per post verstuurd.

Alle premievrije deelnemers ontvingen in december 2020 een brief met daarin de boodschap dat het UPO digitaal beschikbaar is via het deelnemersportaal. Pensioengerechtigden ontvingen het UPO per post. Pensioengerechtigden hebben ook toegang tot het portaal waardoor het UPO ook digitaal beschikbaar is.

6.9 KLACHTEN, GESCHILLEN EN INCIDENTEN

Klachten en geschillen

Bpf HiBiN heeft een klacht respectievelijk geschil als volgt gedefinieerd. Een klacht is iedere vorm van ontevredenheid van klager over de uitvoering van de pensioenreglementen waarbij het kan gaan om de behandeling, bejegening of dienstverlening die door de klager als onjuist wordt ervaren. Een geschil is een verschil

van mening tussen de partij die een geschil aanhangig wil maken en het bestuur over de inhoudelijke interpretatie van de pensioenregeling, uitvoeringsreglement of statuten.

Klachten

Het bestuursbureau heeft in totaal twee klachten ontvangen, beiden van deelnemers. Beide klachten zijn ongegrond. Een klacht betrof het niet indexerend van het pensioen. De andere klacht betrof het opvragen van een kopie van het UPO 2019. Het bleek uiteindelijk om een ander fonds te gaan.

Geschillen

In het jaar 2020 zijn er twee geschillen geweest, waarvan één gegrond. Dit betrof het toekennen van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

Incidenten in de uitvoering

Gedurende het jaar 2020 heeft het fonds bij de Autoriteit Persoonsgegevens geen gevallen van een (mogelijke) datalek gemeld.

6.10 TOEZICHTHOUDER AFM EN DNB

AFM

De AFM is als toezichthouder belast met het bevorderen van een zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten, waaronder het bewaken van de informatie die pensioenfondsen verschaffen ten aanzien van juistheid en begrijpelijkheid. Het fonds is door de AFM (en DNB) in het verslagjaar geselecteerd voor de tweede uitvraag 'Financiële opzet en informatie'. Deze specifieke vragen gingen over de wijze waarop het fonds communiceert over (mogelijke) verlagingen van de pensioenen en toeslagverlening op de middellange termijn.

DNB

DNB is als toezichthouder belast met het prudentieel toezicht. Dit toezicht richt zich op de financiële stevigheid van financiële ondernemingen. Doel is bij te dragen aan de stabiliteit van de financiële sector. Het fonds legt daarom structureel alle wijzigingen in statuten, reglementen, abtn en de jaarstukken voor aan DNB. Verder informeert het fonds DNB met de voorgeschreven rapportages periodiek over de financiële situatie van het fonds.

Reguliere correspondentie

Er is reguliere correspondentie met de toezichthouder geweest in 2020. Zo heeft het fonds van DNB verschillende algemene brieven ontvangen over op dat moment actuele thema's voor pensioenfondsen. Dit zijn onder andere de sectorbrief over de toezichtthema's 2020, de wijzigingen in het aanleveren van rapportages naar DNB en instructiebrieven over het indienen van het herstelplan en de haalbaarheidstoets.

Specifieke correspondentie

Specifieke brieven die het fonds heeft ontvangen zijn het akkoord op het door het fonds ingediende actualisatie herstelplan 2020 en het akkoord op de opzet van de inrichting van de sleutelfuncties.

Dwangsommen en boetes

Er zijn in 2020 geen dwangsommen of boetes door toezichthouders opgelegd.

Gesprek met DNB

In het verslagjaar 2020 heeft het fonds geen periodiek gesprek gehad met DNB.

INTEGRAAL RISICOMANAGEMENT

7.1 INLEIDING

Om de doelstelling van het fonds zoals beschreven in paragraaf 3.1 te realiseren, wordt het bestuur geconfronteerd met strategische, financiële en niet-financiële risico's. Strategische risico's zijn risico's die het fonds bewust wil nemen. Door op de toekomst voor te bereiden en nieuwe uitdagingen aan te gaan, bijvoorbeeld met innovatie van IT, worden ook nieuwe strategische risico's opgezocht.

Het bestuur neemt bewust beleggingsrisico's. Financiële risico's zijn bijvoorbeeld de ontwikkelingen in de rente, de waardeontwikkeling van aandelen en vastgoed respectievelijk verzekeringstechnische situaties zoals overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Ook niet-financiële risico's kunnen van invloed zijn op de doelstellingen van Bpf HiBiN. Voorbeelden hiervan zijn uitvallende pensioenadministratiesystemen van het fonds, zodat pensioenuitkeringen niet (tijdig) gedaan kunnen worden of dat afgesproken processen niet juist gevolgd worden. Het bestuur kijkt integraal naar zowel financiële als niet-financiële risico's en de onderlinge samenhang hiertussen. Op deze manier worden risico's, die onder andere de doelstellingen van het fonds beïnvloeden, tijdig gesignaleerd, geanalyseerd en beheerst.

7.2 BEHEERSTE EN INTEGRERE BEDRIJFSVOERING EN INTEGRAAL RISICOMANAGEMENT

Integraal risicomanagement is het proces waarmee richting wordt gegeven aan de risicobeheersing en geldt als basis voor het besluitvormingsproces van het bestuur van Bpf HiBiN. Het integraal risicomanagement van het fonds richt zich op drie aspecten:

- de doelstellingen van Bpf HiBiN;
- de activiteiten om de doelstellingen te realiseren;
- de (risico)cultuur.

7.3 RISICOHOUING

In het vanaf 1 januari 2015 geldende FTK neemt de risicohouding van het fonds een belangrijke plaats in. In september 2015 heeft het bestuur in overleg met sociale partners de risicohouding voor financiële risico's op korte en lange termijn vastgesteld.

De risicohouding voor de lange termijn komt tot uitdrukking in de gekozen ondergrenzen voor de haalbaarheidstoets en voor de korte termijn in de hoogte van het strategisch vereist eigen vermogen of een bandbreedte hiervoor. Op basis van het gekozen beleggingsbeleid is in het jaar 2015 een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten heeft het bestuur de voorgeschreven ondergrenzen ten aanzien van het verwachte pensioenresultaat en de maximale afwijking vastgesteld. Voor een toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 5.2.6.

De risicohouding op korte termijn wordt vertaald in het strategisch vereist eigen vermogen en een bandbreedte daarom heen. Het strategisch vereist eigen vermogen bedraagt 15,6% van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2020. Gezien de risicobereidheid heeft het bestuur besloten beperkte beleggingsrisico's te accepteren. De belangrijkste doelstellingen zijn immers om de dekkingsgraad zo goed mogelijk op niveau te houden en de kans op het verlagen van de opgebouwde pensioenen zo laag mogelijk te houden. Daarbij hoort een beperking van het beleggingsrisico hetgeen zich vertaalt in geringe bandbreedtes. Er is een bandbreedte voor het vereist eigen vermogen vastgesteld van 13% respectievelijk 18%. Per kwartaal wordt het vereist eigen vermogen op basis van het strategische beleggingsbeleid geschat en vergeleken met genoemde grenzen.

Ten aanzien van de niet-financiële risico's streeft het bestuur naar een kwalitatief hoogwaardige uitvoering, waarmee:

- minimaal voldaan wordt aan de wet- en regelgeving;
- gekeken wordt naar de best practices in de pensioensector;

- een beeld bestaat van een betrouwbare organisatie die streeft naar continuïteit, consistentie, transparantie en werkt in het belang van zijn stakeholders;
- tevredenheid en vertrouwen van (gewezen) deelnemers geldt met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening.

Het fonds stelt om deze reden hoge eisen aan de uitvoering van de pensioenadministratie en het vermogensbeheer.

Daarnaast is het fonds blootgesteld aan externe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld politieke ontwikkelingen of ontwikkelingen bij de aangesloten ondernemingen, de zogenaamde omgevingsrisico's.

De risicobereidheid van het bestuur voor niet-financiële risico's is laag.

7.4 RISICORAAMWERK

Het bestuur hanteert een raamwerk, bestaande uit de volgende componenten:

- De risicostrategie: welke risicostrategie hanteert het fonds om zijn doelstellingen te bereiken en wat is de risicobereidheid? Binnen het risicoraamwerk zijn missie, visie en strategie van het fonds gedefinieerd.
- Governance rondom risicomanagement: hoe is risicomanagement binnen het fonds georganiseerd en hoe neemt het bestuur zijn verantwoordelijkheid?
- Risicobeleid: zijn alle gedefinieerde risico's uitgeschreven in beleid en zijn tolerantiegrenzen gedefinieerd?
- Risicomanagement processen: is er een proces om jaarlijks te evalueren en bij te sturen?
- Informatie: hoe wordt het risicobeleid gemonitord en geëvalueerd?

Binnen dit risicoraamwerk heeft het bestuur bepaald in welke ontwikkelingsfase zij zich bevindt en wat het ambitieniveau is. Het bestuur wenst op een geformaliseerde en gestructureerde wijze om te gaan met risico's en de beheersing hiervan en heeft daarom een aantal stappen gedefinieerd om integraal risicomanagement verder in te bedden in de bestuurlijke organisatie van Bpf HiBiN. Dit is een doorlopend proces, dat jaarlijks wordt geëvalueerd.

7.5 THREE LINES MODEL

Gezien het belang dat Bpf HiBiN hecht aan goede beheersing van de risico's en rekening houdend met de omvang en complexiteit van het fonds, hanteert Bpf HiBiN voor de inrichting van het integraal risicomanagement en sleutelfuncties het 'three lines' model.

De eerste lijn (de commissies, de pensioenadministratie, directeur bestuursbureau van het fonds) is verantwoordelijk is voor de eigen processen. De risicobeheerfunctie in de tweede lijn ondersteunt, adviseert, coördineert, bewaakt en heeft beleidsvoorbereidende taken voor het bestuur. Daarnaast is de sleutelfunctiehouder risicobeheer tevens houder van de actuariële functie.

7.6 RISICOBELID EN INVENTARISATIE

Het risicobeleid is erop gericht om op een adequate wijze de doelstellingen van het fonds onder een breed scala van omstandigheden te realiseren (de strategie). Jaarlijks wordt door het bestuur een risicoanalyse uitgevoerd gebaseerd op (netto) kans maal impact, inclusief de beheersmaatregelen. De uitkomsten kunnen aanleiding zijn de beleidsuitgangspunten te wijzigen dan wel aanvullende maatregelen te treffen om de geconstateerde risico's te mitigeren.

Bpf HiBiN hanteert voor het in kaart brengen van de risico-omgeving als basis het FOCUS-model zoals gedefinieerd door De Nederlandsche Bank, aangevuld met fonds specifieke risico's

FOCUS indeling risico's

Zie het model op de volgende bladzijde.

FOCUS indeling risico's

Risk drivers	Risico's
Macro/sector	Krediet
Bedrijfsmodel en strategie	Markt
Gedrag, cultuur en governance	Matching/rente
Infrastructuur/IT	Operationeel Verzekeringstechnisch Liquiditeit Integriteit

Het fonds maakt voor het risicobeleid onderscheid tussen strategische risico's en overige (financiële respectievelijk niet-financiële) risico's.

Strategische risico's

Het strategisch risicobeleid heeft als doel de risico's die verband houden met de realisatie van de doelstellingen van Bpf HiBiN voldoende worden beheerst. Strategische risico's hoeven niet alleen risico's te zijn die het fonds wil vermijden of mitigeren. Door op de toekomst voor te bereiden en nieuwe uitdagingen aan te gaan, bijvoorbeeld met innovatie van IT, worden ook nieuwe strategische risico's opgezocht.

Financiële risico's

Het financiële risicobeleid heeft als doel de risico's die voortvloeien uit de balanspositie voldoende worden beheerst. Aan de activa zijde gaat het op hoofdlijnen om matching- en renterisico, markt- en kredietrisico. Aan de passiva zijde gaat het hier om het verzekeringstechnische- en langlevensrisico.

Niet-financiële risico's

Het niet-financiële risicobeleid heeft als doel de risico's die voortvloeien uit het uitvoeren van de pensioenregeling voldoende te beheersen. Onder de niet-financiële risico's worden onderscheiden:

- omgeving;
- operationeel;
- uitbesteding;
- IT-risico (vermogensbeheer en zelfadministratie);
- integriteit;
- juridisch.

In de maand september is door het bestuursbureau samen met het bestuur een update van de risico-inventarisatie uitgevoerd. Daarnaast heeft ook een update van de systematische integriteitsrisico-analyse plaatsgevonden.

De risico's worden nader beschreven in hoofdstuk 13 'risicobeheer en derivaten' in de jaarrekening.

7.7 VOORNAAMSTE RISICO'S 2020

De strategische, financiële en niet-financiële risico's worden door het bestuur jaarlijks op basis van de inschatting (netto) kans maal impact geprioriteerd. De volgorde kan hierdoor jaarlijks wijzigen.

Het bestuur heeft voor het jaar 2020 het balansrisico, de financiële opzet en systeemrisico (strategisch risico), markt- en kredietrisico (financieel risico) en omgevingsrisico (niet financieel risico) als voornaamste risico's beoordeeld.

De risico's, de mogelijke impact van het risico op de doelstelling van het fonds en de genomen maatregelen, worden hierna kort beschreven.

Balansrisico

Het balansrisico is het risico dat het rendement op de waarde van de verplichtingen verschilt van het rendement op de beleggingen waardoor er een potentieel (negatieve) impact op de dekkingsgraad ontstaat.

Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. Het beleid is erop gericht dat er een strategische portefeuille met een tracking error, strategische normen en bandbreedtes zijn gedefinieerd. Er is een bandbreedte voor het vereist eigen vermogen vastgesteld van 13% respectievelijk 18%. Het vereist eigen vermogen hangt af van de beleggingsportefeuille.

Financiële opzet

De financiële opzet van het fonds is niet adequaat, zowel op het gebied van dekkingsgraad als financiering van de pensioenregeling.

Het uitgangspunt bij de financiële opzet (premiebeleid, beleggingsbeleid, toeslagenbeleid, kortingsbeleid, waarderingsgrondslagen pensioenverplichtingen, hoogte uitvoeringskosten is wet- en regelgeving. Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken.

Systeemrisico

Het systeemrisico is het risico op het omvallen van het financiële systeem respectievelijk een ontwijking van de samenleving. Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken.

De calamiteitenregeling van het fonds is gericht op het snel kunnen inspringen op gebeurtenissen op de financiële markten. In een dergelijke situatie moet zo snel mogelijk een beslissing worden genomen over de te nemen acties zoals bijvoorbeeld het al dan niet herbalanceren, de mate van afdekken van het renterisico alsmede de timing en de omvang van deze acties.

Daarnaast heeft het fonds business continuity beleid opgesteld om er voor te zorgen dat werkzaamheden door kunnen gaan bij bijvoorbeeld een pandemie.

Markt- en kredietrisico

Het markt- en kredietrisico is het risico op een daling van de marktwaarde van de beleggingen als gevolg van koerswijzigingen.

Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. De strategische allocatie van de beleggingen bedraagt 35% zakelijke waarden (aandelen en vastgoed). Tevens zijn er bandbreedtes vastgesteld. De strategische allocatie wordt periodiek herijkt via een ALM-studie of een portefeuilleconstructie studie (risicobudgetstudie). Tot slot hanteert Bpf HiBiN een 'passief, tenzij' model voor de beleggingen.

Renterisico

Het renterisico is het risico op een daling van de dekkingsgraad als gevolg van een daling in de (markt)rente.

Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. Het beleid van het fonds is dat binnen de portefeuille gestuurd wordt op een rente afdekking in een marktwaarde omgeving. Het renterisico op de waardeverandering van de nominale verplichtingen wordt voor 40% afgedekt. Er geldt een bandbreedte van 5%-punt voor zowel totaalniveau als per looptijdbucket.

Kredietrisico (tegenpartijrisico)

Het kredietrisico is het risico dat de waarde van beleggingen dalen als gevolg van een verslechtering in de kredietwaardigheid van de beleggingen.

Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. Het beleid van het fonds is dat eisen worden gesteld aan de kredietwaardigheid van de tegenpartij. Tevens worden limieten en bandbreedten gesteld aan de tegenpartijen waar een positie wordt aangehouden.

Omgevingsrisico

Onder omgevingsrisico wordt door het fonds verstaan het risico op schade als gevolg van veranderende externe omstandigheden zoals veranderingen in het toezicht, concurrentie, schaalvergroting en – verkleining, ontwikkelingen in de bedrijfstak en politieke ontwikkelingen. Kenmerken die het omgevingsrisico beïnvloeden zijn: economische en politieke ontwikkelingen, ontwikkelingen sponsor(en), gedrag en verwachtingen deelnemers en wet- en regelgeving.

Voor Bpf HiBiN is de financierbaarheid van de pensioenregeling een belangrijk onderdeel voor evenwichtige belangenafweging. Het is aan sociale partners om naast de inhoud van de pensioenregeling het budget voor de arbeidsvoorwaarde pensioen vast te stellen. Dat budget vertaalt zich in de premie. Het feitelijk vaststellen van de kostendekkende premie is de verantwoordelijkheid van het bestuur van het fonds.

Er heeft in het jaar 2020 regelmatig overleg plaatsgevonden tussen het bestuur, vakbonden en de Koninklijke Hibin over de huidige premiedekkingsgraad en de pensioenpremie en/of het verlagen van het percentage voor de jaarlijkse pensioenopbouw. Zie hiervoor een uitgebreide toelichting in paragraaf 5.2.2 van dit verslag.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico op schade als gevolg van falen van mensen, systemen en processen. Bij Bpf HiBiN bestaat het operationeel risico uit een aantal onderdelen waaronder de kans op fouten in de pensioenadministratie, inadequate dienstverlening door het bestuursbureau en continuïteit bij het bestuursbureau.

Het bestuur heeft beleid opgesteld om deze risico's te beperken. Op basis van de performance indicatoren opgenomen in de Service Level Agreement rapportages, wordt ieder kwartaal en periodiek via het risicodashboard deze risico's gemonitord.

IT-risico (zelfadministratie)

Het IT-risico zelfadministratie is het risico op schade als gevolg van systeemuitval, een gebrekkige beveiliging en/of continuïteit van systemen. Bpf HiBiN heeft de administratie van de pensioenregeling in eigen beheer (zelfadministratie). Daarvoor heeft het fonds diverse externe softwaresystemen in gebruik. Dit betekent dat het onderwerp IT het fonds raakt op de pensioenadministratie. Om een betrouwbare pensioenuitvoerder te kunnen zijn, is een uiterst gedegen IT-omgeving van groot belang. Het IT-risico heeft dan ook met name betrekking op het IT-risico dat voortvloeit uit het gebruik van IT-tools en applicaties door het bestuur, het bestuursbureau en de pensioenadministratie.

Het bestuur van Bpf HiBiN heeft in het jaar 2020 een kwetsbaarheidsscan uit laten voeren door een externe auditor. Naar aanleiding van een aantal beperkte bevindingen uit deze kwetsbaarheidsscan zijn aanvullende (technische) maatregelen doorgevoerd. Tevens worden jaarlijks de ontvangen ISAE 3402/3000 verklaringen beoordeeld.

7.8 RISICOGEVOLGEN BOEKJAAR 2020

De impact van de financiële risico's op de (beleids)dekkingsgraad wordt beschreven in de hoofdstuk 8.

In 2020 hebben geen incidenten conform de incidentenregeling plaatsgevonden.

7.9 TOELICHTING IN JAARREKENING

Een uitgebreide toelichting op het beleid van het beheersen van de fondsriscico's is in de jaarrekening opgenomen in onderdeel 'Risicobeheer en derivaten'. Bij dit onderdeel staat een overzicht van de omvang van financiële risico's voor het fonds. Een aantal van die risico's (zoals valutarisico en renterisico) wordt in de jaarrekening uitgebreid behandeld.

Het risicomanagement van het fonds bevat ook, zoals reeds aangegeven, immateriële risico's (bijvoorbeeld het communicatie- en integriteitsrisico). Die risico's zijn lastig tot niet te kwantificeren en niet apart gespecificeerd in de jaarrekening. Omgekeerd zijn alle risico's die genoemd worden in de jaarrekening onderdeel van het risicomanagement van het fonds.

7.10 FINANCIEEL CRISISPLAN

Het fonds heeft een financieel crisisplan opgesteld. Dit financieel crisisplan bevat een beschrijving van maatregelen die het bestuur op korte termijn effectief zou kunnen inzetten indien de beleidsdekkingsgraad zich

bevindt op of zeer snel beweegt richting kritische waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komt.

Door vooraf duidelijk te maken hoe het bestuur voornemens is om te gaan met een crisissituatie wordt het (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden duidelijk hoe er met de pensioenen omgegaan wordt tijdens een crisis.

Overigens is het financieel crisisplan niet een plan dat in een crisissituatie kant-en-klaar uitgevoerd moet worden. Het bestuur zal de concrete maatregelen altijd afstemmen op de aard van de crisis en de omstandigheden van dat moment. Een financieel crisisplan is dus niet hetzelfde als een herstelplan.

Het financieel crisisplan van het fonds bevat de volgende onderdelen:

- wanneer is er naar de mening van het fonds sprake van een crisis;
- welke maatregelen heeft het fonds ter beschikking in geval van een crisis;
- tot welke kortingsgrenzen leiden de maatregelen van het fonds;
- wat is het verwachte financiële effect van de inzet van de maatregelen in geval van een crisis;
- hoe is bij deze maatregelen rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging.

Het financieel crisisplan is opgenomen in de abtn en te raadplegen via de website van het fonds. In het eerste kwartaal van 2020 is door het bestuur een aangepast crisisplan opgesteld.

8.1 BELEIDSDEKKINGSGRAAD, ACTUELE DEKKINGSGRAAD EN SOLVABILITEIT

De certificerend actuaris heeft de financiële positie van het fonds conform de wettelijke solvabiliteitstoets beoordeeld. Hieruit komt naar voren dat voor het fonds sprake is van een situatie van een reservetekort en een dekkingstekort.

De reservepositie van het fonds is (verder) gedaald van € 23.140.000 negatief ultimo 2019 tot € 64.837.000 negatief ultimo 2020. Per 31 december 2020 was sprake van een dekkingstekort. Dit betekent dat het eigen vermogen van het fonds minder is dan het minimaal vereist eigen vermogen.

De actuele dekkinggraad, uitgedrukt in een percentage van het totaal van de activa verminderd met de schulden en overlopende passiva ten opzicht van de voorziening pensioenverplichtingen, is ultimo het boekjaar gedaald van 97,9% naar 95,1%.

De beleidsdekkinggraad (het gemiddelde van de actuele dekkinggraden over 12 maanden) is in 2020 gedaald van 97,5% naar 90,7%.

8.2 PREMIEBELEID

Het fonds kent een drietal begrippen van premie. Het bestuur vindt het van belang helder aan te geven wat deze drie premies inhouden en waar zij voor gebruikt worden. De drie begrippen zijn:

- de feitelijke premie;
- de zuivere kostendekkende premie;
- de gedempte kostendekkende premie.

8.2.1 Feitelijke premie

In het uitvoeringsreglement is de relatie tussen het fonds en de aangesloten werkgevers geregeld, met inachtneming van de Pensioenwet. De pensioenregeling wordt gefinancierd door het jaarlijks heffen van premie voor iedere deelnemer (feitelijk verschuldigde premie).

De feitelijk verschuldigde premie is een doorsneepremie. De doorsneepremie is het in het geldende pensioenreglement opgenomen percentage van de pensioengrondslag van de betreffende deelnemer. Dit percentage is voor het jaar 2020 vastgesteld op 22,2%. De feitelijke (in rekening gebrachte) premie in het jaar 2020 bedraagt € 43.625.000. Hiervan heeft € 316.000 betrekking op premies voor de aanvullende Anw-verzekering en € 178.000 op gefactureerde premies uit voorgaande boekjaren.

8.2.2 Kostendekkende premie

Een pensioenfonds moet in principe voor de jaarlijkse pensioenopbouw een (zuiver) kostendekkende premie berekenen. De kostendekkende premie wordt berekend op basis van de rentetermijnstructuur per 31 december voorafgaand (ex ante) aan het boekjaar.

Kostendekkende premie	2020*	2019
Actuarieel benodigde koopsom	€ 48.880.000	€ 47.984.000
Opslag voor uitvoeringskosten (ex ante)	€ 2.094.000	€ 1.864.000
Solvabiliteitsopslag	€ 7.772.000	€ 8.061.000
Totaal	€ 58.746.000	€ 57.909.000

*In 2020 bedroeg het opbouwpercentage voor ouderdomspensioen 1,25% (2019: 1,625%)

De feitelijke premie was in 2020 ex post lager dan de ex ante berekende zuiver kostendekkende premie. Het verschil in 2020 op basis van de rentetermijnstructuur was € 15.121.000 negatief. De belangrijkste oorzaak is de lage rente.

De opslag op de premie voor uitvoeringskosten is een ex ante inschatting van de kosten in het boekjaar (€ 2.425.000) minus de vrijgevallen excassokosten van de pensioenuitkeringen (€ 331.000). De opslag in de kostendekkende premie voor uitvoeringskosten komt uit op € 2.094.000.

8.2.3 Gedempte kostendekkende premie

De zuivere kostendekkende premie geeft belangrijke informatie over de kracht van de premie in tijden van lage rente. De daling van de rente leidt tot een overeenkomstige verhoging van deze zuivere kostendekkende premie.

Juist omdat de voorgeschreven rentetermijnstructuur waarmee gerekend moet worden sterk kan bewegen, heeft de wetgever het mogelijk gemaakt dat pensioenfonds de (zuivere) kostendekkende premie mogen dempen met een voortschrijdend gemiddelde van de rente of met het verwacht rendement.

Het fonds heeft voor de berekening van de premie gekozen voor de methode van premiedemping op basis van verwacht fondsrendement. Het fonds heeft daarvoor als peildatum de rente per 31 oktober 2019 gebruikt en de rendementen van de commissie parameters 2014. De rente geldt voor vijf jaar. De rendementen van de commissie parameters gelden één jaar. Deze worden voor de vaststelling van de premie 2021 vervangen door de rendementen vastgesteld door de commissie parameters 2019.

Dit betekent dat de beoordeling van de kostendekkendheid van de premie plaatsvindt door vergelijking van de gedempte kostendekkende premie met de feitelijke premie.

De gedempte kostendekkende premie bestaat uit vier componenten:

- de inkooppremie voor pensioenopbouw;
- een opslag voor de uitvoeringskosten;
- een opslag voor solvabiliteit waarmee de dekkinggraad op peil moet blijven;
- een opslag voor de voorwaardelijke toeslagverlening.

Gedempte kostendekkende premie	2020	2019
Actuarieel benodigde koopsom	€ 23.449.000	€ 20.741.000
Opslag voor uitvoeringskosten	€ 2.094.000	€ 1.864.000
Solvabiliteitsopslag	€ 3.728.000	€ 3.485.000
Voorwaardelijke onderdelen	€ 13.017.000	€ 12.020.000
Totaal	€ 42.288.000	€ 38.110.000

De totale gedempte kostendekkende premie wordt berekend op basis van het verwacht reëel rendement. Hierbij is gebruik gemaakt van de maximaal toegestane parameters van artikel 23a Besluit FTK, die van toepassing waren per 31 december 2019. De opslag voor de voorwaardelijke toeslagverlening is een saldopost. In 2020 geldt een gedempte kostendekkende premie van € 42.288.000. De premiemarge ten opzichte van de in rekening gebrachte feitelijke premie voor 2020 is daarmee € 1.337.000 positief.

8.3 TECHNISCHE VOORZIENING VOOR RISICO FONDS

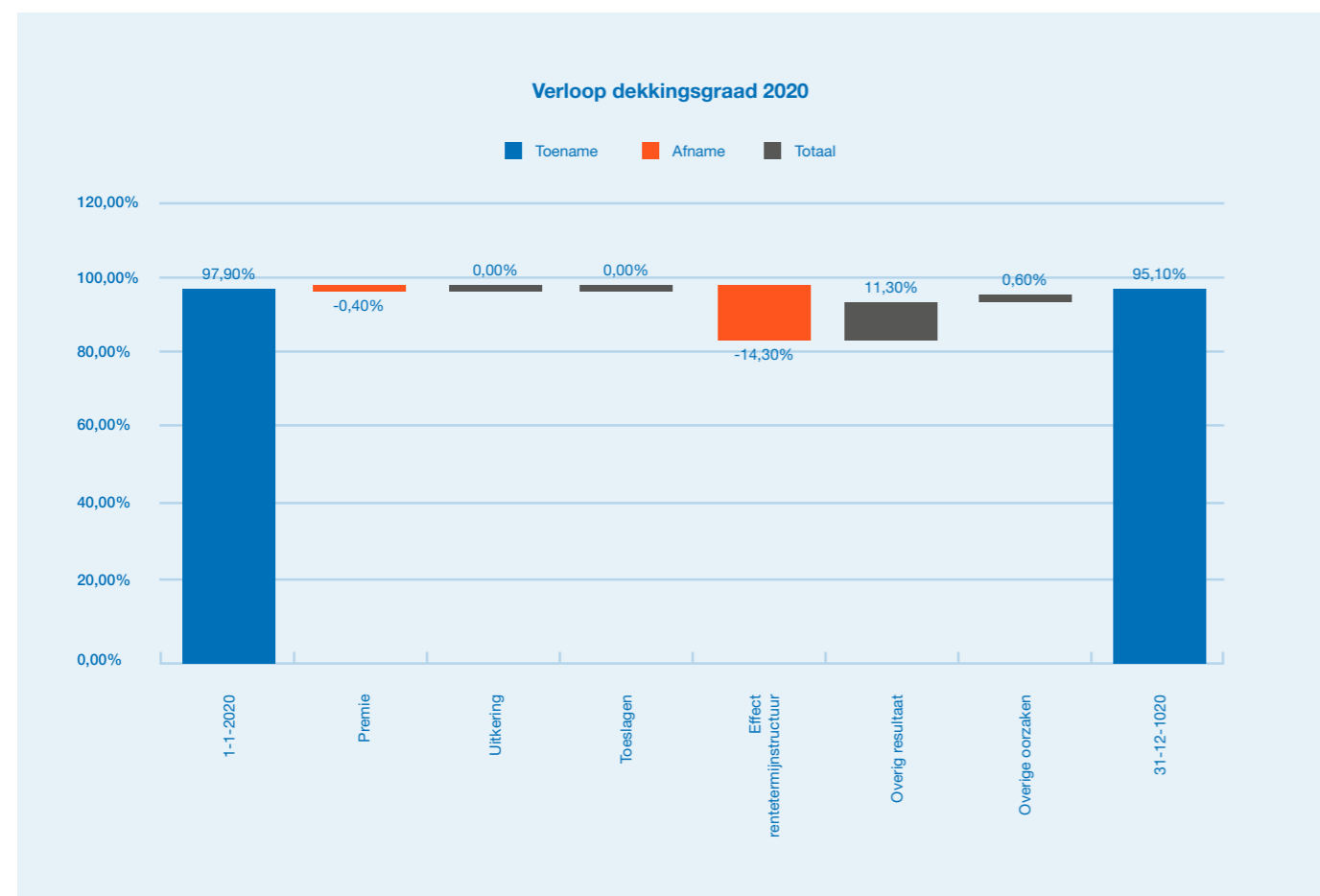
De Technische Voorziening (voorziening pensioenverplichtingen) is op basis van het pensioenreglement (versie geldend vanaf 1 januari 2020), door het fonds vastgesteld en gecontroleerd door de certificerend actuaris van Towers Watson Netherlands B.V. met inachtneming van de bepalingen in de Pensioenwet en het Besluit financieel toetsingskader pensioenfonds. De actuariële verklaring over de voorziening pensioenverplichtingen en het oordeel omtrent de toereikendheid van de middelen voor de dekking van de over het verleden reglementair toegezegde aanspraken zijn in dit verslag opgenomen.

De Technische Voorziening is in 2020 met € 195.047.000 gestegen van € 1.126.838.000 naar € 1.321.885.000. De voornaamste redenen van de stijging van de Technische Voorziening zijn de kosten van de opbouw van nieuwe pensioenaanspraken door actieve deelnemers, de stijging van het aantal actieve deelnemers, het toevoegen van een onvoorwaardelijke jaarlijkse stijging van de pensioengrondslag met 2,3% en de daling van de RTS.

8.4 ONTWIKKELING VAN DE ACTUELE DEKKINGSGRAAD IN HET VERSLAGJAAR

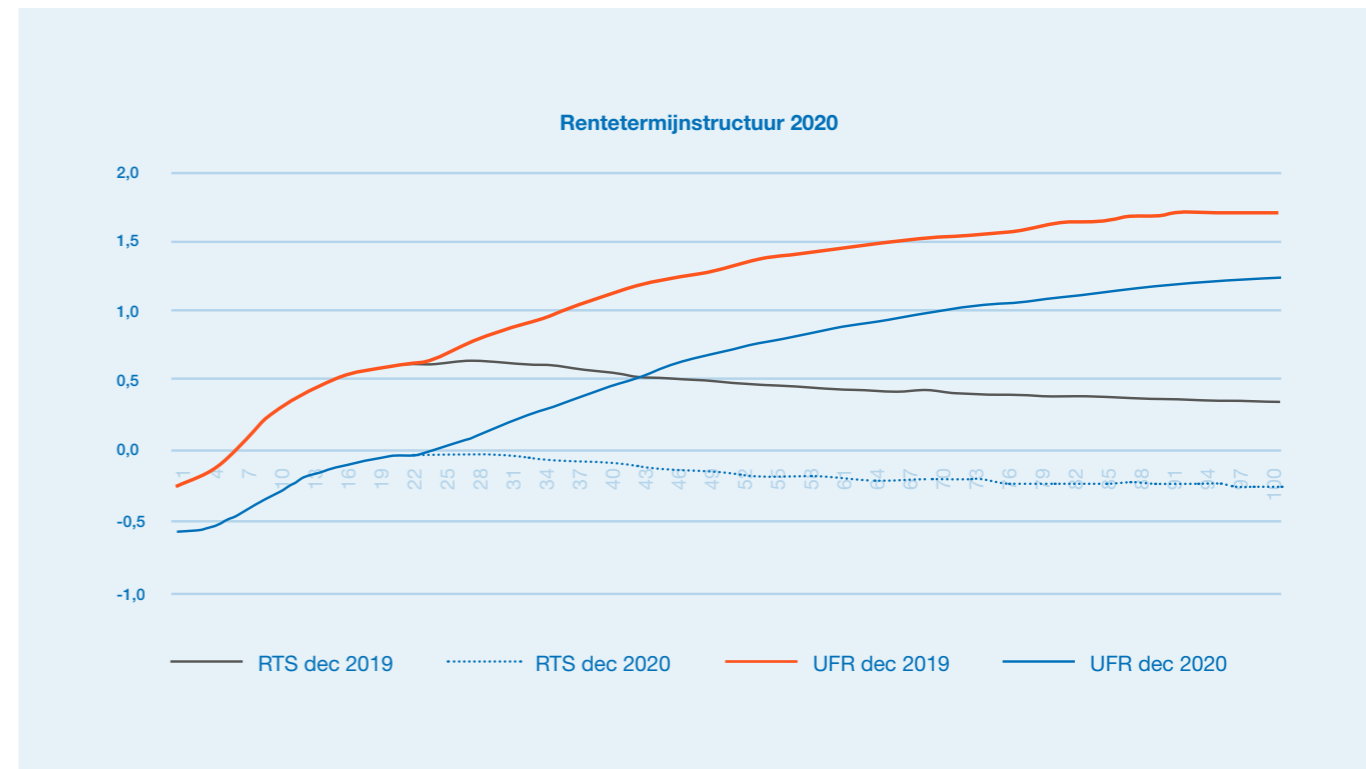
In het jaar 2020 heeft de actuele dekking zich, naar de bijdrage van de diverse elementen, als volgt ontwikkeld:

	2020	2019
Dekkingsgraad per 1 januari	97,9%	100,5%
Premie	-0,4%	-1,1%
Uitkering	0,0%	0,0%
Toeslagen	0,0%	0,0%
Wijzigingen in de rentetermijnstructuur	-14,3%	-16,9%
Overig resultaat beleggingen	11,3%	17,9%
Overige oorzaken	0,6%	-2,5%
Dekkingsgraad per 31 december	95,1%	97,9%

8.5 ONTWIKKELING VAN DE RENTETERMIJNSTRUCTUUR

In de grafiek op de volgende bladzijde is de ontwikkeling van de verschillende rentetermijnstructuren (DNB UFR en markt RTS) in de jaren 2019 en 2020 opgenomen. Hieruit blijkt dat op basis van zowel de DNB UFR als de markt RTS, de rente in het jaar 2020 is gedaald.

8.6 TOESLAGBELEID EN TOESLAGAMBITIE

De toeslagverlening (ook wel toeslag of indexatie genoemd) en mate van toeslagverlening hangt af van de beleidsdekking van Bpf HiBiN. Het gevoerde toeslagbeleid is een beleidsmaatregel van het bestuur. Het bestuur heeft de mogelijkheid om hiervan af te wijken, binnen de kaders van de geldende wet- en regelgeving.

Onder het aangepaste FTK per 1 januari 2015 worden strengere voorwaarden gesteld aan het verlenen van toeslagen op pensioenaanspraken en pensioenrechten. Toeslagverlening mag alleen indien de toeslag toekomstbestendig is.

Het fonds mag alleen de pensioenen verhogen indien de beleidsdekking hoger is dan 110%. Bij een beleidsdekking vanaf 110%, kan een reguliere toeslag worden verleend. Voorwaarde is dat de reguliere toeslagverlening toekomstbestendig is. Dit betekent dat bij de bepaling van de mate van toeslagverlening de omvang van het vereist eigen vermogen boven de toeslagdrempel van 110% (de toeslagruimte) zodanig hoog moet zijn dat hieruit naar verwachting naar de toekomst toe een permanente toeslagverlening van diezelfde hoogte zou kunnen worden gefinancierd. Bij een verwacht gemiddelde volledige toeslagverlening van 2% per jaar betekent dit, dat de volledige maatstaf mag worden toegekend bij een dekking van naar schatting 122,7%.

De toeslag per 1 januari 2020 bedraagt 0,0%. De beleidsdekking voor Bpf HiBiN is per eind 2020 90,7%. Daar deze (fors) lager ligt dan het minimum niveau van 110% is het niet toegestaan om toeslag te verlenen. Gevolg is dat de pensioenrechten van pensioengerechtigden en aanspraken van gewezen deelnemers sinds 2009 in totaal met 17,46% (cumulatief) achter zijn gebleven bij de ambitie van Bpf HiBiN. In 2008 heeft voor het laatst toeslagverlening plaatsgevonden.

Ook de voorwaardelijke toeslag voor actieve deelnemers (werkenden), die tot 1 januari 2015 gebaseerd was op de loonindex van de bedrijfstak en sinds 1 januari 2015 gebaseerd is op de prijsinflatie, kon vanaf 2008 niet toegekend worden. Deze bleef daarmee vanaf 2008 met 13,65% achter op de ambitie. In 2007 heeft voor deze groep voor het laatst toeslagverlening plaatsgevonden. Indien er in de toekomst sprake is van eventuele inhaalindexatie, wordt er op individuele basis gekeken wat de achterstand is.

Met het oog op de huidige beleidsdekking, is het de verwachting dat de komende jaren geen of slechts (zeer) beperkte toeslagverlening op de pensioenaanspraken en pensioenrechten kan plaatsvinden.

8.7 Z-SCORE EN PERFORMANCETOETS

Bpf HiBiN is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds. Wanneer de beleggingsperformance van het fonds ontoereikend is, moet het fonds vrijstelling verlenen van de verplichtstelling wanneer een aangesloten onderneming daarom verzoekt. Hiervoor wordt het feitelijke beleggingsrendement vergeleken met het rendement van een door het fonds vastgestelde normportefeuille.

Dit wordt gedaan door jaarlijks de Z-score van het fonds te bepalen. Hierbij wordt het rendement (de performance) van het fonds met het rendement van de benchmark vergeleken, en het verschil gedeeld door een factor die afhankelijk is van de samenstelling van het belegde vermogen (de verhouding obligaties/aandelen).

Vervolgens worden de Z-scores over een periode van 5 jaar gemiddeld in een performancetoets. Indien de uitkomst van de performancetoets plus een vastgesteld percentage van 1,28% negatief is, dan heeft een aangesloten onderneming de mogelijkheid om vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds te verkrijgen. De pensioenregeling moet in dat geval minstens gelijkwaardig zijn aan die van Bpf HiBiN. Meer informatie over de berekening van de Z-score en de performancetoets is te vinden in het Vrijstellings- en Boetebesluit Wet Bpf 2000.

De uitkomsten van de Z-score en de Performancetoets over 2020 zijn $-/-0,47\%$ (Z-score) respectievelijk $1,72\%$ (performancetoets). Aangesloten ondernemingen kunnen dus niet verzoeken om vrijstelling op basis van de performancetoets.

Opgemerkt wordt dat de Z-score in 2019 en 2020 jaar negatief is. Dit is het gevolg van het feit dat het rendement op de beleggingsportefeuille lager was dan het rendement van de samengestelde benchmark (underperformance). Deze negatieve cijfers blijven de komende jaren door werken in de 5-jaars performance toets.

9

BELEGGINGEN

9.1 TERUGBLIK ECONOMIE EN FINANCIËLE MARKTEN

Het jaar 2020 is niet geworden wat van te voren was verwacht. Dit is wel vaker het geval, maar de kloof tussen de verwachtingen en de uitkomsten was dit jaar groter dan ooit. Zo verwachtte het IMF aan het einde van 2019 dat de wereldeconomie in 2020 met 3,4% in reële termen zou groeien, terwijl er inmiddels met een krimp van 4,4% gerekend wordt, de grootste terugval in economische activiteit van de moderne geschiedenis. De oorzaak is COVID-19, het virus dat sinds het begin van het jaar de kop opstak en sinds dat moment niet meer is weggegaan.

De schade zou overigens vele malen groter zijn geweest zonder de adequate beleidsreactie die we dit jaar gezien hebben. Waar bij de crisis van 2007-2009 te lang werd gewacht om de economie te ondersteunen, was er deze keer sprake van een agressief en gecoördineerd ingrijpen door overheden (met overbruggingsmaatregelen en directe budgettaire bijstand) en centrale banken (middels hernieuwde opkoopprogramma's van staatsobligaties en maatregelen om de liquiditeit in financiële markten te waarborgen).

Ook in de financiële markten speelde het ingrijpen van beleidsmakers een belangrijke rol. De correctie op de wereldwijde aandelenmarkten in de periode februari-maart was ongekend scherp, het herstel dat in de maanden daarna volgde, is de snelste die we ooit gezien hebben. Het gunstige verloop van de brede aandelenindices verhult dan ook aanzienlijke verschillen tussen verschillende sectoren en regio's. Daarnaast is er van de verdere daling van de (kapitaalmarkt)rente een stimulerend effect op de aandelenmarkt uitgegaan, terwijl het nieuws van de komst van succesvolle vaccins aan het einde van het jaar de markt verder ondersteunde.

De wereldwijde MSCI All Countries (aandelen) index in lokale valuta leverde een rendement op van 15%, geholpen door de 21% die Amerikaanse aandelen wisten neer te zetten. Stond de Duitse kapitaalmarktrente aan het begin van 2020 nog op $-0,19\%$ (-19 basispunten), aan het einde van het jaar was dat verder gedaald tot $-0,57\%$ (-57 basispunten).

9.2 BELEGGINGSBEGINSELEN (INVESTMENT BELIEFS)

Investment beliefs beschrijven op een heldere en beknopte wijze de uitgangspunten voor het beleggingsbeleid. De investment beliefs, ook wel beleggingsbeginselen, vormen daarmee de basis of de filosofie voor de inrichting van het vermogensbeheer, de verdeling van de beschikbare middelen over de verschillende beleggingscategorieën, beleggingsstijlen en het risicomanagement. Bpf HiBiN hanteert de volgende beleggingsbeginselen, welke nader zijn uitgewerkt in het beleggingsplan en abtn van het fonds:

- Bpf HiBiN is een lange termijn belegger;
- Bpf HiBiN is kostenbewust;
- Bpf HiBiN belegt alleen in categorieën en strategieën die het op hoofdlijnen begrijpt;
- Bpf HiBiN belegt maatschappelijk verantwoord;
- risico vereist een extra rendement;
- diversificatie loont;
- illiquiditeit loont;
- een sterke en eenvoudige governance draagt bij aan de beleggingsdoelstellingen.

9.3 PRUDENT PERSON

Met de aanpassing van het FTK per 1 januari 2015 is expliciet in de regelgeving opgenomen dat het fonds onderbouwt dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan passen binnen de prudent person regels.

Dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan van het fonds passen binnen de prudent person regel, blijkt onder meer uit de volgende punten:

- het fonds kent een duidelijke organisatiestructuur met betrekking tot het beleggingsbeleid en besluitvorming hierover;
- er is een balans tussen de omvang, aard en complexiteit van de beleggingsportefeuille enerzijds en de

aanwezige kennis en ervaring en het risicobeheer anderzijds. Op dit punt heeft regelmatig onderzoek plaatsgevonden, onder andere in ALM-studies. Daarnaast komt dit tot uitdrukking in de risicohouding van het fonds;

- het fonds stelt voor de langere termijn een strategisch beleggingsbeleid vast, dat in ieder geval een beschrijving bevat van de beleggingsdoelstelling, de samenstelling van de beoogde beleggingsportefeuille en een bandbreedte voor de beleggingsportefeuille;
- het fonds vertaalt het strategisch beleggingsbeleid naar een beleggingsplan waarin een gedetailleerde omschrijving van het beleggingsbeleid wordt gegeven;
- het fonds stelt een beleggingscyclus vast op grond waarvan het strategisch beleggingsbeleid, het beleggingsplan en de uitvoering periodiek worden geëvalueerd en opnieuw wordt beoordeeld;
- transparantie over het beleggingsbeleid naar belanghebbenden van het fonds komt tot uitdrukking in de verklaring inzake beleggingsbeginselen.

De belangrijkste uitgangspunten voor toepassing van het prudent beginsel zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van deze onderbouwing.

Regelgeving	
Artikel 135 Pensioenwet	<ul style="list-style-type: none"> • Bpf HiBiN heeft als primaire doelstelling een nominaal pensioen uit te keren en wil secundair koopkracht behouden. In de ALM-studie is als uitgangspunt genomen dat om beide doelstellingen te bereiken, het pensioenfonds risico moet nemen, maar het risico moet gematigd zijn om de kans op het korten van pensioenaanspraken van deelnemers beperkt te houden. De verplichtingen vormen op deze manier het uitgangspunt voor het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsbeleid is dan ook vastgesteld in het belang van de aanspraak- en pensioengerechtigden; • het niet beleggen in de bijdragende ondernemingen is niet van toepassing voor het fonds; • conform de abtn en de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging vindt de waardering van de beleggingen grotendeels op marktwaarde plaats conform Level 1 (prijzen in actieve markten voor gelijke instrumenten) en Level 2 (prijzen in actieve markten voor soortgelijke activa of verplichtingen of waarderingstechnieken waarbij inputfactoren zijn gebaseerd op observeerbare marktdata) waarderings. Slechts 25,6% van de beleggingen vallen onder de categorie level 3 (beleggingen die gewaardeerd worden met modellen waarvan tenminste een input niet direct observeerbaar is in de markt). Van laatstgenoemde categorie beleggingen wordt de naleving van de vastgelegde processen gecontroleerd middels accountantsverslagen van de betrokken beleggingsfondsen en de ISAE3402-verklaringen van de betrokken beheerorganisaties; • in de jaarrekening wordt gerapporteerd hoe het fonds uitvoering geeft aan het maatschappelijk verantwoord beleggen.
Artikel 13 en 13a besluit FTK	<ul style="list-style-type: none"> • het fonds belegt hoofdzakelijk in zeer liquide beleggingsproducten. Bovendien is Bpf HiBiN een relatief jong fonds, waardoor de premie-instroom groter is dan de pensioenuitkeringen. De grootste liquiditeitsbehoefte komt voort uit derivatencontracten. Er is in dit kader sprake van dagelijks onderpandbeheer; • alle beleggingen vinden plaats op gereguleerde markten; • het fonds heeft het beleggingsbeleid ('beleggingscyclus') gedetailleerd beschreven en vastgelegd in het beleggingsplan en de abtn. Daarnaast zijn restricties vastgelegd in de vermogensbeheercontracten, beleggingsrichtlijnen en de prospectussen van de beleggingsfondsen; • de portefeuille is gespreid over beleggingscategorieën, regio's, landen en sectoren. De monitoring van o.a. restricties t.a.v. concentratie-, kredietrisico's en securities lending vindt plaats via verschillende (risico-) rapportages; • Bpf HiBiN heeft in de abtn en in het beleggingsplan vastgelegd dat derivaten slechts gebruikt mogen worden om de risicograad van de beleggingen te verlagen en de portefeuille op een meer efficiënte wijze te beheren.
Beheerste en integere bedrijfsvoering (artikel 143 Pensioenwet)	<ul style="list-style-type: none"> • het fonds beschikt ten aanzien van de beleggingscyclus over een duidelijke, volledige en transparante organisatiestructuur; • het bestuur belegt alleen in beleggingsobjecten / fondsen die zij begrijpt en doorziet, waarvan de risico's adequaat beheersbaar zijn en die passen bij de risicohouding en verplichtingen van het fonds.

Regels uitbesteding (artikel 34 Pensioenwet)	<ul style="list-style-type: none"> • het fonds beschikt over een uitbestedingsbeleid dat mede richtlijnen ten aanzien van de selectie en evaluatie van vermogensbeheerders bevat; • het fonds borgt dat de mandaten en richtlijnen van de vermogensbeheerders aansluiten op het strategische beleggingsplan en het beleggingsbeleid, onder meer door het vooraf en tussentijds beoordelen van contracten, mandaten en richtlijnen.
Verbod op langlopende leningen en garantstelling (artikel 136 Pensioenwet)	<ul style="list-style-type: none"> • Bpf HiBiN heeft dergelijke leningen en garantstelling niet in de beleggingsportefeuille.

9.4 MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD BELEGGEN (ESG)

Een van de investment beliefs van Bpf HiBiN is dat het fonds maatschappelijk verantwoord is. Het bestuur heeft dit investment belief verder uitgewerkt in een ESG-beleid. Het bestuur van Bpf HiBiN wil niet dat de toepassing van het ESG-beleid leidt tot een lager verwacht rendement voor de deelnemers en het mag ook niet leiden tot concentratierisico. Daarnaast heeft het fonds aandacht voor mogelijk hogere kosten. Verantwoord beleggen mag leiden tot iets hogere kosten (enkele basispunten) maar mag geen negatieve impact hebben op het risicorendementsprofiel van de portefeuille. Deze verschillende aspecten weegt Bpf HiBiN in besluitvorming af.

Met verantwoord beleggen streeft Bpf HiBiN er in de eerste plaats naar rekening te houden in de daadwerkelijke beleggingsportefeuille met de wensen van de deelnemers. Dit betekent dus dat het fonds meer wil beleggen in bedrijven en landen met een goede ESG-score en minder of zelfs niet wil beleggen in bedrijven in de tabaksproductie, wapenhandel en landen en bedrijven die betrokken zijn bij kinderarbeid. Bpf HiBiN heeft hiermee ten doel dat de portefeuille beter presteert op ESG dan een portefeuille waarbij geen rekening wordt gehouden met ESG factoren.

Omdat Bpf HiBiN in beleggingsfondsen belegt (in plaats van in zogenaamde discretionaire mandaten), is Bpf HiBiN voor het ESG-beleid afhankelijk van de fondsen waar het in belegt en kan het niet zelf individuele ondernemingen screenen op de voor Bpf HiBiN belangrijke thema's. Bpf HiBiN kan echter wel beleggen in beleggingsfondsen die uitsluiten op basis van internationale standaarden (zoals bijvoorbeeld UN Global Compact). Bij de selectie van beleggingsfondsen worden indien mogelijk alleen ESG-screened versies overwogen. Dit was echter tot voor kort niet voor alle beleggingscategorieën mogelijk. In het jaar 2018 was dit alleen nog toegepast op de beleggingscategorie aandelen. Het aanbod ontwikkelt zich echter snel. Zo belegt Bpf HiBiN voor de beleggingscategorieën bedrijfsobligaties, geldmarkt en staatsobligaties opkomende landen inmiddels in een ESG-variant van het beleggingsfonds.

Binnen de matchingportefeuille wordt ook belegd in zogenaamde 'green' bonds. Binnen de vastgoed en hypotheekportefeuilles kiest de vermogensbeheerder voor duurzame investeringen met financieel én maatschappelijk rendement. Er wordt steeds meer gestuurd op bijvoorbeeld het verduurzamen, zoals bijvoorbeeld het percentage groene energielabels, het CO2-neutraal opereren, energiebesparende voorzieningen, enzovoorts.

In 2020 is gestart met de evaluatie van het beleid. Bpf HiBiN had eind 2018 besloten om het zogenaamde IMVB-convenant (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen convenant) voor pensioenfondsen nog niet te ondertekenen. Op dat moment was onvoldoende duidelijk welke verplichtingen en daarmee gepaard gaande kosten het convenant met zich mee brengt. In de loop van 2019 en 2020 is er meer bekend geworden, waaronder het instrumentarium, waarmee uitvoering gegeven kan worden aan de verplichtingen die uit het convenant volgen. Bpf HiBiN houdt in het beleid waar mogelijk al rekening met het instrumentarium en heeft besloten het 'Brede Spoor' van het convenant in 2021 alsnog te ondertekenen.

Eind 2020 is gestart met de voorbereidingen voor de ondertekening door onder andere het uitvoeren van een deelnemersonderzoek. Uit dit onderzoek bleek samengevat dat:

- een merendeel van de deelnemers (ruim 60%) gelooft dat investeren in duurzame bedrijven en landen leidt tot betere resultaten voor het fonds en dus de deelnemer en de wereld;
- deelnemers vinden de thema's milieu, sociaal en goed bestuur belangrijk, maar hebben geen overtuigende voorkeur voor één van de thema's;

- de top 4 thema's is een combinatie van sociale en milieu thema's:
 - betaalbare duurzame energie
 - goede gezondheidszorg
 - geen armoede
 - verantwoorde consumptie en productie
- ruim een derde van de deelnemers vindt dat bedrijven die algemene principes systematisch schenden en bedrijven die betrokken zijn bij de productie van of handel in wapens uitgesloten moeten worden. Klimaat en tabak volgen als derde en vierde onderwerp.

Met de instrumenten die het fonds ter beschikking heeft, waaronder bijvoorbeeld het uitsluiten van bedrijven, het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen (voting) en het aangaan van het gesprek met bedrijven (engagement), wordt invulling gegeven aan het beleid. De specifieke thema's die de deelnemers hebben benoemd, geven wij mee aan onze vermogensbeheerders, die de voting en engagement activiteiten voor ons uitvoeren.

Het ESG-beleid wordt op deze verplichtingen en de voorkeuren van onze deelnemers verder aangescherpt.

In 2020 heeft het fonds een integrale ESG rapportage ontwikkeld. Met deze rapportage wordt voortdurend gemonitord of met het ESG-beleid invulling wordt gegeven aan de gestelde doelstellingen van het fonds en op welke wijze de vermogensbeheerders invulling en uitvoering gegeven hebben aan het beleid.

Wet- en regelgeving

Sinds 2013 moeten pensioenfondsen investeringen vermijden in bedrijven die te maken hebben met de productie, verkoop of distributie van clustermunitie, maar ook in beleggingsinstellingen en indexen waar clustermunitie-ondernemingen voor meer dan 5% deel van uitmaken. Ook dienen fondsen investeringen te vermijden wanneer sprake is plaatsing van een onderneming op een zwarte lijst of van sanctiemaatregelen, zoals tegen Rusland en Syrië.

Bpf HiBiN heeft de beleggingen getoetst aan bovenstaande wet- en regelgeving en bevestigd gekregen van zijn vermogensbeheerders dat zij voldoen aan de geldende wet- en regelgeving, waaronder de Sanctiewet.

9.5 ORGANISATIE VERMOGENSBEHEER

De kennis en deskundigheid op het gebied van het vermogensbeheer binnen het bestuur en de ondersteuning op dit gebied door het bestuursbureau is de afgelopen jaren toegenomen. In het jaar 2017 is een traject afgerond om de organisatie rondom het vermogensbeheer en de invulling van de beleggingsportefeuille eenvoudiger, efficiënter en goedkoper in te richten. De controle op de diverse uitbestedingspartijen is verbeterd en de kosten zijn inmiddels ten opzichte van het jaar 2015 gehalveerd.

9.6 STRATEGISCH BELEGGINGSBELEID

Het strategisch beleggingsbeleid wordt vastgesteld op basis van een Asset Liability Management (ALM) studie. Een ALM studie heeft als doel om pensioenfondsen inzicht te geven in de gevolgen van beleidskeuzes.

Het bestuur beschikt hierbij over de volgende sturingsinstrumenten:

- premiebeleid;
- toeslagbeleid;
- beleggingsbeleid.

Matching en returnbeleggingen

De beleggingsportefeuille van Bpf HiBiN is opgedeeld in matching- en returnbeleggingen. Met de matchingbeleggingen wordt getracht zoveel mogelijk de ontwikkeling van de nominale verplichtingen te volgen. Met de returnbeleggingen wordt getracht extra rendement te behalen voor het kunnen voldoen aan de toeslagambitie. De invulling van de beleggingsportefeuille in 2020 is in de tabel op de pagina hiernaast weergegeven.

Strategisch beleggingsbeleid	Strategische weging	Bandbreedte	Benchmark	Invulling
Aandelen	27,5%	22,5– 32,5%		
Aandelen ontwikkelde markten	20,6%	17 – 25%	MSCI World Custom ESG 100% Hedged to EUR Index (Net Dividend)	Northern Trust/ beleggingsfonds
Aandelen opkomende markten	6,9%	5 – 9%	MSCI Emerging Markets Custom ESG Index (net dividend)	Northern Trust/ beleggingsfonds
Vastgoed	65%	57,5 – 72,5%		
Staatsobligaties en swaps	45%	40 – 50%	Portefeuille rendement	BlackRock / discretionair
Bedrijfsobligaties	6%	5 – 7%	Iboxx euro Corporates AA	Standard Life/ beleggingsfonds
High Yield obligaties*	4%	3 – 5%	Merrill Lynch US High Yield Master Blended II Index	Wells Fargo/ beleggingsfonds
Obligaties opkomende landen hard currency)	4%	3 – 5%	JPM GBI-EM Global Diversified Composite Hedged to EUR	Legal & General/ beleggingsfonds
Particuliere hypotheek	6%	3 – 8%	SAREF customized hypotheek benchmark	SAREF/ beleggingsfonds
Zakelijke hypotheek*	0%	0 – 3%	Barclays Customized swap index 2-4 jaar	SAREF/ beleggingsfonds
Private Debt	0%	0 – 5%	Nader te bepalen	Niet ingevuld in 2020
Vastgoed	7,5%	5 – 10%	Portefeuille rendement	
Niet-beursgenoteerd vastgoed**)	7,5%	5 – 10%	Portefeuille rendement	SAREF/ beleggingsfondsen

Rente en valuta				
Renteafdekking (marktrente)***	40%	35 – 45%	Portefeuille rendement****	BlackRock / discretionair
Valuta afdekking	In de vastrentende portefeuille die dient voor het afdekken van het renterisico wordt alleen in euro belegd. Voor alle overige beleggingscategorieën in ontwikkelde markten hanteert het fonds een afdekkingspercentage van 60-90%. Er wordt niet gestuurd op een exact doelpercentage van 75%, omdat de valuta afdekking binnen de beleggingsfondsen plaats vindt: <ul style="list-style-type: none"> binnen het aandelenfonds ontwikkelde markten wordt het valutarisico vrijwel geheel afgedekt; binnen het aandelenfonds opkomende markten en het vastgoed aandelenfonds wordt het valutarisico niet afgedekt; binnen staatsobligaties opkomende landen in harde valuta wordt het valutarisico afgedekt alsof de onderliggende exposure 100% USD is; binnen bedrijfsobligaties US high yield wordt het valutarisico niet afgedekt. 			

* De allocatie van het zakelijk hypotheekfonds wordt geleidelijk (in verband met de liquidatie) omgezet in US High Yield (zodra de gelden beschikbaar komen). De benchmark zoals door het fonds gedefinieerd wijkt af van de benchmark van de manager. In de benchmark van de manager wordt het belang per issuer gemaximeerd. Jaarlijks worden de verschillen geanalyseerd en verklaard.

** In de vastgoedportefeuille wordt nog belegd in een Kantorenfonds en een drietal internationale fondsen. Deze fondsen worden door de beheerder geliquideerd en zijn derhalve niet meer met een strategische weging opgenomen in het beleggingsplan.

*** De exacte invulling en restricties ten aanzien van curveposities, ratings en debiteuren zijn vastgelegd in de abtn.

**** Voor de Z-score: portefeuille rendement. Voor de beoordeling van de manager: effectiviteit rentehedge (de afwijking van de doelstelling (40% afdekking) bedraagt maximaal 0,4% van de verplichtingen (dit betreft een signaalfunctie).

Wijzigingen in beleggingsbeleid

In het jaar 2020 zijn de strategische assetallocatie, het renteafdekkingspercentage en de gehanteerde benchmarks niet gewijzigd. Dit besluit is genomen op basis van een kwantitatieve portefeuille constructie studie in combinatie met een aantal kwalitatieve overwegingen.

9.7 DERIVATEN

Bpf HiBiN belegt in derivaten. Dit zijn producten die hun waarde ontleen aan een ander, onderliggend, product. Bpf HiBiN gebruikt derivaten alleen om risico's te reduceren en te beheersen. Zo wordt het renterisico ten opzichte van de verplichtingen gereduceerd met onder andere renteswaps.

9.8 RENTERISICO

Bpf HiBiN heeft de renteafdekking gerealiseerd door een vrijwel identiek looptijdprofiel als dat van de verplichtingen te simuleren. Er wordt gebruik gemaakt van fysieke (zero coupon) obligaties, hypotheek en renteswaps.

Het beleid van het fonds is dat binnen de portefeuille gestuurd wordt op een rente afdekking in een marktwaarde omgeving. Het renterisico op de waardeverandering van de nominale verplichtingen wordt voor 40% afgedekt. Voor de berekening van het renterisico en de invulling van de afdekking worden de volgende beleggingscategorieën meegenomen:

- Euro staatsobligaties;
- renteswaps;
- bedrijfsobligaties (investment grade);
- particuliere hypotheek.

Door het gebruik van renteswaps kan met aanzienlijk minder geïnvesteerd vermogen toch een 40% afdekking van het volume van de technische voorzieningen plaatsvinden. Dit is het gevolg van het feit dat er binnen renteswaps impliciet kortlopend geld wordt geleend en in langlopend papier wordt belegd. Door het gebruik van deze techniek is het mogelijk geweest om ook een relatief groot belang in returnbeleggingen aan te houden.

Eind 2019 is het niveau van het rente afdekkingsbeleid verlaagd van 50% naar 40%. Aanleiding hiervoor is de forse daling van de markrentes. Het fonds heeft middels een ALM-studie onderzocht of het huidige rente afdekkingsbeleid nog passend is, gezien de ontwikkelingen in de markt en financiële positie. Uit de studie is gebleken dat een renteafdekking van 40% passend is bij de huidige financiële positie van het fonds.

9.9 SAMENSTELLING BELEGD VERMOGEN

De totale waarde van de beleggingsportefeuille (inclusief derivaten met een negatieve waarde) bedroeg € 1.348,7 miljoen per 31 december 2020 ten opzichte van € 1.155,5 miljoen ultimo 2019. Het beleggingsrendement over 2020 bedroeg 11,2%.

9.10 BELEGGINGSRESULTATEN

In onderstaande tabel worden de beleggingsrendementen van de portefeuille (inclusief derivaten) en de benchmark over de jaren 2019 en 2020 weergegeven.

Beleggingsrendementen	Portefeuille 2020	Benchmark 2020	Portefeuille	Benchmark 2018
Totale portefeuille	11,2%	11,9%	17,5%	17,7%
Matching beleggingen	13,3%	13,3%	16,9%	16,4%
Return beleggingen	8,6%	9,1%	18,0%	18,6%
Uitsplitsing matching beleggingen				
Staatsobligaties en rentederivaten	16,1%	16,1%	19,4%	19,4%
Euro bedrijfsobligaties	2,9%	2,7%	7,2%	6,3%
Particuliere Hypotheken	2,2%	3,2%	6,6%	4,0%
Uitsplitsing return beleggingen				
Aandelen	12,8%	13,0%	24,1%	23,9%

Aandelen wereldwijd ontwikkelde landen	13,9%	13,6%	25,4%	25,0%
Aandelen wereldwijd opkomende landen	10,1%	10,4%	20,2%	20,6%
Vastrentende waarden				
High Yield obligaties	-4,1%	-2,6%	15,7%	16,5%
Emerging Market Debt Hard Currency	4,4%	4,0%	12,5%	11,7%
Zakelijke Hypotheken	0,3%	0,0%	1,0%	0,1%
Vastgoed				
Vastgoed beursgenoteerd	-	-	22,4%	21,7%
Vastgoed Nederland niet-beursgenoteerd				
• Woningen	8,1%	8,1%	11,0%	11,0%
• Winkels	-9,1%	-9,1%	-3,9%	-3,9%
• Kantoren	-	-	-5,0%	-5,0%
Vastgoed Internationaal direct				
• Europa	-1,3%	-1,3%	-0,8%	-0,8%
• Amerika	-15,8%	-15,8%	-10,4%	-10,4%
• Azië	-5,6%	-5,6%	3,4%	3,4%
Totaal Vastgoed	1,5%	1,5%	4,6%	4,2%

Het behaalde beleggingsrendement van 11,2% was lager dan het benchmarkrendement van 11,9%. Dit komt deels door de onderweging in aandelen ten opzichte van de strategische normweging tijdens het sterke aandelenherstel vanaf eind maart. Het achterblijvende resultaat wordt daarnaast, in mindere mate, verklaard doordat binnen de returnportefeuille het resultaat iets is achtergebleven bij de benchmark. Dit geldt vooral binnen de beleggingscategorie High Yield.

9.11 ONTWIKKELING MATCHING BELEGGINGEN

Het rendement op de matching beleggingen van 13,3% is het gevolg van de rentedaling die heeft plaatsgevonden in 2020 en moet gerelateerd worden aan de toename van de marktwaarde van de voorziening pensioenverplichtingen. De (swap)rente die moet worden gebruikt voor de waardebeoordeling van de voorziening pensioenverplichtingen, wordt bepaald en voorgeschreven door De Nederlandsche Bank. De DNB rentetermijnstructuur (RTS) voor pensioenfondsen wordt bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR).

De UFR is een risicovrije rekenrente (forward) die voor looptijden van 20 jaar en langer gehanteerd wordt. Met deze forward rates wordt een rentetermijnstructuur (swaprente) afgeleid.

De rekenrente na 20 jaar beweegt zich richting een lange termijn niveau, welke vanaf 15 juli 2015 wordt bepaald door de gemiddelde 20-jaars swaprente van de afgelopen 10 jaar. Per 31 december 2020 bedraagt de UFR 1,8% (ultimo 2019: 2,1%). Voor looptijden korter dan 20 jaar wordt de daadwerkelijke marktrente (swaprente) gehanteerd.

Als de rente daalt, stijgt de waarde van de (technische) voorziening pensioenverplichtingen. Stijgt de rente, dan daalt de waarde van de voorziening pensioenverplichtingen. De waarde van de voorziening pensioenverplichtingen is in 2020 gestegen van € 1.126,9 miljoen naar € 1.321,9 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de nieuwe opbouw van pensioenaanspraken en de daling van de rente.

Met de portefeuille behorend bij 'matching beleggingen' wordt getracht zoveel mogelijk de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen te volgen. Het bestuur heeft eind 2019 besloten het renterisico tussen de voorziening van de pensioenverplichtingen en de beleggingen in de matchingportefeuille voor 40% op elkaar af te stemmen (af te dekken). Dit percentage was 50% tot eind 2019. Door de verlaging van het percentage wordt de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen iets minder sterk gevolgd.

De daling van de rente leidde daardoor tot een iets mindere stijging van de waarde van de 'matching beleggingen'. Door dit effect is, ondanks het positieve rendement op de vastrentende waarden als gevolg van de rentedaling, de actuele dekkingsgraad toch gedaald.

9.12 ONTWIKKELING RETURN BELEGGINGEN

Binnen de returnportefeuille waren de rendementen op de meeste beleggingscategorieën positief. Alleen de categorieën high yield obligaties, internationaal vastgoed en winkelvastgoed lieten een negatief rendement zien.

Aandelen

Het jaar 2020 was een zeer uitzonderlijk jaar voor aandelen over de hele wereld. Aandelen begonnen het jaar goed, maar toen eind februari duidelijk werd dat de coronacrisis serieuze vormen begon aan te nemen, en zich niet beperkte tot alleen China, vond een diepe en vooral snelle crash plaats. Deze crash werd vanaf eind maart 2020 gevolgd door een ongekend sterk en snel herstel. Na een beperkte daling in oktober, werd bekend dat de eerste coronavaccins goede resultaten lieten zien en eindigde 2020 per saldo sterk positief. Bpf HiBiN behaalde een jaarrendement op aandelen van 12,8%.

Aandelen in ontwikkelde markten deden het met 13,9% iets beter dan de aandelen in opkomende markten die 10,1% noteerden. De resultaten van deze passieve beleggingen lagen in de buurt van de benchmark, conform verwachting.

Bedrijfsobligaties

De rendementen van kredietwaardige euro bedrijfsobligaties waren positief, door voornamelijk de daling van de rente. Het rendement van 2,9% was licht beter dan het rendement van de benchmark.

De rendementen van de risicovollere hoogrenderende (High Yield) Amerikaanse bedrijfsobligaties waren negatief (-4,1%) en significant slechter dan de benchmark (-2,6%), terwijl binnen deze categorie de doelstelling is om het beter te doen dan de benchmark. Onder andere om deze reden is in 2020 een zoektocht naar een nieuwe manager gestart.

Staatsobligaties opkomende landen

De rendementen van staatsobligaties opkomende markten bewogen in 2020 enigszins mee met de rendementen van aandelen opkomende markten, maar de bewegingen waren aanzienlijk minder sterk, conform verwachting. Het jaar werd geëindigd met een positief resultaat van 4,4%. Dit is iets beter dan de benchmark (4,0%).

Hypotheke

De karakteristieken van hypotheke passen goed bij de verplichtingen van pensioenfondsen: een lange looptijd, periodieke kasstroom en een laag risicoprofiel. Door de lage rente zijn hypotheke een aantrekkelijk alternatief voor obligaties. Belangrijke ontwikkeling in 2020 is dat woningen opnieuw duurder zijn geworden en opvallend genoeg bleven woningprijzen zelfs in de eerste helft van 2020 doorstijgen. De krapte op de woningmarkt is verder toegenomen. Met de daling van de rente, zijn ook de hypotheektarieven gedaald en worden de marges ten opzichte van de swaprente steeds kleiner.

Het particuliere hypothekefonds behaalde over 2020 een rendement van 2,2%. Dit rendement was lager dan de benchmark (3,2%). Aanpassingen van de risico-opslagen droegen negatief bij aan dit resultaat. De betalingsachterstanden zijn ondanks COVID-19 zeer beperkt.

Voor het zakelijke hypothekefonds is door de beheerder besloten het resterende deel van het zakelijke hypothekefonds te verkopen. De verkoop heeft in 2020 nog niet plaats gevonden en vindt naar verwachting in 2021 plaats.

Vastgoed

2020 was een jaar waarin de vastgoedrendementen sterk verschilden per segment. Als onderdeel van lockdowns werden winkels tijdelijk gesloten en werd massaal thuis gewerkt. De rendementen op winkelvastgoed waren dan ook negatief. Tegelijkertijd bleven huizenprijzen stijgen en dus woningen, ondanks de economische situatie, goed renderen.

In de portefeuille van Bpf HiBiN bevinden zich nog een drietal internationale vastgoedfondsen welke alle drie in

liquidatie zijn. De fondsen zijn de afgelopen jaren al flink afgebouwd en bestaan nu nog uit een beperkt aantal onderliggende fondsen en objecten. Liquidatie van de internationale vastgoedfondsen is in 2020 niet volledig gerealiseerd en zal nu naar verwachting in 2021 plaatsvinden. De liquidatie van het kantorenfonds is nagenoeg afgerond.

De vastgoedportefeuille liet over 2020 een beperkt rendement zien van 1,5%. Woningen behaalden een positief rendement van 8,1%, maar winkels rendeerden met -9,1% fors negatief. De internationale beleggingsfondsen in liquidatie haalden ook negatieve rendementen.

9.13 VOORUITZICHT

Inmiddels zijn meerdere coronavaccins goedgekeurd en zijn landen massaal begonnen met inenten. De beschikbaarheid en efficiency van vaccins tegen Covid-19, is de sleutel die bepaalt hoe snel we kunnen terugkeren naar een meer normale wereld.

Instellingen als het IMF, de OECD, de ECB en de FED verwachten dat de wereldeconomie tussen 2021 en 2022 weer op het niveau komt van eind 2019. Aandelenmarkten lijken hierop voor te sorteren, waarbij de opgelopen waardering een punt van zorg is. Een gestaag economisch herstel in 2021 en 2022 is mede afhankelijk van het aantal faillissementen dat ontstaat wanneer de economie 'herstart' wordt en overheden hun steunmaatregelen gaan stopzetten. Op de kortere termijn blijven de onzekerheden aanzienlijk.

Op de financiële markten zijn de kapitaalmarktrentes inmiddels aan het begin van 2021, iets opgelopen. Ook de inflatieverwachtingen lopen op. Overheden zijn nog volop bezig met steunmaatregelen en de vraag is waar en wanneer dit eindigt.

10 ACTUARIËLE PARAGRAAF

Actuariële analyse

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten kan als volgt worden weergegeven:

Onderdeel	Resultaat (x € 1.000)
Beleggingsopbrengsten	-/-67.455
Premie	-/-10.098
Waardeoverdrachten	384
Kosten	202
Uitkeringen	182
Sterfte	2.111
Arbeidsongeschiktheid	-/-561
Overige kans systemen	-/-216
Toeslagverlening	0
Overige incidentele mutaties voorziening	33.539
Andere oorzaken	213
Totaal	-/-41.697

Rol en bevindingen van de certificerend actuaris

De certificerend actuaris heeft de opdracht om vast te stellen dat het Pensioenfonds voldoet aan de vereisten van artikel 126 tot en met 140 Pensioenwet. De belangrijkste aanbevelingen die door de certificerend actuaris zijn gerapporteerd betreffen:

- het vastleggen van de beleidscyclus voor de gehanteerde actuariële grondslagen;
- het uitvoeren van een plausibiliteitstoets op het vaststellen van de maandelijkse dekkingsgraad;
- een jaarlijkse beoordeling van de toereikendheid standaardmodel voor het vaststellen van het vereist eigen vermogen;
- het kwantitatief onderbouwen van de bandbreedtes rondom de strategische normweging.

Oordeel van de certificerend actuaris over de financiële positie

In zijn actuariële verklaring heeft de certificerend actuaris geoordeeld dat voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikelen 131 (minimaal vereist eigen vermogen), 132 (vereist eigen vermogen) en 133 (dekking door waarden):

- De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.
- De vermogenspositie is slecht. Het aanwezig eigen vermogen van het fonds is op de balansdatum lager dan het minimaal vereist eigen vermogen.
- De beleidsdekkingsgraad van het fonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

11 TOEKOMSTPARAGRAAF

Gebeurtenissen na balansdatum

Financiële positie

Het fonds heeft in 2021 (vóór 1 april 2021) het herstelplan geactualiseerd. Uitgangspunt is de dekkingsgraad per 31 december 2020. Op grond van dit herstelplan zijn geen aanvullende maatregelen nodig gebleken en is de verwachting dat het fonds binnen de gekozen hersteltermijn uit herstel is.

Indien de financiële positie van het fonds het noodzakelijk maakt, kan (en uiteindelijk zelfs moet) het fonds de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten verlagen. Een dergelijke korting van de pensioenen kan op twee momenten noodzakelijk zijn:

1. als de beleidsdekkingsgraad behorend bij het eigen vermogen vijf jaar lang onafgebroken (gemeten per jaareinde) onder de beleidsdekkingsgraad behorend bij het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) zit (de zogeheten 'back-stop MVEV'); en
2. indien de beleidsdekkingsgraad behorend bij het eigen vermogen naar verwachting niet binnen de looptijd van het herstelplan (tien jaar) kan herstellen tot het vereist eigen vermogen (VEV).

Aangezien de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2018 hoger was dan 104,3%, treedt de zogeheten 'back-stop MVEV' de komende jaren (behoudens eventuele wetswijzigingen) niet in werking en is op basis van deze regel geen korting noodzakelijk.

De kritische ondergrens voor de actuele dekkingsgraad waarbij Bpf HiBiN zonder verlagen (korten) van pensioenaanspraken en pensioenrechten niet meer binnen een termijn van tien jaar uit een reservetekort kan komen, bedraagt ongeveer 94,6%.

Op 19 mei 2021 is van DNB een beschikking ontvangen, waarin wordt ingestemd met het geactualiseerde herstelplan.

Wijziging UFR

Met ingang van 1 januari 2021 is de UFR-methodiek zoals deze wordt toegepast op de rentetermijnstructuur zoals voorgeschreven door toezichthouder DNB, gewijzigd. De nieuwe UFR-methodiek wordt in vier stappen geleidelijk ingevoerd, telkens per 1 januari. Per 1 januari 2024 is de nieuwe UFR-methodiek volledig geïmplementeerd.

In onderstaand overzicht is het verwachte effect van de wijziging van de UFR-methodiek op de financiële situatie van het fonds inzichtelijk gemaakt per 31 december 2020. Hierbij is zowel het effect voor gewijzigde UFR per primo 2021 als per primo 2024 voor het fonds inzichtelijk gemaakt.

Financiële positie 31 december 2020	UFR einde 2020	UFR primo 2021	UFR primo 2024
Vermogen	1.257.048	1.257.048	1.257.048
Technische Voorziening	1.321.885	1.348.467	1.439.572
Eigen vermogen	(64.837)	(91.419)	(182.524)
Dekkingsgraad	95,1%	93,2%	87,3%

De wijziging van de UFR-methodiek per 1 januari 2021 heeft voor de vaststelling voor de premie voor 2021 geen formele betekenis. Het fonds heeft de gedempte kostendekkende premie voor 2021 in het laatste kwartaal van 2020 vastgesteld. Het fonds hanteert daarnaast een rendementscurve voor de bepaling van de gedempte kostendekkende premie en heeft deze voor een periode van vijf jaar gefixeerd.

Dit betekent dat de nieuwe UFR-methodiek tot en met het jaar 2024 buiten de gedempte kostendekkende premie blijft. Wel zal de gewijzigde UFR-methodiek invloed kunnen hebben op de feitelijke premie en premiedekkingsgraden in komende jaren, afhankelijk van het gevoerde premiebeleid en de beoordeling van de evenwichtigheid. Op basis van evenwichtigheid beoordeelt het bestuur jaarlijks of de huidige opbouw (2021: 1,09%) ook de aankomende jaren kan worden toegekend.

Pensioenuitvoering

Vanwege de invoering van de interne auditfunctie, is een auditplan voor een periode van vier jaar opgesteld. In het jaar 2021 zal voor de pensioenuitvoering een audit worden uitgevoerd op onderwerp waardeoverdrachten.

Het jaar 2021 zal voor de pensioenuitvoering in het teken staan van het verder verbeteren van de processen en het invoeren van de aanbevelingen van de interne audits. Onderdeel van het verbeteren van het proces, is het mogelijk vervangen van het huidige pensioenuitkeringsysteem.

Vaststellen pensioenpremie vanaf 2022

Voor de pensioenpremie vanaf het jaar 2021 respectievelijk de hoogte van het opbouwpercentage gaat het bestuur structureel in overleg met sociale partners. Het fonds kan echter alleen adviseren, de sociale partners gaan over de inhoud van de pensioenregeling.

Verplichtstelling

In paragraaf 5.2.8 is toegelicht dat het bestuur van Bpf HiBiN heeft besloten om voor een aantal ondernemingen de in het verleden verleende vrijstellingen aan de verplicht gestelde pensioenregeling bij Bpf HiBiN in te trekken per 1 maart 2020. Dit heeft geleid tot procedures bij de bestuursrechter. De bestuursrechter heeft op 23 december 2020 de beroepen van de ondernemingen gegrond verklaard. Tegen deze uitspraak heeft Bpf HiBiN op 1 februari 2021 hoger beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB).

Wijziging vermogensbeheerder High Yield obligaties

In het jaar 2020 is door Bpf HiBiN met een onderzoek gestart naar een andere vermogensbeheerder voor de beleggingscategorie High Yield obligaties. Inmiddels is deze zoektocht versneld afgerond, nadat de vermogensbeheerder Wells Fargo Asset Management besloot om het fonds te liquideren. Ultimo februari 2021 is Bpf HiBiN binnen deze beleggingscategorie overgestapt naar een beleggingsfonds van T. Rowe Price.

Pensioenakkoord

Het huidige wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen is onder te verdelen in deelprojecten en thema's. Om tot een projectmatige aanpak voor de ondersteuning van sociale partners en de uiteindelijke invoering van de nieuwe pensioenregeling, zijn deelprojecten en thema's voor de uitwerking daarvan toebedeeld aan de commissies.

Iedere commissie stelt een plan van aanpak/projectplan op, gericht op alle te doorlopen fases tot en met de implementatie van de nieuwe pensioenregeling. Het plan van aanpak/projectplan brengt de mijlpalen, de activiteiten en de te behalen resultaten (deliverables) van de deelprojecten/thema's bij Bpf HiBiN in kaart, inclusief de tijdslijnen die hierbij horen.

Opgemerkt wordt dat het huidige wetsvoorstel naar aanleiding van de consultatie zal worden aangepast. Onlangs heeft de Minister van SZW de Tweede Kamer per brief aangekondigd dat het wetsvoorstel niet eerder dan begin 2022 naar de Tweede Kamer wordt gestuurd. De wetswijzigingen gaan hierdoor uiterlijk per 1 januari 2023 in. De maximale eindtermijn voor de implementatie en transitie wordt met een jaar verschoven naar 1 januari 2027.

Verhuizing Bpf HiBiN

Het huurcontract van de huidige kantoorlocatie van Bpf HiBiN is medio 2020 opgezegd. Dit om te onderzoeken of er betere kantoorlocaties in de regio te vinden zijn. Beter in de zin van meer vierkante meters aan kantoorruimte en betere vergader- en presentatiemogelijkheden. Ook is de huidige locatie wat gedateerd en toe aan onderhoud/verbeteringen. Daar staat tegenover dat de huurprijs van een nieuwe locatie niet teveel mag stijgen ten opzichte van de huidige locatie. Ook de bereikbaarheid van het kantoorpand is een criterium. Op basis van deze criteria is een nieuwe kantoorlocatie gevonden. Per 1 juli 2021 verhuist Bpf HiBiN naar de nieuwe locatie.

Communicatie

Om het inzicht van deelnemers in de persoonlijke pensioenopbouw en de digitale communicatie te verbeteren, heeft Bpf HiBiN een deelnemersportaal in gebruik genomen. Dit portaal fungeert als een digitaal persoonlijk pensioendossier. Gedurende het jaar 2021 gaat Bpf HiBiN de deelnemers meer op het portaal wijzen, zodat zoveel mogelijk deelnemers het portaal daadwerkelijk gaan gebruiken.

ESG en SFDR

Bpf HiBiN heeft de afgelopen jaren stappen gezet op het gebied van duurzaam beleggen (ESG). Het fonds heeft aan het begin van het jaar 2021 een enquête gehouden onder de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden

over dit onderwerp. De conclusie is dat een groot deel (62%) van de deelnemers aan de enquête duurzaam beleggen belangrijk vindt en wil ook dat Bpf HiBiN fonds dit doet. Daarnaast is er een kritische groep die vindt dat er geen geld voor ingeleverd mag worden. Tot slot blijkt uit de enquête dat er voldoende draagvlak voor het huidige ESG-beleid van Bpf HiBiN is. Het bestuur gaat verder onderzoeken op welke wijze de uitkomsten van deze enquête gebruikt kunnen worden om het ESG-beleid te verbeteren.

Op 10 maart 2021 is de Europese richtlijn 'Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) in werking getreden. De SFDR is onderdeel van het EU Actieplan Duurzame Financiering en bevat nieuwe regels over informatieverschaffing over duurzaamheid van beleggingen. De SFDR heeft rechtstreekse werking voor de EU-lidstaten.

Op grond van de SFDR moeten pensioenfondsen rapporteren over hoe ze omgaan met de belangrijkste ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op mens, milieu en samenleving. In verband met de omvang van Bpf HiBiN en omdat de mogelijke kosten van deze rapportage onduidelijk zijn, heeft Bpf HiBiN besloten om voorsnog geen rekening te houden met deze effecten op grond van SFDR en de nog te verschijnen secundaire wetgeving. Het bestuur van Bpf HiBiN zal dit opnieuw bekijken, zodra de verdere uitwerking van de SFDR officieel gepubliceerd is en het fonds tegen aanvaardbare kosten aan de voorwaarden van de secundaire wetgeving kan voldoen.

Bpf HiBiN heeft op basis van de SFDR de pensioenregeling voorsnog gekwalificeerd als een regeling met duurzame kenmerken.

Ondertekening IMVB

Zoals in paragraaf 9.4 reeds gemeld, heeft Bpf HiBiN eind 2018 besloten om het zogenaamde IMVB-convenant (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen convenant) voor pensioenfondsen nog niet te ondertekenen. Na grondig onderzoek is gebleken dat Bpf HiBiN uitvoering kan geven aan de verplichtingen die uit het convenant volgen. Bpf HiBiN heeft recent besloten om voor de zomer van 2021 het 'Brede Spoor' van het convenant te ondertekenen.

Getekend namens het bestuur,

G. Alferink
Voorzitter

M.P. Vijver
Vicevoorzitter

De heer G. Alferink, werkgeversbestuurslid (voorzitter)
De heer M.P. Vijver, onafhankelijk bestuurslid
De heer J. Warbroek, werknemersbestuurslid (namens FNV)
De heer G.F. Vermeulen, werkgeversbestuurslid
Mevrouw U.S. van den Bout-Kisoen, werknemersbestuurslid (namens CNV Vakmensen)
De heer H.J.J. Schoon, werkgeversbestuurslid
De heer M.J.J. Vaes, bestuurslid namens pensioengerechtigden

Breda, 2 juni 2021

OORDEEL VERANTWOORDINGSORGAAN

Inleiding

Bpf HiBiN (hierna: het fonds) heeft een verantwoordingsorgaan als bedoeld in artikel 115 van de Pensioenwet. Het verantwoordingsorgaan heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennisgenomen van het bestuursverslag over 2020, de diverse verslagen en documenten over het jaar 2020, waaronder het verslag van de raad van toezicht over 2020. De ontvangen documenten zijn waar nodig toegelicht door het bestuur en de raad van toezicht en geven een goed beeld van het gevoerde beleid in 2020.

Samenstelling verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan bestond begin 2020 uit vijf leden. Per 30 juni 2020 liep de laatste termijn van Jan Krijt af waarna het verantwoordingsorgaan verder is gegaan met vier leden. Jan Krijt zat namens werknemers in het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit één gekozen vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden, twee vertegenwoordigers voorgedragen door de werknemersorganisaties, te weten één namens de gewezen deelnemers (slapers) en één namens de actieve deelnemers. Verder is er één vertegenwoordiger van de zijde van de werkgevers. De samenstelling van mannen, vrouwen en leeftijdscategorieën in het verantwoordingsorgaan voldoet aan de Code Pensioenfondsen.

Het verantwoordingsorgaan bestaat ultimo 2020 uit:

- de heer H.K. Vink, namens gewezen werknemers en voorzitter;
- de heer R.F.M. van Scheijndel, namens pensioengerechtigden;
- mevrouw A. Bieman, namens werkgevers;
- de heer H.G.M. Zaan, namens werknemers.

Vergaderingen/overleg

Het verantwoordingsorgaan kwam in verslagjaar 2020 elf keer bijeen. Dit betrof zes interne vergaderingen, twee vergaderingen met het bestuur, een vergadering met het bestuur en de raad van toezicht, een vergadering met de raad van toezicht en een vergadering ten behoeve van de voordracht van mw. Rieter voor de raad van toezicht.

Bevindingen en uitvoering

Het verantwoordingsorgaan heeft de volgende bevindingen.

Kosten per deelnemer

Hoe de kosten per deelnemer zich bij het fonds ontwikkelen en zich verhouden tot kosten bij andere fondsen is voor het verantwoordingsorgaan een belangrijk onderwerp. In 2020 werd er bij de budgettering een stijging van de kosten verwacht. Het bestuur heeft er echter voor weten te zorgen dat de kosten per deelnemer in 2020 wederom gedaald zijn. In 2019 lagen de kosten per deelnemer op € 146 en in 2020 is dit € 142 per deelnemer geworden. Hiermee presteert het fonds goed ten opzichte van vergelijkbare fondsen.

Het verantwoordingsorgaan ziet bij het bestuur een zeer goede houding ten opzichte van het bewaken van het niveau van de kosten en ziet dat men hier continu scherp op is.

Premie 2021

Vanwege de financierbaarheid van de pensioenregeling was besluitvorming door sociale partners over het premiebudget voor 2021 een belangrijk aandachtspunt. Op de CAO-tafel is men helaas niet tot overeenstemming gekomen met als gevolg dat het bestuur van Bpf HiBiN geen ander instrument tot zijn beschikking had dan het verlagen van het opbouwpercentage. Het opbouwpercentage is van 1,25% verlaagd naar 1,09%.

Voor dit besluit geldt in de Pensioenwet, een niet bindend adviesplicht van het verantwoordingsorgaan. Na raadpleging van experts en langdurig beraad heeft het verantwoordingsorgaan besloten om een negatief advies over het besluit af te geven. Wetende dat het bestuur geen andere mogelijkheid had wilde het verantwoordingsorgaan hiermee een signaal afgeven.

Een belangrijke factor in het oordeel was dat er geen ruimte voor een evenwichtig verloop van premie in de totstandkoming van het besluit was.

Het verantwoordingsorgaan begrijpt dat het een ingewikkelde situatie is. Een hogere premie resulteert in een verbetering van de dekkingsgraad en een vervroegde kans op indexatie maar kost meer, een daling van de premie maakt de kans op korten groter. Als men hierin geen keuze wil maken en de premie daardoor op hetzelfde niveau blijft, dan is verlaging van het opbouwpercentage onder huidige omstandigheden het resultaat. Dit zorgt echter wel voor een versobering van de pensioenregeling.

Het verantwoordingsorgaan had het graag anders gezien maar kan het door het bestuur genomen besluit volgen en hoopt in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel op goede besluitvorming met positieve uitkomst voor de financiële houdbaarheid van de regeling. Het verantwoordingsorgaan kijkt met name de sociale partners aan wat dit thema betreft.

Evenwichtige belangen

Onderdeel van het besluitvormingsproces binnen het bestuur is het afwegen van belangen en de zorg dragen dat ieder besluit een zo evenwichtig mogelijke uitkomst heeft. Het verantwoordingsorgaan ziet hier scherp op toe en kan zich doorgaans direct vinden in de motivatie en het daaropvolgende (voorgenomen) besluit van het bestuur. Echter, het voorgenomen premiebesluit 2021 riep, net als het voorgenomen premiebesluit 2020, vragen op. Na toelichting door het bestuur, bestuursbureau en de raad van toezicht is het verantwoordingsorgaan ook bij dit voorgenomen besluit tot de conclusie gekomen dat ondanks dat het besluit in de ogen van het verantwoordingsorgaan niet evenwichtig genoeg is, het bestuur heeft moeten kiezen voor de enige uitkomst die binnen zijn vermogen ligt. Het verantwoordingsorgaan zal alle ontwikkelingen met betrekking tot de besluitvorming van sociale partners en bestuur kritisch blijven volgen.

Het verantwoordingsorgaan is van mening dat het bestuur binnen zijn machtsveld een zeer zorgvuldige en evenwichtige manier van beslissen hanteert. Het verantwoordingsorgaan betreurt het echter dat niet alle relevante besluiten door het bestuur genomen kunnen worden en het premiebesluit 2021 daardoor niet zo evenwichtig is als het verantwoordingsorgaan graag zou zien. Wat betreft de evenwichtigheid van het premiebesluit 2021 wil het verantwoordingsorgaan wel aangeven dat het van mening is dat het bestuur hier voldoende aandacht aan heeft besteed.

Sleutelfuncties

Het bestuur heeft in 2020 verdere inrichting en invulling aan de sleutelfuncties gegeven. Met name de invulling van de rol van de sleutelfunctiehouder interne audit is verder vormgegeven. Er worden gedurende het jaar diverse audits gedaan, rapportages worden gemaakt en de inhoud hiervan wordt besproken zodat het bestuur indien nodig of gewenst deze aanbeveling(en) kan overnemen.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer en actuair rapporteert periodiek via een risicodashboard en rapporteert daarnaast eventuele materiele bevindingen en aanbevelingen.

Het verantwoordingsorgaan is verheugd over de navolging en invulling van de sleutelfunctiehoudersrollen en de houding van het bestuur ten opzichte van de rapportages.

Oordeel over 2020

Het verantwoordingsorgaan vormde gedurende het hele verslagjaar een beeld over het functioneren van het bestuur. Voor het vaststellen van het eindoordeel daarover heeft het verantwoordingsorgaan aan de hand van het bestuursverslag, het actuair rapport en de voorlopige jaarrekening overleg gehad met de raad van toezicht en het bestuur. Het verantwoordingsorgaan heeft met instemming kennisgenomen van de bevindingen van de raad van toezicht die overeenstemmen met het oordeel van het verantwoordingsorgaan. Tot slot heeft het verantwoordingsorgaan op 31 mei 2021 overleg gehad met het bestuur, raad van toezicht, de accountant en certificerend actuaire over het bestuursverslag, de jaarrekening het accountantsrapport en het (certificerend) actuair rapport. Het verantwoordingsorgaan geeft op basis van de eigen waarnemingen gedurende het verslagjaar en de genoemde overleggen een positief oordeel over het handelen van het bestuur in 2020.

Aandachtsgebieden voor 2021

Het verantwoordingsorgaan ziet met name de premie als aandachtsgebied voor 2021. Daarnaast verwacht het verantwoordingsorgaan dat de voorbereidingen met betrekking tot het nieuwe pensioenstelsel veel tijd in beslag zullen nemen.

Hoewel het verantwoordingsorgaan niet anders verwacht dan dat dezelfde goede lijn wordt doorgezet, wil het verantwoordingsorgaan het bestuur wijzen op het scherp blijven letten op de kosten per deelnemer met als doel deze zo laag mogelijk te houden.

Na afloop verslagjaar

Gedurende de eerste maanden van 2021 heeft het verantwoordingsorgaan na een zorgvuldige sollicitatieprocedure een bindende voordracht gedaan met betrekking tot de invulling van de per 1 juli vrijkomende zetel binnen de raad van toezicht.

Tenslotte

Het verantwoordingsorgaan dankt het bestuur, de raad van toezicht en het bestuursbureau voor de prettige samenwerking in 2020.

2 juni 2021

Verantwoordingsorgaan Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen

REACTIE BESTUUR

Ook het bestuur heeft de samenwerking met het verantwoordingsorgaan (VO) in 2020 als prettig ervaren. De door het VO uitgesproken dank is dus opnieuw wederzijds.

Het bestuur van Bpf HiBiN heeft begrip voor het negatieve advies dat het VO uitbracht over het premiebesluit 2021. Vanwege de overwegingen die het VO noemt en waarvan de evenwichtige belangenafweging mogelijk de belangrijkste verantwoordelijkheid van bestuur hierbij is, had het bestuur bij voorkeur anders willen besluiten.

Het niet anders kunnen besluiten is zorgelijk. De financierbaarheid van de pensioenregeling blijft derhalve een belangrijk aandachtspunt van het bestuur. De opmerking van het VO over het scherp blijven op de kosten, neemt het bestuur ook in het jaar 2021 ter harte.

13

BEVINDINGEN RAAD VAN TOEZICHT

Inleiding

De raad van toezicht (hierna: de raad) doet hierbij verslag van zijn werkzaamheden in het jaar 2020 en geeft zijn bevindingen en aanbevelingen weer. De raad volgt daarbij de wettelijk omschreven taken en bevoegdheden. De raad hanteert naast de Code pensioenfondsen ook de VITP-code voor intern toezicht.

Vergaderingen/overleg

De raad is in 2020 vijf keer in formele vergaderingen bijeengekomen, waarvan twee keer gezamenlijk met het voltallige bestuur, een keer met het VO en twee keer afzonderlijk. Met het VO is in april eveneens overlegd in het kader van het Jaarwerk.

De raad bleef daarnaast aangehaakt bij de actuele ontwikkelingen door telefonische en emailcontacten, zowel onderling als tussen de voorzitters van raad, bestuur en VO. Aan het VO is op 8 februari 2021 in een gezamenlijke vergadering van VO en raad verantwoording afgelegd over het jaar 2020 en is de situatie van het fonds uitvoerig besproken.

Goedkeuringen

Conform zijn wettelijke bevoegdheden heeft de raad het besluit van het bestuur tot vaststelling van het bestuursverslag en de jaarrekening 2019 goedgekeurd. Ook heeft de raad de profielschets voor de nieuwe bestuurder mevrouw M. Kisoen goedgekeurd en getoetst of zij aan deze profielschets voldeed. De raad acht haar een waardevolle vervanger van C. Lonsain, die is teruggetreden.

Algemene gang van zaken

In 2020 werd gewerkt aan de verdere consolidatie van de zelfadministratie en werd de effectieve werking van de governance in verband met IORP II getoetst. Vanaf februari vroegen de Coronacrisis, de daarmee samenhangende plotselinge daling van de beurskoersen en verdere daling van de rente alle aandacht. De premiedekkingsgraad en het overleg met de sociale partners over de premiehoogte en opbouw bleven ook prominent op de agenda staan. Evenwichtige belangenafweging speelde bij dit laatste een belangrijke rol. De raad heeft vastgesteld dat het bestuur daaraan de nodige aandacht heeft besteed.

Het bestuursbureau opereerde ook met de aanpassingen in verband met de Coronacrisis soepel en behield de controle over de pensioenuitvoering. Er bleef sprake van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Zowel bestuur als bestuursbureau bleven in control. Daar past een compliment.

Het beleid van het bestuur

Het beleid van het bestuur was voor een deel gericht op de hiervoor genoemde zaken.

Het beleid was ook gericht op het versterken van de positie als zelfuitvoerend fonds in de markt. Daarbij werden groeimogelijkheden onderzocht, mede om daardoor tot verdere kostenbesparingen per rechthebbende te komen. Een deel van die groei kan komen uit het uitbreiden van het aantal verplicht aangesloten werkgevers, al dan niet in samenhang met het intrekken van eerder verleende vrijstellingen. De kosten per deelnemer zouden verder omlaag kunnen door ook voor andere fondsen de administratie te gaan verzorgen, en daarmee de eigen positie te versterken. Een ondernemende insteek derhalve.

De raad heeft begrip voor dit streven maar acht verdere kostenverlaging gezien het feit dat het fonds inmiddels goed scoort in de benchmark, geen hoge prioriteit meer. Groei zou daarom gericht moeten zijn op het verminderen van de eigen kwetsbaarheid, versterking van de bedrijfsvoering en borgen van de robuustheid. Ook moet er rekening mee worden gehouden dat er de komende jaren sowieso veel op het bord van het fonds komt te liggen met invoering van het nieuwe pensioenstelsel. Het moet allemaal wel beheersbaar blijven.

De raad vindt het positief dat het fonds na het nemen van de eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de opbouw nu sterker de dialoog zoekt met de sociale partners en met name de werkgevers, zowel om de patstelling rondom premie en opbouw te doorbreken als om proactief betrokken te zijn bij de vormgeving van het nieuwe pensioenstelsel. Het alvast benoemen van de huidige regeling als CDC past daarin, en is bovendien eerlijker en transparanter naar de deelnemers.

De raad heeft alles afwegende een positief oordeel over het gevoerde beleid en de gemaakte beleidskeuzes.

Financiële positie fonds

De actuele dekkingsgraad per 31 december 2020 bedroeg 95,1% en de beleidsdekkingsgraad 90,7%.

Het fonds is reeds eerder onder het doorvoeren van een voorwaardelijke korting op basis van een tekortschietend vereist eigen vermogen uitgekomen. Ook getoetst aan de kritische dekkingsgraad en het overgangs-FTK is een korting niet aan de orde.

De financiële positie blijft echter zorgelijk. Dat is met name het gevolg van de lage rente. Dit geldt voor veel andere fondsen. De raad zal de financiële positie in samenhang met de ontwikkeling van de premiedekkingsgraad en de invoering van de nieuwe pensioenregeling als uitvloeisel van het Pensioenakkoord dan ook nauwgezet blijven volgen.

Beleggingsbeleid

Naar aanleiding van de ALM-studie 2019 zijn geen grote wijzigingen in het beleggingsbeleid doorgevoerd. Wel is - zoals eerder vermeld - de renteafdekking verlaagd en dat is volgens de raad een begrijpelijke keuze. Naarmate de rente lager wordt, is het downside risico lager.

Voor wat betreft ESG en IMVB heeft de raad eerder geconstateerd dat het fonds het IMVB-convenant nog steeds niet ondertekend heeft. Dat zal nu voor de zomer (2021) gebeuren.

Voor wat betreft het ESG-beleid, wijst de raad erop dat in passieve fondsen wordt belegd, waarbij ook gezocht wordt naar fondsen met een ESG-beleid. Nadeel hiervan is, dat het formuleren van een eigen ESG-beleid wat lastiger wordt.

Het fonds had zich goed voorbereid op de Brexit door o.a. aanpassingen van de documentatie met bestaande tegenpartijen, en deze heeft dan ook geen nadelige impact gehad.

Adequate risicobeheersing

De risico's worden structureel en adequaat gemonitord aan de hand van een risicodashboard. Inmiddels is ook de SIRA geïmplementeerd en is daarmee het risicoraamwerk compleet.

De patstelling tussen de sociale partners bij de vaststelling van de premie en de hoogte van de opbouw roept een fondsspecifiek integriteitsrisico op, namelijk dat het bestuur hier verzeild raakt in een krachtenveld dat de evenwichtige belangafweging kan bedreigen. Daarbij moet het fonds ervoor waken dat het niet geïsoleerd komt te staan van met name de werkgeversorganisatie en die werkgevers die gedispenseerd zijn van deelname in het fonds.

Bij de monitoring van risico's en de toekomstvisie van het fonds dient hier bijzondere aandacht aan worden gegeven.

Evenwichtige belangenafweging

De raad heeft vastgesteld dat het bestuur voldoende aandacht besteedt aan de evenwichtige belangenafweging.

De raad heeft in dat kader zijn steun aan het bestuur uitgesproken over het feit dat het bestuur ten aanzien van de lage premiedekkingsgraad zijn eigen verantwoordelijkheid heeft genomen en een methodiek heeft ontworpen om bij een te lage premie de opbouw zo nodig te verlagen. Voor 2020 leidde dit tot een verlaging van de opbouw tot 1,25% bij een premiedekkingsgraad van 90%. Dit acht de Raad in het licht dat de sociale partners niet bereid bleken tot een premieverhoging een evenwichtige uitruil tussen opbouw en premiedekkingsgraad.

Inmiddels heeft het bestuur besloten tot een opbouw van 1,09% voor 2021 bij een premiedekkingsgraad van 80%. Het VO heeft hierover negatief geadviseerd, als signaal dat echt een doorbraak in de patstelling tussen de sociale partners nodig is. De raad acht dit echter in deze gegeven omstandigheden nog steeds evenwichtig, hoe schrijnend dit probleem ook is, maar is ook van mening, dat de sociale partners de ambitie van het pensioenfonds duidelijk moeten herformuleren en communiceren naar de deelnemers. Daarnaast is deze ambitie ook belangrijk met het oog op het nieuwe Pensioenakkoord.

Het bestuur is nog dichter op de sociale partners gaan zitten om proactief en met gedegen adviezen en argumenten te kunnen bijdragen aan de herformulering van de ambitie en de daarbij benodigde premieverhoging. Het is zaak dat daarbij niet alle hoop wordt gevestigd op het invaren in het nieuwe pensioencontract, omdat de huidige premie van 22,2 % ook dan tot een lage geprojecteerde opbouw leidt en ver beneden de premie van 33% blijft liggen, die nodig is om in het nieuwe stelsel de (maximale) pensioenambitie van 75% van het middelloon in 40 opbouwjaren waar te maken.

Toepassing Code pensioenfondsen, en evaluatie eigen functioneren van de raad

De raad heeft de Code pensioenfondsen toegepast op de eigen werkzaamheden en heeft geconstateerd dat zij daaraan heeft voldaan. In 2020 is Fleur Rieter als opvolger voor Anton de Bekker benoemd en daarmee is aan het thema diversiteit invulling gegeven.

Daarnaast heeft de raad getoetst aan de hand van de acht kernthema's van de Code op welke wijze deze wordt nageleefd en toegepast. Dat heeft niet tot aanvullende bevindingen geleid op hetgeen hiervoor reeds is vermeld.

Benoemde aandachtspunten 2020

De raad heeft voor 2020 bijzondere aandacht besteed aan de bedrijfsvoering tijdens de Coronacrisis, de (evenwichtigheid van de) premiedekkingsgraad en de verhoudingen met de sociale partners, de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel, en de (groei)ambities van het fonds. In het voorgaande is hierop ingegaan. Ook voor 2021 zal de Raad hiernaar blijven kijken.

Thema's voor 2021

De raad zal in 2021 een aantal thema's diepgaander volgen, die enerzijds voortvloeien uit de hiervoor genoemde aandachtspunten en waarmee anderzijds een deel van de toezichtthema's van DNB voor 2021 worden afgedekt. Het betreft de volgende zaken:

- verdergaande digitalisering en de gevoeligheid van data (kwaliteit, beveiliging en privacy), ook in het post-corona tijdperk;
- duurzaamheidsrisico's; impact van klimaatverandering, de energietransitie en biodiversiteitsverlies op de financiële en maatschappelijke positie het pensioenfonds;
- herformulering van de pensioenambitie door de sociale partners
- evenwichtigheid van besluitvorming bij het vaststellen van de gewenste premiedekkingsgraad en het invaren;
- omgang met de structureel lage rente;
- groeistrategie fonds in relatie met robuustheid bedrijfsvoering;
- voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel.

Tot slot

Het bestuur heeft laten zien dat het in control is gebleven en dat het de risico's goed in beeld heeft. Het blijft zijn verantwoordelijkheid nemen in het lastige dossier van de premiedekkingsgraad. De governance is op orde en de uitvoering verloopt naar tevredenheid. De raad heeft er vertrouwen in dat dit in 2021 zo blijft en dat aan de genoemde toezichtpunten de vereiste aandacht wordt gegeven.

2 juni 2021

Raad van toezicht Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen

REACTIE BESTUUR

Ook in 2020 ervoer het bestuur de samenwerking met de raad van toezicht van Bpf HiBiN als constructief en plezierig. Dit geldt ook voor het punt waar de raad van toezicht opmerkt dat een streven naar verdere kostenverlaging geen hoge prioriteit meer heeft nu het fonds inmiddels goed scoort op het gebied van de kosten per deelnemer. Eventuele groei zal daarom inderdaad vooral gericht zijn op het verminderen van de eigen kwetsbaarheid, de versterking van de bedrijfsvoering en het borgen van de robuustheid.

In 2021 zal het bestuur zich inderdaad richten op kwesties die voortvloeien uit verdergaande digitalisering en de gevoeligheid van data. Niet alleen worden daarom een paar verbeteringen in het digitale proces van de pensioenadministratie aangebracht, maar wordt ook de beveiliging van het eigen netwerk verbeterd. Ook voor wat betreft de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel en het bepalen van de pensioenambitie van sociale partners zijn de eerste stappen inmiddels gezet.

JAARREKENING

14

JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER (na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten) (x €1.000)

		2020		2019	
		€	€	€	€
ACTIVA	*				
Beleggingen voor risico fonds	(1)				
Vastgoedbeleggingen		74.741		73.876	
Aandelen		369.141		310.753	
Vastrentende waarden		643.771		576.573**	
Derivaten		131.702		96.856	
Overige beleggingen en liquide middelen		149.110***		122.987**/**	
			1.368.465		1.181.045
Vorderingen en overlopende activa	(2)				
Vorderingen en overlopende activa			9.958		12.637
Overige activa	(3)				
Liquide middelen			10.452		6.215
			1.388.875		1.199.897
PASSIVA					
Stichtingskapitaal en reserves	(4)		-64.837		-23.140
Technische voorzieningen voor risico fonds	(5)				
Technische voorziening		1.321.885		1.126.838	
Overige technische voorzieningen		187		172	
			1.322.072		1.127.010
Overlopende passiva	(6)				
Derivaten met negatieve waarde		19.780		25.519	
Verplichtingen uit hoofde van collateral-management		111.292		70.010	
Overige schulden en overlopende passiva		568		498	
			131.640		96.027
			1.388.875		1.199.897

(*) De nummering verwijst naar het hoofdstuk in de toelichting van de jaarrekening.

(**) Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen 2019 aangepast. Dit betreft een verschuiving binnen de categorie Beleggingen voor risico fonds van Vastrentende waarden naar Overige beleggingen en liquide middelen.

(***) Het pensioenfonds heeft eind 2020 €111,3 miljoen (2019: 70,0 miljoen) aan collateral ontvangen in de vorm van liquiditeiten als gevolg van positieve waardeontwikkeling van de derivaten. Het ontvangen collateral is belegd in de geldmarktfondsen.

	2020	2019
Dekkingsgraad op basis van FTK (in %)		
Actuele dekkingsgraad	95,1	97,9
Beleidsdekkingsgraad	90,7	97,5

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN (x €1.000)

		2020		2019	
		€	€	€	€
BATEN	*				
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)	(7)	43.810		41.051	
Beleggingsresultaten voor risico fonds	(8)	122.964		157.942	
Overige baten	(9)	59		186	
Totaal baten		166.833		199.179	
LASTEN					
Pensioenuitkeringen	(10)		13.066		12.318
Pensioenuitvoeringskosten	(11)		2.223		2.182
Mutatie technische voorzieningen	(12)				
Pensioenopbouw		47.910		47.295	
Rentetoevoeging		-3.696		-2.171	
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten		-12.465		-11.409	
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		1.419		2.061	
Wijziging marktrente		194.114		185.952	
Wijziging actuariële uitgangspunten		-33.362		-3.418	
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen		1.127		3.351	
		195.047		221.661	
Mutatie overige technische voorzieningen		15		15	
			195.062		221.676
Saldo overdrachten van rechten	(13)		-1.804		-2.077
Herverzekeringen	(14)		-34		-2.812
Overige lasten	(15)		17		164
Totaal lasten			208.530		231.451
Saldo van baten en lasten			-41.697		-32.272

(*) De nummering verwijst naar het hoofdstuk in de toelichting van de jaarrekening.

	2020		2019	
	€	€	€	€
Bestemming van saldo baten en lasten				
Algemene reserve	-68.815		-59.553	
Beleggingsreserve	27.118		27.281	
		-41.697		-32.272

3 KASSTROOMOVERZICHT (x €1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2020		2019	
	€	€	€	€
Ontvangen premiebijdragen voor risico fonds	44.060		41.128	
Ontvangen waardeoverdrachten	1.805		4.165	
Betaalde pensioenuitkeringen	-13.066		-12.574	
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	4.365		164	
Betaalde waardeoverdrachten risico fonds	0		-2.431	
Betaalde uitvoeringskosten	-2.135		-1.306	
Diverse ontvangsten en uitgaven	0		1.186	
Betaalde premies herverzekering	-1.935		-2.290	
		33.093		28.042
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten				
Ontvangen inzake verkopen beleggingen	777.890		572.859	
Betaald inzake aankopen beleggingen	-795.406		-591.186	
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	17.684		17.669	
Overige ontvangsten en uitgaven inzake beleggingen	-28.203		-29.142	
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-821		-871	
		-28.856		-30.671
		4.237		-2.629
Samenstelling geldmiddelen				
Liquide middelen per 1 januari		6.215		8.844
Mutatie liquide middelen		4.237		-2.629
Liquide middelen per 31 december		10.452		6.215

4 ALGEMENE TOELICHTING

Inleiding

Het doel van de Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41197852, statutair gevestigd te Breda (hierna het 'fonds') is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan pensioengerechtigden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden. Tevens verstrekt het fonds pensioenuitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomst en de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) van het fonds. Het fonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van de in de handel en bouwmaterialen verplicht gestelde aangesloten werkgevers.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610. De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Het bestuur heeft op 2 juni 2021 de jaarrekening opgemaakt.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijzigingen zoals opgenomen in paragraaf "schattingwijzigingen".

Schattingwijzigingen

Bpf HiBiN dient conform artikel 126 van de Pensioenwet de technische voorzieningen en de kostendekkende premies te baseren op prudente beginselen. De basis voor de vaststelling van de technische voorzieningen en kostendekkende premies zijn de actuariële grondslagen. Deze grondslagen dienen met enige regelmaat geëvalueerd te worden, zodat wordt gewaarborgd dat deze aannames actueel blijven. De volgende grondslagen zijn na een evaluatie eind 2020 aangepast:

- overlevingstafel (Prognosetafel AG 2020);
- ervaringssterfte;
- partnerfrequenties;
- opslag voor wezenpensioen;
- aanvullende voorziening voor arbeidsongeschikten.

Het gezamenlijke effect van de grondslagwijzigingen op de technische voorzieningen is een verlaging met 2,5% (positief resultaat van € 33.362), waarvan het grootste gedeelte is toe te rekenen aan het hanteren van de Prognosetafel AG 2020 (€ 31.532). Andere effecten met een positief resultaat zijn het wijzigen van de partnerfrequenties (€ 4.575), opslag wezenpensioen (€ 2.781) en verlaging excassokosten (€ 1.096). De effecten met een negatief resultaat is het aanpassen van de ervaringscorrecties (€ 2.676) en de aanvullende voorziening voor arbeidsongeschikten (€ 3.946).

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van

de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen e.d., worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31-12-2020	31-12-2019
USD	1,22	1,12
GBP	0,90	0,85
HKD	9,49	8,75
CAD	1,56	1,46
AUD	1,59	1,60
JPY	126,33	121,99

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

Beleggingen voor risico fonds

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, slechts indien de reële waarde van een beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Overlopende activa en passiva alsmede liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering).

Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten), onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. De derivatenposities zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie. Derivaten die deel uitmaken van een beleggingsfonds zijn opgenomen in de beleggingscategorie waarin dit beleggingsfonds is gerubriceerd.

Vastgoedbeleggingen

Beleggingen in direct vastgoed worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De reële waarde wordt gebaseerd op taxatiewaarde. De taxaties worden verricht door onafhankelijke deskundigen. Indien daartoe aanleiding is, wordt bij de waardering rekening gehouden met de feitelijke verhuursituatie en/of renovatieactiviteiten. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Beursgenoteerde vastgoedfondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Niet-beursgenoteerde beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd op het aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen ontleent aan de meest recente rapportages van de fundmanagers en de fund-to-fund managers (intrinsieke waarde), inclusief het opgelopen dividend. Indien de waarderingsgrondslagen van vastgoedfondsen afwijken, wordt de waardering zo mogelijk aangepast aan de waarderingsgrondslagen van het fonds.

Aandelen

Aandelen, waaronder tevens converteerbare obligaties zijn begrepen, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Van beursgenoteerde aandelen is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet beursgenoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde inclusief opgelopen rente. Van beursgenoteerde vastrentende waarden is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet beursgenoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen. Derivaatcontracten met een negatieve waarde worden in de balans onder de overige schulden en overlopende passiva verantwoord.

Collateral

Het ontvangen collateral wordt gewaardeerd op basis van de marktwaarde ultimo boekjaar volgens dezelfde

waarderinggrondslagen als welke gelden voor beleggingen. Het bedrag aan ontvangen collateral is bestemd om de margin call, een verzoek voor een extra storting om uitstaande posities af te dekken en staat niet ter vrije beschikking.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De waardering hiervan geschiedt tegen de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Onder meer worden hieronder de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft welke onmiddellijk opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemene reserve

Deze reserve is dat deel van het vermogen dat resteert nadat via de resultaatbestemming de vereiste reserves, de beleggingsreserve, op het gewenste niveau zijn gebracht. Er is geen sprake van een maximering van de algemene reserve.

Beleggingsreserve

De beleggingsreserve wordt aangehouden als buffer voor neerwaartse koersfluctuaties van beleggingen. De omvang van deze reserve is gelijk aan het Vereist Eigen Vermogen aan de hand van de standaardtoets van DNB.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds wordt gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toeslag)toezeggingen.

De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo 2020. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren opgebouwde pensioenaanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken respectievelijk pensioenrechten worden verhoogd (toeslagverlening of indexatie). Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten (ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen.

Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van de toekomstige opbouw waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid. Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

Actuariële grondslagen en veronderstellingen per 31 december 2020

Voor de berekeningen is uitgegaan van de volgende grondslagen en veronderstellingen:

Voor de overlevingstafels wordt Prognosetafel AG2020 (2019: AG2018) gehanteerd, waarbij de sterftekansen zijn vermenigvuldigd met een leeftijdsafhankelijke factor die zijn gebaseerd op de ervaringssterfte van het fonds.

Voor het uitruikbaar partnerpensioen wordt deze frequentie op leeftijd 67 op 100% gesteld. Voor het partnerpensioen is aangenomen dat de partner 3 jaar jonger is dan de verzekerde man en 3 jaar ouder dan de verzekerde vrouw.

De lasten van een nog niet ingegaan wezenpensioen zijn gesteld op 2,0% van de lasten van het nog niet ingegaan partnerpensioen tot 67 jaar. Bij de vaststelling van de lasten van ingegaan wezenpensioen wordt verondersteld dat het pensioen moet worden uitgekeerd tot de 18-jarige leeftijd, waarbij geen rekening wordt gehouden met sterfttekansen.

De kostenopslag is per 31 december 2020 2,5% (2019: 2,6%) van de technische voorziening in verband met toekomstige administratie- en excassokosten.

Bij de bepaling van de pensioenopbouw voor arbeidsongeschikte deelnemers en ingegaan arbeidsongeschiktheids-pensioen is uitgegaan van een revalidatiekans van 10%. Een voorziening voor het risico van premievrijstelling van zieke deelnemers die in de WIA terecht kunnen komen, wordt berekend door de invaliditeitsopslag uit de premie van de afgelopen twee jaar te nemen.

Met ingang van het boekjaar 2020 wordt een (aanvullende) voorziening gevormd voor arbeidsongeschikte deelnemers. Deze voorziening wordt gevormd voor de onvoorwaardelijke toekomstige verhogingen van de pensioengrondslag voor deelnemers waarvoor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is verleend. Voor de onvoorwaardelijke stijging wordt uitgegaan van de minimale looninflatie conform artikel 23a Besluit FTK (2020: 2,3%).

Overige technische voorzieningen

Voorziening spaarfonds gemoedsbezwaren

Het bestuur kan individuele vrijstelling van deelneming aan de verplichte pensioenregelingen aan een werknemer verlenen, indien deze gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekeren. Dit ontslaat zijn werkgever noch betrokkene van de verplichting tot afdracht van de reguliere bijdragen aan het fonds. Deze bijdragen worden op en individuele spaarrekening gestort, waaraan jaarlijks intrest wordt toegevoegd.

De gespaarde bijdragen van de gemoedsbezwaarde worden na het bereiken van de 67-jarige leeftijd in gelijke termijnen aan betrokkene gedurende 15 jaar uitgekeerd. Bij overlijden van de gemoedsbezwaarde voordat de uitkeringen zijn ingegaan, wordt het saldo in gelijke termijnen gedurende 15 jaar aan de partner uitgekeerd. Bij overlijden van de gemoedsbezwaarde na ingang van de uitkering, worden de uitkeringen gedurende de resterende periode voortgezet ten behoeve van de partner.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen van (werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden (werkgevers) in rekening gebrachte respectievelijk te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde opbouw van pensioenaanspraken onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten

(In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de herwaarderingen.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten van vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe en de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Exploitatiekosten van onroerende zaken in exploitatie zijn in de kosten van vermogensbeheer opgenomen.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen en dergelijke.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan pensioengerechtigden uitgekeerde bedragen inclusief de wettelijke toegestane afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken die toegekend zijn in het boekjaar.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (DNB UFR). De interesttoevoeging wordt tegen de 1-jaarsrente primo boekjaar berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar.

Onttrekking uit technische voorziening voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariëel berekend en opgenomen in de technische voorziening. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen in de verslagperiode. Jaarlijks wordt 2,5% van de actuele waarde van de pensioenopbouw en de inkomende waardeoverdrachten toegevoegd aan de technische voorziening ten behoeve van de pensioenuitvoeringskosten. Daarnaast valt 2,5% van de actuele waarde van de pensioenuitkeringen en afkopen vrij uit de technische voorziening ten behoeve van pensioenuitvoeringskosten (excassokosten).

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt hieronder verantwoord.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Premies herverzekering

Om het risico van een potentiële impact van een grote schade voor het fonds door overlijden of arbeidsongeschiktheid te beheersen heeft het fonds de volgende risico's herverzekerd:

- het nog niet gefinancierde (coming service) deel van het levenslange partnerpensioen en het wezenpensioen;
- het Anw-hiaat;
- de voortzetting van de pensioenopbouw bij gedeeltelijke of gehele arbeidsongeschiktheid van de deelnemer (in de vorm van een risicokapitaal).

Eens in de drie jaar, of eerder indien het contract eindigt, evalueert het fonds of bovenstaande risico's blijven herverzekerd en bij welke verzekeringsmaatschappij. De laatste evaluatie heeft plaatsgevonden in december 2018. Bij de keuze voor de verzekeringsmaatschappij, is naast de tarieven en polisvoorwaarden, in het kader van tegenpartijrisico de financiële gezondheid van belang. De gekozen verzekeringsmaatschappij dient gedurende de looptijd van het herverzekeringscontract een solvabiliteitsratio (eigen vermogen/solvabiliteitsvereiste) te hebben van minimaal 140% op basis van Solvency II.

Per 1 januari 2016 zijn de niet gefinancierde nabestaandenpensioenen (partner- en wezenpensioen) en de voortzetting van de pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid verzekerd bij Zwitserleven (SRLEV N.V.). Het overlijdensrisico voor de actieve deelnemers is herverzekerd in de vorm van eenjarige risicokapitalen. Het arbeidsongeschiktheidsrisico voor de actieve deelnemers is herverzekerd in de vorm van een arbeidsongeschiktheidsrisicokapitaal.

De contractperiode bedraagt drie jaar en is geëindigd op 31 december 2018. Op afrekeningsdatum, 24 maanden na afloop van het contract, wordt een winstaandeel bepaald. De hoogte van dit winstaandeel is op (en na) balansdatum nog niet bekend. Met ingang van 1 januari 2019 is de verzekering bij Zwitserleven voor een periode van drie jaar verlengd. De risico's voor het Anw-hiaat zijn tevens herverzekerd bij Zwitserleven. De overeenkomst eindigt op 31 december 2021.

Overige baten en lasten

De overige baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld overeenkomstig de directe methode. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS (x €1.000)

ACTIVA

1. Beleggingen voor risico fonds

Verloopoverzicht per beleggingscategorie

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen en liquide middelen	Totaal
Stand per 1 januari 2020	73.876	310.753	576.573	71.337	122.987	1.155.526
Aankopen	1.666	20.696	265.061	12.465	495.518	795.406
Verkopen	-246	-5	-232.749	-6.470	-497.138	-736.608
Overige mutaties	-36	0	-180	0	28.419	28.203
Waardemutaties	-519	37.697	35.066	34.590	-677	106.158
Stand per 31 december 2020	74.741	369.141	643.771	111.922	149.110***	1.348.685
Bij: Derivaten met een negatieve waarde						19.780
						1.368.465
	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen en liquide middelen	Totaal
Stand per 1 januari 2019	72.819	224.102	485.422*	32.352	115.281*	929.976
Aankopen	1.934	34.501	162.761**	41	391.950**	591.187
Verkopen	-2.262	0	-119.013**	-1	-413.625**	-534.901
Overige mutaties	-444	0	-213	0	29.799	29.141
Waardemutaties	1.829	52.150	47.616	38.945	-418	140.123
Stand per 31 december 2019	73.876	310.753	576.573	71.337	122.987***	1.155.526
Bij: Derivaten met een negatieve waarde						25.519
						1.181.045

* Aanpassing van de stand per 1 januari 2019 in verband met een verschuiving van de post geldmarktfondsen binnen de categorie Vastrentende waarden naar Overige beleggingen en liquide middelen.

** De aankopen en verkopen bij de categorie vastrentende waarden betreffende de mutaties van (sec) geldmarktfondsen naar Overige beleggingen en liquide middelen.

(***) Het pensioenfonds heeft eind 2020 €111,3 miljoen (2019: 70,0 miljoen) aan collateral ontvangen in de vorm van liquiditeiten als gevolg van positieve waardeontwikkeling van de derivaten. Het ontvangen collateral is belegd in de geldmarktfondsen.

Derivaten met een negatieve waarde zijn verantwoord onder de overige schulden en overlopende passiva.

Er is niet belegd in premie bijdragende ondernemingen.

Op basis van deze indeling kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	Cat. 1 Genoteerde markt- prijzen	Cat. 2 Onafhankelijke taxaties	Cat. 3 NCW-berekening	Cat. 4 Andere methode (intrinsieke waarde)	Totaal
Per 31 december 2020					
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	74.741	74.741
Aandelen	369.141	0	0	0	369.141
Vastrentende waarden	568.932	0	0	74.839	641.771
Derivaten	0	0	111.922	0	111.922
Overige beleggingen	148.641	0	0	469	149.110
Totaal	1.086.714	0	111.922	150.049	1.348.685
	Cat. 1 Genoteerde markt- prijzen	Cat. 2 Onafhankelijke taxaties	Cat. 3 NCW-berekening	Cat. 4 Andere methode (intrinsieke waarde)	Totaal
Per 31 december 2019					
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	73.876	73.876
Aandelen	310.753	0	0	0	310.753
Vastrentende waarden	511.057*	0	0	65.516	576.573
Derivaten	0	0	71.337	0	71.337
Overige beleggingen	122.127*	0	0	860	122.987
Totaal	943.937	0	71.337	140.252	1.155.526

* Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen 2019 aangepast. Dit betreft een verschuiving van de geldmarktfondsen binnen de categorie Vastrentende waarden naar Overige beleggingen en liquide middelen.

Toelichting waarderingsmethode

Met ingang van het boekjaar 2020 wordt de waarderingsmethode conform RJ 290 standaard gepresenteerd in plaats van de IFRS 13 level indeling. De waarderingswijzen zijn als volgt:

Categorie 1. De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen in een actieve markt.

Categorie 2. De reële waarde wordt vastgesteld aan de hand van onafhankelijke taxaties.

Categorie 3. De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata. Hieronder vallen de netto contante waarde berekeningen van de derivaten.

Categorie 4. De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata. Dit omvat waarde ontleent aan de meest recente rapportages van de fundmanagers en de fund-to-fund managers (intrinsieke waarde).

Vastgoedbeleggingen

De vastgoed beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2020	31-12-2019
Participaties vastgoedbeleggingsfondsen	73.876	72.975
Overlopende activa	865	901
	74.741	73.876

Aandelen

De aandelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2020	31-12-2019
Aandelenbeleggingsfondsen	369.141	310.753
	369.141	310.753

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2020	31-12-2019
Staatsobligaties	317.746	319.325
Hypotheke	74.839	65.222
Obligatiebeleggingsfondsen	247.574	188.233*
Geldmarktfondsen	0	0*
Overlopende activa	3.612	3.792
	643.771	576.573

* Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen 2019 aangepast. Dit betreft een verschuiving van de geldmarktfondsen binnen de categorie Vastrentende waarden naar Overige beleggingen en liquide middelen.

Derivaten

De derivaten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2020	31-12-2019
Specificatie naar soort:		
Rentederivaten	111.922	71.337
	111.922	71.337

Toelichting derivaten

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het fonds gebruikt derivaten voornamelijk om het renterisico af te dekken. Om het renterisico ten opzichte van de nominale verplichtingen te beheersen, wordt het de vastrentende beheerder (LDI-portefeuille) toegestaan renteswaps aan te gaan namens het fonds.

Derivatenposities

	Contract-omvang	Activa	Passiva
Stand per 31 december 2020			
Interest rate swaps	485.785	131.702	19.780
		131.702	19.780
Stand per 31 december 2019			
Interest rate swaps	443.535	96.856	25.519
		96.856	25.519

Overige beleggingen

Overige beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2020	31-12-2019
Specificatie naar soort:		
Liquide middelen	369	755
Geldmarktfondsen	148.641	122.127*
Rekening courant vermogensbeheerders	100	105
	149.110	122.987

* Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen 2019 aangepast. Dit betreft een verschuiving van de geldmarktfondsen binnen de categorie Vastrentende waarden naar Overige beleggingen en liquide middelen.

2. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen uit hoofde van herverzekering	5.093	6.994
Nader vast te stellen premie volgend boekjaar	3.747	2.378
Vorderingen op werkgevers	973	2.592
Waardeoverdrachten	0	0
Licenties	54	92
Overige vorderingen	54	561
Overlopende activa	37	20
	9.958	12.637

In verband met de pensioenopbouw van toekomstige arbeidsongeschikten vanuit de op balansdatum bestaande zieke deelnemers is de technische voorziening verhoogd met een bedrag ter grootte van twee maal de in het boekjaar in de gedempte kostendeckende premie begrepen risicopremie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Omdat het risico is herverzekerd, is een vordering op de betreffende herverzekeraar op de balans opgenomen ter grootte van hetzelfde bedrag van € 1.475. De totale vordering uit hoofde van herverzekering bedraagt € 5.093.

	31-12-2020	31-12-2019
Vordering op werkgevers	1.094	2.886
Voorziening dubieuze debiteuren	-121	-294
	973	2.592

Bij de waardering van vorderingen op werkgevers wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid door hiervoor een voorziening in aftrek te brengen op het saldo van de uitstaande vorderingen. Voor gelijksoortige posten met gelijksoortige risico's wordt gezamenlijk een schatting gemaakt van verliezen en risico's op balansdatum. Deze systematiek om de voorziening vast te stellen wordt gerekend tot de statische methode. Voor de vorderingen op werkgevers is een bedrag van € 14 opgenomen met een looptijd van langer dan twee jaar en een bedrag van € 5 met een looptijd langer dan een jaar. Er is een bedrag van € 198 vrijgevalen ten gunste van de voorziening dubieuze debiteuren en er is € 13 toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren. (2019: per saldo een toevoeging € 199).

Onder de overlopende activa is een bankgarantie opgenomen voor de huur inzake het kantoorpand van het fonds, deze bedraagt € 12.

3. Overige activa

	31-12-2020	31-12-2019
Rabobank	10.452	6.215
	10.452	6.215

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. Bankrekeningen die beheerd worden door de vermogensbeheerder zijn onder de overige beleggingen opgenomen. Er zijn geen kredietfaciliteiten van toepassing.

PASSIVA

(x €1.000)

4. Stichtingskapitaal en reserves

Mutatieoverzicht stichtingskapitaal en reserves

	Beleggingsreserve	Bestemde premiereserve	Algemene reserve	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2020	179.027	0	-202.167	-23.140
Uit bestemming saldo van baten en lasten	27.118	0	-68.815	-41.697
Overige	0	0	0	0
Stand per 31 december 2020	206.145	0	-270.982	-64.837
	Beleggingsreserve	Bestemde premiereserve	Algemene reserve	Totaal
Stand per 1 januari 2019	151.746	4.197	-146.811	9.132
Uit bestemming saldo van baten en lasten	27.281	0	-59.553	-32.272
Overige	0	-4.197*	4.197	0
Stand per 31 december 2019	179.027	0	-202.167	-23.140

*Het bestuur heeft na een evaluatie besloten om het saldo (€ 4.197) van de premiereserve, per 28 oktober 2019 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.

Solvabiliteit

	31-12-2020		31-12-2019	
	€	In %	€	In %
Pensioenvermogen	1.257.048	95,1	1.103.698	97,9
Af: technische voorzieningen	1.321.885	100	1.126.838	100
Eigen vermogen	-64.837	-4,9	-23.140	-2,1
Af: vereist eigen vermogen	206.145	15,6	179.027	15,9
Vrij vermogen	-270.982	-20,5	-202.167	-18,0
Minimaal vereist eigen vermogen	55.589	4,2	47.919	4,3
Actuele dekkingsgraad		95,1		97,9
Beleidsdekkingsgraad		90,7		97,5

Toelichting

Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen (de solvabiliteitstoets) maakt het fonds gebruik van het standaardmodel. Het bestuur beoordeelt jaarlijks het standaardmodel en acht het gebruik van het standaardmodel

voor het jaar 2020 passend voor de risico's van het fonds. De uitkomsten van de solvabiliteitstoets zijn opgenomen onder toelichting Risicobeheer.

De actuele dekkingsgraad 2020 is als volgt berekend: (Totale activa +/- schulden / (Technische voorzieningen) * 100%. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden.

Als het eigen vermogen lager is dan het minimale vereiste eigen vermogen bevindt het fonds zich in een situatie van dekkingstekort. Indien het eigen vermogen lager is dan het vereiste eigen vermogen, maar wel tenminste gelijk is aan het minimale vereiste eigen vermogen, bevindt het fonds zich in een situatie van reservetekort.

De solvabiliteit van het fonds is op basis van de actuele dekkingsgraad niet toereikend, er is sprake van een dekkingstekort (2019: dekkingstekort). De beleidsdekkingsgraad is lager dan de dekkingsgraad behorend bij het minimaal vereiste vermogen. Het fonds heeft sinds 1 januari 2015 een herstelplan en heeft ook per eind 2020 een update van het herstelplan opgesteld. Voor een toelichting op het herstelplan wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Verloop van de dekkingsgraad				
	2020		2019	
		%		%
Dekkingsgraad per 1 januari		97,9		100,5
Premie		-0,4		-1,1
Uitkeringen		0,0		0,0
Toeslagverlening		0,0		0,0
Verandering van de rentetermijnstructuur		-14,3		-16,9
Rendement op beleggingen		11,3		17,9
Overige oorzaken en kruiseffecten		0,6		-2,5
Dekkingsgraad per 31 december		95,1		97,9

5. Technische voorzieningen voor risico fonds

	31-12-2020	31-12-2019
Voorziening pensioenverplichtingen	1.321.885	1.126.838
Overige technische voorzieningen	187	172
Stand per 31 december	1.322.072	1.127.010

Mutatieoverzicht technische voorzieningen

	Pensioenverplichting	Overige technische voorzieningen	Totaal
Stand per 1 januari 2020	1.126.838	172	1.127.010
Mutatie technische voorzieningen	195.047	15	195.062
Stand per 31 december 2020	1.321.885	187	1.322.072
Stand per 1 januari 2019	905.177	157	905.334
Mutatie technische voorzieningen	221.661	15	221.676
Stand per 31 december 2019	1.126.838	172	1.127.010

Uitsplitsing mutatie technische voorzieningen

	2020	2019
Pensioenopbouw	47.910	47.295
Rentetoevoeging	-3.696	-2.171
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en uitvoeringskosten	-12.465	-11.409
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.419	2.061
Wijziging marktrente	194.114	185.952
Wijziging actuariële uitgangspunten	-33.362	-3.418
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	1.127	3.351
	195.047	221.661

Voor de toelichting op de verschillende posten wordt verwezen naar de toelichting in de staat van baten en lasten.

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

	31-12-2020		31-12-2019	
	Aantal	€	Aantal	€
Deelnemers	9.999	625.902	9.461	439.185
Gewezen deelnemers	18.834	446.454	18.128	470.553
Pensioengerechtigden	5.681	213.929	5.451	186.423
Netto pensioenverplichtingen	34.514	1.286.285	33.040	1.096.161
Overig	-	3.443	-	2.179
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	-	32.157	-	28.498
	34.514	1.321.885	33.040	1.126.838

De post overig bestaat uit een voorziening zieke deelnemers van € 3.443 (2019: € 2.179).

Korte beschrijving van de pensioenregeling

De (basis)pensioenregeling is een verplichte pensioenregeling voor alle werknemers van 21 jaar en ouder. Als gevolg van de fiscale regels is met ingang van 1 januari 2015 de pensioenrichtleeftijd verhoogd van eerste dag van de maand waarin 65-jarige leeftijd werd bereikt naar eerste dag van de maand na bereiken van 67-jarige leeftijd. Alle tot 1 januari 2015 opgebouwde pensioenaanspraken op ouderdomspensioen zijn omgezet naar een ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 67 jaar.

De opbouw van een levenslang ouderdomspensioen is voor de duur van één jaar gewijzigd in 1,25% (2019: 1,625% van de pensioengrondslag). Naast het ouderdomspensioen bouwt de deelnemer ook jaarlijks een partnerpensioen op. De opbouw van het partnerpensioen is 70% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen bedraagt 14% van het ouderdomspensioen voor elk kind. De pensioenopbouw wordt voor arbeidsongeschikte deelnemers voortgezet onder vrijstelling van bijdragebetaling. Het maximum pensioengevend salaris is € 45.613 (2019: 44.284) en de franchise is € 13.094 (2019: 12.712).

De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is afhankelijk van de financiële positie van het fonds. Er bestaat geen recht op toeslagen. De premie bevat geen expliciete opslag ten behoeve van het toeslagbeleid. Bovendien wordt door het fonds geen reserve aangehouden om in de toekomst toeslagen te kunnen verlenen. De voorwaardelijke toeslagen worden gefinancierd uit overrendementen.

Ultimo 2020 bedraagt de actuele dekkingsgraad op basis van FTK 95,1% (31 december 2019: 97,9 %). Deze is hoger dan de beleidsdekkingsgraad van 90,7% ultimo 2020 (31 december 2019: 97,5%). Het FTK schrijft voor dat er geen toeslag wordt verleend wanneer de beleidsdekkingsgraad lager dan 110% is.

6. Overige schulden en overlopende passiva		
	31-12-2020	31-12-2019
Derivaten met negatieve waarde	19.780	25.519
Verplichtingen uit hoofde van collateral-management	111.292	70.010
Belastingen en premies sociale verzekeringen	61	15
Waardeoverdrachten	2	0
Te betalen kosten vermogensbeheer	144	122
Te betalen overige kosten	361	361
	131.640	96.027

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioenovereenkomst. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de reële waarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslag van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Het effect van Covid-19 op de aandelenmarkten en de ontwikkeling van de rente is onzeker. Een en ander is afhankelijk van de resultaten van het vaccineren en wanneer de economie 'herstart' wordt en overheden de steunmaatregelen gaan stopzetten. Op de kortere termijn blijven de onzekerheden aanzienlijk. Deze onzekerheden hebben in de breedte effect op het fonds welke in de toekomst tot uiting kan komen in de risicoinfschatting.

Het tekort op basis van de strategische beleggingsmix op FTK-grondslagen (in € 1.000) is als volgt:

	31-12-2020	31-12-2019
Technische voorziening	1.321.885	1.126.838
Buffers:		
S1 Renterisico	21.605	39.582
S2 Risico zakelijke waarden	143.136	122.325
S3 Valutarisico	35.464	30.676
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	68.884	44.924
S6 Verzekeringstechnisch risico	44.878	42.072
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheerrisico	-	-
Diversificatie effect	-107.821	-100.552
Totaal S (vereiste buffers)	206.146	179.027

Vereist vermogen (artikel 132 Pensioenwet)	1.528.031	1.305.865
Pensioenvermogen (totaal activa - schulden)	1.257.048	1.103.698
Tekort	270.983	202.167

Het fonds heeft ter afdekking van risico's derivatencontracten afgesloten. Hiermee is bij het bepalen van de vereiste buffers rekening gehouden.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van solvabiliteitsrisico. Deze beleidsinstrumenten zijn:

- beleggingsbeleid;
- premiebeleid;
- herverzekeringsbeleid;
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van de te verwachte ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruik gemaakt van ALM-studies en jaarlijkse portefeuilleconstructie studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Marktrisico's (S1 - S4)

Het marktrisico omvat het renterisico, het prijs(koers)risico en het valutarisico. Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en door een verandering van marktfactoren. Marktfactoren kunnen bijvoorbeeld marktprijzen zijn van aandelen, grondstoffen, vastgoed en private equity (prijsrisico), maar ook valutakoersen (valutarisico) of rentes (renterisico). De mate waarin de beleggingsportefeuille van het fonds gevoelig is voor het prijs- en renterisico is in de volgende alinea weergegeven, vervolgens worden de risico's die het fonds loopt nader toegelicht.

Classificatie beleggingen ten behoeve van marktrisico's

Bij toepassing van het 'doorkijk beleggingen-principe' wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden de onderliggende beleggingen toebedeeld naar de betreffende beleggingscategorie.

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen en liquide middelen	Totaal
Stand ultimo 2020 conform balans	74.741	369.141	643.771	111.922	149.110	1.348.685
Overlopende posten	-864	0	-3.613	0	-100	-4.577
Voor toepassing 'doorkijk beleggingen'	0	-369.141	-165.070	0	0	-534.211
Toepassing 'doorkijk beleggingen (incl. overlopende posten)	9.334	354.955	163.024	5.110	1.788	534.211
Vermindering 'doorkijk beleggingen' (incl. overlopende posten)	-30	-307	-1.118	0	-113	-1.568
Stand ultimo 2020 na 'doorkijk beleggingen'	83.181	354.648	636.994	117.032	150.685	1.342.540

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen en liquide middelen	Totaal
Stand ultimo 2019 conform balans	73.876	310.753	576.573	71.337	122.987	1.155.526
Overlopende posten	-901	0	-3.792	0	-105	-4.798
Voor toepassing 'doorkijk beleggingen'	0	-310.753	-158.787	0	0	-469.541
Toepassing 'doorkijk beleggingen' (incl. overlopende posten)	10.420	294.358	155.035	2.464	7.263	469.541
Vermindering 'doorkijk beleggingen' (incl. overlopende posten)	-33	-342	-1.261	0	-92	-1.728
Stand ultimo 2019 na 'doorkijk beleggingen'	83.362	294.016	567.768	73.801	130.053	1.149.000

* Voor de vergelijkbaarheid zijn de cijfers 2019 ook in tabel toegevoegd.

S1 Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen wijzigen als gevolg van veranderingen in de marktrente. De strategische afdekking van het renterisico van het fonds is 40% van de nominale verplichtingen op basis van marktrente, met een bandbreedte tussen 35% en 45%. De afdekking vindt over de gehele looptijd van de verplichtingen plaats. Om de afdekking van renterisico te realiseren wordt gebruik gemaakt van euro (staats)obligaties en rentederivaten. Monitoring van de afdekking en effectiviteit van de afdekking vindt dagelijks plaats. Het bestuur ontvangt maand- en kwartaalrapportages.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration geeft aan hoeveel procent bij benadering de reële waarde van een belegging of verplichting verandert bij een parallelle verschuiving van de rentecurve. Een hoge duration geeft een hoge gevoeligheid voor veranderingen in de rente weer.

	31-12-2020		31-12-2019	
	Balanswaarde	Duration	Balanswaarde	Duration
Duration vastrentende waarden (voor derivaten)	636.994	11,1	567.768*	10,2
Duration vastrentende waarden (na derivaten)	748.916	17,5	639.105*	16,5
Technische voorziening	1.321.885	25,0	1.126.838	24,5

* In verband met het toepassen van 'doorkijk beleggingen-principe' zijn de vergelijkende cijfers 2019 aangepast.

Op balansdatum is de duration van de vastrentende waarden circa 11 jaar, zonder het effect van rentederivaten. Deze is aanzienlijk korter dan de duration van de technische voorziening van 25,0. Er is derhalve sprake van een zogenaamde "durationmismatch". Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt. Het fonds is rentederivaten aangegaan, waarmee de duration met 6 jaar wordt verlengd. De totale duration van de vastrentende waarden komt hiermee op 17,5 jaar.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31-12-2020		31-12-2019	
	€	In %	€	In %
Resterende looptijd < 1 jaar	110.768	17,4	65.330*	11,5
Resterende looptijd > 1 jaar en 5 jaar	51.516	8,1	49.470	8,7
Resterende looptijd > 5 jaar	474.710	74,5	452.968	79,8
Overig	0	0,0	0	0,0
	636.994	100	567.768	100

S2 Risico zakelijke waarden

Het risico zakelijke waarden is het risico dat de waarde van de beleggingen onderhevig is aan bewegingen in marktprijzen. De mate van bewegelijkheid is het grootst voor aandelen en minder groot voor bijvoorbeeld vastgoed.

Het bestuur kiest bewust voor het lopen van prijs(markt)risico om te kunnen voldoen aan de doelstellingen en toeslagambitie. Het bestuur gaat er vanuit dat meer risicovolle beleggingen op lange termijn waarde toevoegen. De strategische samenstelling van de beleggingsportefeuille en dus het risicoprofiel wordt vastgesteld op basis van een ALM- studie, in combinatie met de andere sturingsinstrumenten van het fonds (premie- en toeslagbeleid). Periodiek wordt getoetst of de uitgangspunten die in deze studie zijn gebruikt nog reëel zijn, danwel bijsturing behoeven. Rondom de strategische normweringen zijn bandbreedtes vastgesteld. Monitoring van de samenstelling van de portefeuille versus het beleid en de bandbreedtes vindt op weekbasis plaats. Het bestuur ontvangt week-, maand- en kwartaalrapportages.

Bij de bepaling van het vereist vermogen past het fonds het standaardmodel van DNB toe. In dat model wordt een buffer aangehouden voor het risico dat het fonds loopt met vastgoed en aandelen. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardenwijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat.

	31-12-2020		31-12-2019*	
	€	In %	€	In %
Specificatie vastgoed beleggingen naar aard:				
Woningen	51.141	61,5	46.589	56,0
Winkels	23.862	28,7	25.795	30,9
Financiële instellingen (w.o banken en verzekeraars)	6.586	7,9	10.270	12,3
Industrie	765	0,9	117	0,1
Kantoren	451	0,5	18	0,0
Participaties	304	0,4	573	0,7
Hotels	72	0,1	0	0,0
	83.181	100	83.362	100

Specificatie vastgoed beleggingen naar regio:				
Europa	74.573	89,7	73.472	88,1
Noord-Amerika	4.775	5,7	5.160	6,2
Azië	1.737	2,1	2.297	2,8
Oceanië	1.786	2,1	1.969	2,4
Midden Oosten	172	0,2	177	0,2
Centraal en Zuid-Amerika	69	0,1	116	0,1
Afrika	69	0,1	171	0,2
	83.181	100	83.362	100

Specificatie vastgoed beleggingen naar sector:				
Informatie technologie	83.219	23,5	55.236	18,8
Handel	75.574	21,3	58.091	19,8
Financiële instellingen (w.o banken en verzekeraars)	52.886	14,9	55.258	18,8
Gezondheidszorg	41.443	11,7	32.736	11,1
Telecom	36.211	10,2	29.842	10,1
Industrie	28.440	8,0	38.430	13,1
Overig	36.875	10,4	24.422	8,3
	354.648	100	294.015	100

	31-12-2020		31-12-2019*	
	€	In %	€	In %
Specificatie aandelen naar regio:				
Europa	53.953	15,2	48.910	16,6
Noord-Amerika	186.606	52,6	147.431	50,1
Azië	71.608	20,2	56.674	19,3
Oceanië	29.701	8,4	26.405	9,0
Midden Oosten	4.034	1,1	3.670	1,2
Centraal en Zuid-Amerika	5.494	1,5	7.037	2,4
Afrika	3.252	1,0	3.888	1,4
	354.648	100	294.015	100

* In verband met het toepassen van 'doorkijk beleggingen-principe' zijn de vergelijkende cijfers 2019 aangepast.

S3 Valutarisico

Het valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in valutawisselkoersen. Om een zo optimaal mogelijke spreiding aan te houden en te kunnen profiteren van kansen die de verschillende regio's en sectoren bieden, belegt het fonds in de returnportefeuille ook buiten de eurozone. De matchingportefeuille is volledig belegd in euro.

De valuta binnen aandelen ontwikkelde landen en voor emerging market debt (hard currency) worden voor 100% afgedekt. De afdekking vindt plaats binnen de beleggingspools. Het valutarisico voor aandelen opkomende landen en high yield (VS) wordt bewust niet afgedekt.

Het totaalbedrag van de gehele beleggingsportefeuille dat buiten de euro wordt belegd bedraagt ultimo 2020 circa € 433.539 (2019: € 377.964). Van dit bedrag is een non-euro exposure binnen aandelen ontwikkelde markten € 278.051 volledig afgedekt door middel van valuta derivaten (FX-contracten). Per einde boekjaar is de waarde van de uitstaande valutatermijncontracten nihil (2019: nihil).

De vreemde valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	Positie voor afdekking	Valutaderivaten	Nettopositie na afdekking 2020	Netto positie na afdekking 2019
	€	€	€	€
EUR	799.656	270.884	1.070.540	935.005
HKD	22.952	-2.865	20.087	17.103
CAD	8.399	-8.638	-239	-107
AUD	5.609	-5.698	-89	-120
CHF	8.581	-6.742	1.839	839
GBP	10.502	-10.758	-256	-152
JPY	22.155	-22.343	-188	-154
USD	291.746	-202.421	89.325	80.133
Overig	63.594	-7.217	56.377	52.969
Totaal	1.233.194	4.202	1.237.396	1.085.516

S5 Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

European Market Infrastructure Regulation (EMIR) is op initiatief van de Europese Commissie geïmplementeerd

om de handel in Over The Counter (OTC) derivaten transparanter en veiliger te maken. EMIR is een Europese verordening, wat betekent dat zij een rechtstreekse werking heeft in de lidstaten van de EU. De AFM houdt samen met DNB toezicht op de naleving van EMIR. Als gevolg van de introductie van de European Market Infrastructure Regulation (EMIR) dienen af te sluiten renteswaps verplicht te worden afgewikkeld door een centrale tegenpartij (in het Engels: central counterparty (CCP)). Voor pensioenfondsen geldt echter een vrijstelling tot augustus 2021.

De eisen van de CCP zijn strenger met betrekking tot onderpand. Zo zal er bij het afsluiten van een swap initieel onderpand (Initial Margin) gestort moeten worden, waar nu pas onderpand gestort hoeft te worden indien een swap een negatieve waarde krijgt. Aanvullend zal cash als onderpand gestort moeten worden indien de swap een negatieve waarde krijgt, de zogenaamde Variation Margin (VM). De eis van de centrale tegenpartij om de Variati-on Margin in cash te voldoen, verhoogt de behoefte van pensioenfondsen aan direct beschikbare cash, en leidt hiermee tot een stijging van het liquiditeitsrisico dat niet tijdig aan de korte termijn cashverplichting kan worden voldaan.

Het fonds gebruikt rentederivaten voor het afdekken van het renterisico. Het fonds heeft ondanks de genoemde vrijstelling er voor gekozen om te kiezen voor de nieuwe EMIR-wetgeving. De clearingverplichting geldt in eerste instantie uitsluitend voor renteswaps.

	31-12-2020		31-12-2019*	
	€	In %	€	In %
Specificatie vastrentende waarden naar sector:				
Staatsobligaties	359.373	56,4	359.599	63,3
Bedrijfsobligaties	167.521	26,3	142.947	25,2
Hypotheke	74.839	11,7	65.223	11,5
Geldmarktfondsen	0	0,0	0**	0,0
Bancaire lening	35.261	5,6	0	0,0
	636.994	100	567.768	100

* In verband met het toepassen van 'doorkijk beleggingen-principe' zijn de vergelijkende cijfers 2019 aangepast.

** Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen 2019 aangepast. Dit betreft een verschuiving van de geldmarktfondsen binnen de categorie Vastrentende waarden naar Overige beleggingen en liquide middelen.

	31-12-2020		31-12-2019*	
	€	In %	€	In %
Specificatie creditrating klasse:				
AAA	383.569	60,2	247.015	43,5
AA	89.091	14,0	110.511	19,5
A	19.383	3,0	36.593	6,4
BBB	43.190	6,8	45.714	8,1
BB	65.963	10,4	62.182	11,0
Geen rating***	35.798	5,6	65.754**	11,5
	636.994	100	567.768	100

* In verband met het toepassen van 'doorkijk beleggingen-principe' zijn de vergelijkende cijfers 2019 aangepast.

** Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen 2019 aangepast. Dit betreft een verschuiving van de geldmarktfondsen binnen de categorie Vastrentende waarden naar Overige beleggingen en liquide middelen.

*** Het saldo betreft voornamelijk beleggingen in hypotheke, geldmarktfondsen en onderpand in contanten aan / vanwege central clearing.

S6 Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico kan als volgt worden uitgesplitst in onderstaande deelrisico's.

- Langlevenrisico

Langlevenrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de

bepaling van de technische voorziening. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van Prognosetabel AG2020 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het is op dit moment onbekend wat het effect van Covid-19 zal zijn op het langlevensrisico. In de vaststelling van AG-2020 prognosetabels is nog geen rekening gehouden met het effect van Covid-19. Er is dus nog geen zekerheid van het effect van Covid-19 op de sterfteontwikkeling.

- **Overlijdensrisico**

Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen (partnerpensioen en/of wezenpensioen) moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

- **Arbeidsongeschiktheidsrisico**

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen (schadereserve). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Per 1 januari 2016 zijn de niet gefinancierde nabestaandenpensioenen (partner- en wezenpensioen) en de voortzetting van de pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid verzekerd bij Zwitserleven (SRLEV N.V.). Het overlijdensrisico voor de actieve deelnemers is herverzekerd in de vorm van eenjarige risicokapitalen. Het arbeidsongeschiktheidsrisico voor de actieve deelnemers is herverzekerd in de vorm van een arbeidsongeschiktheidsrisicokapitaal.

- **Toeslagrisico**

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om het pensioen te verhogen (toeslagverlening of indexeren). De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, rendement, looninflatie en demografie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagtoezegging voorwaardelijk is. Ultimo 2020 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 90,7%. In het kader van FTK is het niet toegestaan om de pensioenen te verhogen.

S7 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds niet aan haar betalingsverplichtingen uit hoofde van pensioenuitkeringen, derivatentransacties of uitvoeringskosten kan voldoen. Het beleid is erop gericht dat enerzijds een gedegen cashmanagement proces wordt gevoerd en anderzijds dat de beleggingsportefeuille voornamelijk belegd wordt in liquide en dus snel verhandelbare beleggingen producten. Ten aanzien van mogelijke liquiditeitsbehoefte uit hoofde van derivatentransacties hanteert het fonds strikte richtlijnen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn.

De omvang van liquiditeitsbehoefte uit hoofde van maandelijkse pensioenuitkeringen en betaling van kosten is beperkt. Dit cashmanagement proces wordt maandelijks gemonitord, waarbij afstemming op de premie inkomsten plaatsvindt. Bij de bepaling van het vereist vermogen past het fonds het standaardmodel van de DNB toe. In dat model wordt het liquiditeitsrisico vooralsnog op nihil gesteld.

S8 Concentratierisico

Het concentratierisico is het risico dat er een te grote afhankelijkheid bestaat van beleggingen in één bepaald product, land, regio, sector of debiteur. Het beleid is erop gericht een zo groot mogelijke spreiding aan te brengen over landen, regio 's, sectoren en debiteuren en het concentratierisico zo goed als mogelijk te reduceren. Binnen de returnportefeuille wordt daarom voornamelijk belegd in beleggingsfondsen. Daarnaast is binnen de LDI portefeuille verdere diversificatie aangebracht door aanpassingen in het mandaat.

Het bestuur accepteert dit risico en weegt doorlopend dit concentratierisico af tegen het risico dat dit deel van de portefeuille de verplichtingen in onvoldoende mate volgen. De matchingportefeuille is er immers op gericht om voor 40% het verloop van de verplichtingen van het fonds te volgen. Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Op basis van "doorkijk principe" is er een aantal posten die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaken. Dit zijn onder andere staatsobligaties van landen met een hoge rating (Nederland 10,4% voor een bedrag € 144.798 en Duitsland 8,0% voor een bedrag € 111.633) en worden gebruikt voor de afdekking van het renterisico. Bij de bepaling van het vereist vermogen past het fonds het standaardmodel van de DNB toe. In dat model wordt het concentratierisico vooralsnog op nihil gesteld. Op grond hiervan heeft het bestuur geconcludeerd dat er geen sprake is van concentratie in de activa of verplichtingen en dat er daarom geen buffer voor concentratierisico wordt aangehouden.

S9 Operationeel risico

Het operationele risico is het risico samenhangend met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting dan wel procesuitvoering. Het bestuur onderkent dat er zowel binnen de bestuurlijke organisatie van het fonds als bij de uitvoering van het pensioen- en vermogensbeheer sprake is van verschillende operationele risico 's.

- **Operationele risico 's uitbestedingsrelaties**

Voorbeelden van operationele risico 's bij uitbestedingsrelaties zijn ontoereikende procedures met betrekking tot de afhandeling van beleggingstransacties of pensioenuitkeringen en het ontbreken van functiescheiding, maar ook IT-risico 's zoals systeemuitval en onvoldoende back-up faciliteiten. Als gevolg van deze operationele risico 's kunnen zich zowel financiële als reputatie schades voordoen.

Het beleid van het fonds is erop gericht om dit risico zo goed als mogelijk te reduceren en te beheersen. Daarnaast stelt het bestuur eisen aan de uitbestedingsrelaties welke zijn vastgelegd in het uitbestedingsbeleid. Er vinden periodieke overleggen plaats met alle uitbestedingsrelaties. Bij de bepaling van het vereist vermogen past het fonds het standaardmodel van de DNB toe. In dat model wordt het operationeel risico vooralsnog op nihil gesteld.

- **Systeemrisico**

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

- **Handhavingsrisico (verplichtstelling)**

Het handhavingsrisico is het risico dat werkgevers niet zijn aangesloten bij het fonds, terwijl zij dit volgens de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Wet Bpf 2000) wel verplicht zijn. Er heeft in deze situatie geen premiebetaling plaatsgevonden, terwijl een deelnemer wel aanspraak kan maken bij het fonds op een pensioenuitkering. Het bestuur acht dit een zeer belangrijk risico.

In de Wet Bpf 2000 is vastgelegd dat het georganiseerde bedrijfsleven een verzoek tot verplichtstelling, wijziging of intrekking van die verplichtstelling kan doen. Dit betekent dat cao-partijen een centrale rol spelen bij de totstandkoming van de verplichtstelling; zonder cao-partijen is een verplichtstelling niet mogelijk. Gevolg van de verplichtstelling is onder meer dat werkgevers en werknemers verplicht zijn de statuten en de reglementen van het fonds na te leven. Door verplichtstelling van de deelneming in het fonds wordt deze deelneming voor iedereen gelijkgesteld met een deelneming op grond van een pensioentoezegging.

Werkgevers zijn op grond van het verplichtstellingsbesluit en de Wet Bpf 2000 verplicht om zich uit eigen beweging aan te sluiten bij het fonds wanneer zij werkzaam zijn in de sector die onder het verplichtstellingsbesluit vallen. Er rust op deze werkgevers een zelfstandige onderzoekplicht om de aansluiting te bewerkstelligen en wanneer er onduidelijkheid is behoort de werkgever actief het fonds, te benaderen om duidelijkheid over al dan niet verplichte aansluiting te verkrijgen.

Op grond van de verplichtstelling en de Wet Bpf 2000 is het fonds verplicht om alle mogelijke inspanningen en acties te ondernemen om ervoor te zorgen dat werkgevers en werknemers die onder de reikwijdte van de verplichtstelling van het fonds vallen, ook daadwerkelijk worden aangesloten. De juiste (wettelijke) procedure dient hiervoor te worden gevoerd, inclusief het versturen van premienota 's, het innen van de premies en het desnoods invorderen van deze premies via een dwangbevel.

Het bestuur van het fonds heeft in het jaar 2014 beleid ontwikkeld om ten onrechte niet aangesloten ondernemingen op te sporen ter bescherming van de pensioenaanspraken en pensioenrechten van alle belanghebbenden.

- Juridisch risico

Het juridisch risico is het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van haar rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn. Het beleid is erop gericht het juridisch risico zo veel mogelijk te reduceren en te beheersen.

Zo worden alle contracten, overeenkomsten en SLA afspraken getoetst door externe juristen, is er een contractenregister opgesteld en is de monitoring van de naleving van (nieuwe) wet- en regelgeving ook uitbesteed aan diverse uitbestedingspartijen. Er vinden periodieke evaluaties plaats van de contracten en is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Tevens is de klachten- en geschillenregeling ingeregeld. Het bestuursbureau is verantwoordelijk voor het informeren van het bestuur over al deze aspecten.

- Integriteitsrisico

Het integriteitsrisico is het risico dat de integriteit het fonds wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van bestuursleden en medewerkers dan wel van de leiding van uitbestedingspartijen, in het kader van weten regelgeving en maatschappelijke en door de instelling opgestelde normen. Het beleid is erop gericht dit risico zo veel mogelijk te reduceren en eisen te stellen aan bestuursleden en uitbestedingspartijen. Daarnaast heeft het bestuur een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid vastgesteld en geïmplementeerd.

Ter voorkoming van de mogelijke verstrengeling van belangen en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie is er een gedragscode opgesteld. De gedragscode is van toepassing op iedere verbonden persoon bij het fonds. Het bestuur van het fonds heeft een onafhankelijke compliance officer aangesteld die toezicht houdt op de naleving van de gedragscode. Het integriteitsrisico bij uitbestedingsrelaties wordt meegenomen en besproken in de periodieke gesprekken dan wel bij nieuwe of het verlengen van contracten.

- Communicatierisico

Het communicatie risico is het risico dat door onvoldoende, onjuiste of onvolledige communicatie de deelnemer niet goed wordt geïnformeerd. Het bestuur vindt duurzame communicatie naar deelnemers en andere stakeholders van groot belang. Het beleid van het fonds is de laatste jaren aangescherpt. Om de risico 's als gevolg van het gedrag en de verwachtingen van de deelnemers te beheersen is het communicatiebeleid ontwikkeld. De communicatie van het fonds voldoet minimaal aan de eisen van Pensioenwet en pension fund governance. De effectiviteit van de communicatie wordt periodiek getoetst.

S10 Actief beheerrisico

Het actief beheerrisico heeft betrekking op de ruimte om bij de uitvoering van het beleggingsbeleid af te wijken van de strategisch nageleefde portefeuille. De mate van actief beheer is bepaald aan de hand van de tracking error ten opzichte van de voor de portefeuille vastgestelde benchmark. Wanneer de tracking error groter is dan 1%, dan schrijft het standaardmodel een extra buffer voor. Vanwege het overwegend passieve beheer staat de buffer op nihil.

Verbonden partijen

Transacties met bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting op de pensioenuitvoeringskosten. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders. Er neemt een bestuurslid als pensioengerechtigde deel aan de pensioenregeling van het fonds. De medewerkers van het bestuursbureau nemen deel aan de pensioenregeling van het fonds, op basis van voorwaarden in de pensioenregeling.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Per 31 december 2020 zijn er géén langlopende contractuele verplichtingen.

Rechtszaken verplichtstelling

In het jaar 2020 heeft Bpf HiBiN drie rechtszaken gevoerd, waarin de intrekking van de discretionair verleende vrijstellingen door een aantal ondernemingen en een ondernemingspensioenfonds zijn voorgelegd bij de bestuursrechter. Voor meer informatie wordt verwezen naar het bestuursverslag, onderdeel Verplichtstelling (paragraaf 5.2.9) en het onderdeel Toekomstparagraaf (hoofdstuk 11).

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Met ingang van 1 januari 2021 is de UFR-methodiek zoals deze wordt toegepast op de rentetermijnstructuur zoals voorgeschreven door toezichthouder DNB, gewijzigd. De nieuwe UFR-methodiek wordt in vier stappen geleidelijk ingevoerd, telkens per 1 januari. Per 1 januari 2024 is de nieuwe UFR-methodiek volledig geïmplementeerd.

In onderstaand overzicht is het verwachte effect van de wijziging van de UFR-methodiek op de financiële situatie van het fonds inzichtelijk gemaakt per 31 december 2020. Hierbij is zowel het effect voor gewijzigde UFR per primo 2021 als per primo 2024 voor het fonds inzichtelijk gemaakt.

Financiële positie 31 december 2020	UFR einde 2020	UFR primo 2021	UFR primo 2024
Vermogen	1.257.048	1.257.048	1.257.048
Technische Voorziening	1.321.885	1.348.467	1.439.572
Eigen vermogen	(64.837)	(91.419)	(182.524)
Dekkingsgraad	95,1%	93,2%	87,3%

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (x €1.000)

7. Premiebijdragen voor risico fonds (werkgevers en werknemers)		
	2020	2019
Premiebijdragen (werkgevers en werknemers)	43.309	40.931
Periodieke premies Anw-hiaat	316	319
	43.625	41.250
Afschrijving premievordering	185	-199
	43.810	41.051

De mutatie afschrijving premievordering en voorziening dubieuze debiteuren is gesaldeerd weergegeven. Er is per saldo een bedrag van € 185 vrijgevallen (2019; toegevoegd € 199) (aan) (van) de voorziening dubieuze debiteuren.

Overzicht kostendekkende, gedempte en feitelijke premie volgens artikel 130 Pensioenwet		
	2020	2019
Kostendekkende premie	58.746	57.908
Gedempte premie	42.288	38.110
Feitelijke (in rekening gebrachte) premie	43.625	41.250

De kostendekkende premie is gebaseerd op de marktrente (nominale rentetermijnstructuur gepubliceerd door DNB). Het fonds hanteert voor de jaarlijkse toetsing van de hoogte van de kostendekkende premie een gedempte kostendekkende premie. Bij het vaststellen van de gedempte kostendekkende premie is tot en met het jaar 2019 uitgegaan van een gemiddelde (vaste) rekenrente van 2,5%

Het fonds heeft voor de berekening van de gedempte kostendekkende premie vanaf 2020 gekozen voor de methode van premiedemping op basis van verwacht fondsrendement. Het fonds heeft daarvoor als peildatum de rente per 31 oktober 2019 gebruikt en de rendementen van de commissie parameters 2014. De rente geldt voor vijf jaar. De rendementen van de commissie parameters gelden één jaar. Deze worden voor de vaststelling van de premie 2021 vervangen door de rendementen vastgesteld door de commissie parameters 2019.

De feitelijke premie in 2020 bedraagt 22,2% van de som van de pensioengrondslagen. De feitelijke premie is in 2020 hoger dan de gedempte premie. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

Samenstelling kostendekkende premie		
	2020	2019
Actuarieel benodigde koopsom	48.880	47.983
Opslag voor uitvoeringskosten	2.094	1.864
Solvabiliteitsopslag	7.772	8.061
	58.746	57.908

Samenstelling gedempte premie		
	2020	2019
Actuarieel benodigde koopsom	23.449	20.741
Opslag voor uitvoeringskosten	2.094	1.864
Solvabiliteitsopslag	3.728	3.485
Voorwaardelijke onderdelen	13.017	12.020
	42.288	38.110

8. Beleggingsresultaten voor risico fonds				
	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten vermogensbeheer	Totaal
2020	€	€	€	€
Vastgoedbeleggingen	1.936	-519	-49	1.368
Aandelen	4.453	37.697	-240	41.910
Vastrentende waarden	6.326	35.066	-419	40.973
Derivaten	5.200	34.590	-73	39.717
Overige beleggingen	-230	-677	-97	-1.004
Totaal	17.685	106.157	-878	122.964
2019	€	€	€	€
Vastgoedbeleggingen	2.601	1.829	-50	4.380
Aandelen	4.668	52.150	-208	56.610
Vastrentende waarden	6.727*	47.617*	-386*	53.958
Derivaten	4.406	38.944	-48	43.303
Overige beleggingen	191*	-417*	-82*	-308
Totaal	18.593	140.123	-774	157.942

(*) Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen 2019 aangepast. Dit betreft een verschuiving binnen de categorie Beleggingen voor risico fonds van Vastrentende waarden naar Overige beleggingen en liquide middelen.

De directe kosten van vermogensbeheer zijn de zichtbare ('directe') kosten die het fonds op factuurbasis heeft betaald en bedragen in 2020 € 878 (2019: € 774). Deze kosten zijn exclusief de indirecte beleggingskosten, zoals transactiekosten. Transactiekosten zijn de kosten die gemaakt moeten worden om een (beleggings)transactie tot stand te brengen en uit te voeren. Transactiekosten vormen een lastige categorie, omdat de kosten vaak zijn verborgen vanwege het feit dat ze impliciet onderdeel zijn van een zogenaamde nettoprijs die bij een transactie is overeengekomen. Deze zijn opgenomen onder het indirecte beleggingsresultaat. De totale beleggingskosten (directe kosten vermogensbeheer en indirecte beleggingskosten) bedragen over 2020 € 2.953 (2019: € 2.769).

In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn de indirecte kosten opgenomen die via de beleggingsfondsen rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn verdisconteerd in de koersen van de betreffende beleggingsfondsen. De indirecte beleggingskosten bedragen in 2020 € 2.075 (2019: € 1.995).

9. Overige baten		
	2020	2019
Terugvordering arbeidsongeschiktheids-pensioenen oude jaren	52	-
Overige baten	7	186
	59	186

De overige baten betreft ontvangen rente 2020 in verband met verzonden betalingsherinneringen € 7.

10. Pensioenuitkeringen		
	2020	2019
Ouderdompensioen	9.245	8.538
Partnerpensioen	2.983	2.940
Wezenpensioen	94	89
Arbeidsongeschiktheid	249	331
Afkopen regulier	495	420
	13.066	12.318

De post afkopen betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 497,27 (2019: € 484,09) per jaar overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

11. Pensioenuitvoeringskosten		
	2020	2019*
Actuariskosten	122	120
Accountantskosten	62	67
Contributies en bijdragen	104	91
Kosten bestuursbureau	1.323	1.312
Pensioencommunicatie	14	66
Bestuurskosten	363	368
Juridische kosten/verplichtstelling/governance	252	158
Kantoorkosten	173	185
Doorbelasting pensioenuitvoeringskosten t.i.v. vermogensbeheer	-190	-185
	2.223	2.182

* I.v.m. een verduidelijking van de tabel in 2020 zijn de vergelijkende cijfers 2019 aangepast, dit om een beter inzicht te verschaffen in de pensioenuitvoeringskosten.

Toelichting

De kosten van de accountant voor het controle van de jaarrekening 2019 zijn € 61.710. Verder zijn kosten in rekening gebracht voor het voorgaande boekjaar en voor de wijziging van accountant ad € 4.949. Van deze kosten wordt € 20.000 doorbelast aan de vermogensbeheerkosten.

Honoraria accountant		
	2020	2019
Controle van de jaarrekening	62	67
Andere niet-controle diensten	-	-
	62	67

Toelichting

De kosten van de accountant voor het controle van de jaarrekening 2020 zijn € 61.710. Van deze kosten wordt € 18.594 doorbelast aan de vermogensbeheerkosten.

Bezoldiging personeelsleden bestuursbureau

De kosten bestuursbureau bestaan onder meer uit € 620.448 (2019: € 584.522) aan lonen, € 92.273 (2019: € 91.956) aan sociale lasten en € 69.520 (2019: € 66.053) aan pensioenpremies van medewerkers die bij het fonds in dienst zijn.

Personeelsleden

Bij het fonds zijn 10 medewerkers (8,9 FTE) (2019: 8,9 FTE) in dienst.

Bezoldiging bestuurders

De betalingen aan bestuurders betreffen de vergoedingen voor de werkzaamheden verband houdende met de bestuurs- en commissievergaderingen. De vergoedingen bestaan uit vacatiegeld, vergoeding van reis- en verblijfkosten, en overige bestuurskosten en bedragen in 2020: € 234.563 (2019: € 240.690). Afgezien hiervan zijn geen bezoldigingen toegekend.

12. Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds		
	2020	2019
Pensioenopbouw	47.910	47.295
Rentetoevoeging	-3.696	-2.171
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en uitvoeringskosten	-12.465	-11.409
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.419	2.061
Wijziging marktrente	194.114	185.952
Wijziging actuariële uitgangspunten	-33.362	-3.418
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	1.127	3.351
	195.047	221.661

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale aanspraken op ouderdompensioen en nabestaandenpensioen (partnerpensioen en wezenpensioen). Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Rentetoevoeging

De voorziening pensioenverplichtingen is in het boekjaar opgerent met -0,324% (2019: -0,235%). Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2020. Aangezien de éénjaarsrente negatief is, is hier in feite geen sprake van een toevoeging maar van een onttrekking.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte pensioenuitkeringen in de verslagperiode.

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte uitvoeringskosten in de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Bpf HiBiN heeft na een evaluatie de volgende grondslagen eind 2020 aangepast:

- overlevingstafel (Prognosetafel AG 2020);
- ervaringssterfte;
- partnerfrequenties;
- opslag voor wezenpensioen;
- aanvullende voorziening voor arbeidsongeschikten.

Dit heeft geleid tot een positief resultaat van € 33.362 , waarvan € 31.352 als gevolg van de wijziging naar AG Prognosetafel 2020).

Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Onder de overige mutaties worden de mutaties van de voorziening verantwoord die niet onder één van de andere categorieën kunnen worden verantwoord.

Mutatie overige technische voorzieningen		
	2020	2019
Mutatie spaarfonds gemoedsbezwaarden	15	15
	15	15

13. Saldo overdracht van pensioenaanspraken (waardeoverdracht)		
	2020	2019
Inkomende waardeoverdrachten	1.804	4.166
Uitgaande waardeoverdrachten	0	-2.089
	1.804	2.077

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de overgenomen pensioenverplichtingen (inkomende waardeoverdrachten) bedraagt € 1.425 (2019: € 4.586). Het resultaat op de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt in 2020 € 379 (2019: -420). De afname van de technische voorziening uit hoofde van de overgedragen pensioenverplichtingen (uitgaande waardeoverdrachten) bedraagt € 6 (2019: € 2.525). Het resultaat op de overgedragen pensioenverplichtingen bedraagt in 2020 € 6 (2019: € 436).

14. Herverzekeringen		
	2020	2019
Premies uit hoofde van herverzekering	1.894	1.756
Totaal premies	1.894	1.756
Uitkeringen van risicokapitaal bij arbeidsongeschiktheid	-521	-552
Uitkeringen van risicokapitaal bij overlijden	-1.401	-2.616
Mutatie herverzekering	-324	405
Winstdeling	318	-1.805
Totaal uitkeringen	-1.928	-4.568
	-34	-2.812

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de niet gefinancierde nabestaanden- en het arbeidsongeschiktheidsrisico uit hoofde van de basispensioenregeling herverzekerd bij Zwitserleven. Aan het einde van de looptijd van het contract op 31 december 2018 vindt na 24 maanden een winstdeling plaats. Het contract is per 1 januari 2019 voor een periode van drie jaar verlengd.

15. Overige lasten		
	2020	2019
Diverse kosten herverzekering oude jaren	0	161
Nabetaling spaartegoed gemoedsbezwaarden	3	3
Overige lasten	14	0
	17	164

Toelichting overige lasten

De overige lasten betreft afgeboekte netto pensioenbedragen. Naar aanleiding van het terugvorderingsbeleid, worden deze bedragen alsnog teruggevorderd. De in de toekomst te ontvangen bedragen, worden als baten bij terugvordering arbeidsongeschiktheidspensioenen oude jaren verwerkt.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de abtn. Het voorstel resultaatbestemming 2020 is opgenomen in de paragraaf van de staat van baten en lasten in de jaarrekening.

Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur

Het bestuur van Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld op 31 mei 2021.

Breda, 2 juni 2021

Getekend namens het bestuur,

G. Alferink
Voorzitter

M.P. Vijver
Vicevoorzitter

Het bestuur

De heer G. Alferink, werkgeversbestuurslid (voorzitter)
De heer M.P. Vijver, onafhankelijk bestuurslid
De heer J. Warbroek, werknemersbestuurslid (namens FNV)
De heer G.F. Vermeulen, werkgeversbestuurslid
Mevrouw U.S. van den Bout-Kisoen, werknemersbestuurslid (namens CNV Vakmensen)
De heer H.J.J. Schoon, werkgeversbestuurslid
De heer M.J.J. Vaes, bestuurslid namens pensioengerechtigden

ACTUARIËLE VERKLARING

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen te Breda is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2020.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 6.200.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 310.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van de artikelen 131 (minimaal vereist eigen vermogen), 132 (vereist eigen vermogen) en 133 (dekking door waarden).

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening slecht, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen.

Amstelveen, 2 juni 2021

drs. H. Zaghdoudi AAG

Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Bedrijfstakpensioenfondsvoor de Handel in Bouwmaterialen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Bedrijfstakpensioenfondsvoor de Handel in Bouwmaterialen te Breda gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfstakpensioenfondsvoor de Handel in Bouwmaterialen per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de staat van baten en lasten over 2020;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfondsvoor de Handel in Bouwmaterialen (hierna: het pensioenfonds) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€ 6,2 miljoen (2019: € 5,5 miljoen)
Toegepaste benchmark	0,5% van het pensioenvermogen per 31 december 2020, zijnde het totaal van de technische voorzieningen en stichtingskapitaal en reserves.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Voor het bepalen van het percentage hebben wij gelet op de financiële positie van het pensioenfonds en de mate waarin de beleidsdekkingsgraad zich rondom een kritieke grens bevindt. Aangezien de beleidsdekkingsgraad per jaareinde dichtbij een kritieke grens ligt, hebben wij een percentage van 0,5% gehanteerd. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht en het bestuur overeengekomen dat wij aan de raad van toezicht en het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 310 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van toezicht en het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken. In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle. Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Ontwikkeling van de (beleids)dekkingsgraad	
Risico	De solvabiliteit van een pensioenfonds wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad brengt de verhouding tussen de (netto) activa en pensioenverplichtingen tot uitdrukking en is daarmee een graadmeter voor de financiële positie van een pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te hanteren als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld inzake indexatie en kortingen. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of het pensioenfonds voldoende buffers heeft. De dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zijn toegelicht in toelichting 4. 'Stichtingskapitaal en reserves' van de jaarrekening. Hieruit blijkt dat het pensioenfonds zowel een reservetekort als een dekkingstekort heeft per 31 december 2020. De toekomstparagraaf in het bestuursverslag gaat in op de financiële positie en de actualisatie van het herstelplan in 2021. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de (beleids) dekkingsgraad niet juist wordt vastgesteld.
Onze controleaanpak	Door controle van de balans onderzoeken wij de samenstellende delen van de dekkingsgraad. De balans en daarmee de dekkingsgraad per 31 december 2020 hebben wij mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van de certificerende actuaire gecontroleerd. Wij hebben de ontwikkelingen in de financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld op basis van het actuariële rapport van de certificerende actuaire en onze controle van de jaarcijfers. Vanwege de gevoeligheid van schattingselementen hebben wij specifiek aandacht besteed aan de waardering van de (illiquide) beleggingen en de waardering van de technische voorzieningen. De werkzaamheden die wij in dit kader hebben uitgevoerd zijn in de kernpunten hierna beschreven. Wij controleren geen andere maandelijkse dekkingsgraden dan de dekkingsgraad ultimo boekjaar. Ten aanzien van andere maandelijkse dekkingsgraden hebben wij de navolgende toetsingswerkzaamheden verricht, die minder zekerheid geven dan een controle van twaalf maandsdekkingsgraden: <ul style="list-style-type: none"> • Wij hebben de opzet van het totstandkomingsproces van de berekening van de maandelijkse dekkingsgraad onderzocht alsmede de juiste maandoerekening van zogenaamde key items vastgesteld. Dit jaar betroffen key items de aanpassingen van de volgende grondslagen: overlevingstafel (Prognosetafel AG2020); ervaringssterfte, de partnerfrequenties, de opslag voor wezenpensioen en de aanvullende voorziening voor arbeidsongeschikten. • Daarnaast heeft de certificerende actuaire een plausibiliteitstoets uitgevoerd op de ontwikkeling van de technische voorzieningen zoals gehanteerd in de bepaling van de dekkingsgraad gedurende het jaar in relatie tot de ontwikkelingen in de belangrijkste factoren, zoals de rentecurve. Wij hebben kennisgenomen van de uitkomst van deze werkzaamheden van de certificerende actuaire.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2020 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.
Waardering en toelichting van beleggingen voor risico fonds zonder genoteerde marktprijzen	
Risico	De beleggingen voor risico fonds (hierna: de beleggingen) zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. Voor een groot deel van de beleggingen is deze marktwaarde te verifiëren aan transacties die tot stand zijn gekomen op de financiële markten (genoteerde marktprijzen). Er zijn ook beleggingen die worden gewaardeerd op basis van netto contante waardeberekeningen of een andere geschikte methode, waaronder de intrinsieke waarde per participatie voor posities in niet(beurs)genoteerde beleggingsfondsen. De waarderingsonzekerheid neemt inherent toe bij netto contante waardeberekeningen en hangt samen met de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens. Bij het pensioenfonds betreffen dit de posities in derivaten. De posities in niet-(beurs)genoteerde beleggingsfondsen, met name participaties vastgoedbeleggingsfondsen en hypotheeklen, kennen eveneens inherent relatief veel waarderingsonzekerheid doordat de waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fondsmanagers en waarbij in sommige gevallen gecontroleerde informatie per 31 december 2020 ontbreekt.

Risico (vervolg)	<p>Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in de paragraaf 'specifieke grondslagen' en een nadere toelichting opgenomen in de toelichting op de balans onder 1. 'Beleggingen voor risico fonds'. Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2020 per saldo € 111,9 miljoen is belegd in derivaten, € 74,7 miljoen in niet-(beurs)genoteerde participaties vastgoedbeleggingsfondsen en € 74,8 miljoen in hypotheek(fondsen). Dit betreft 19,4% van de totale beleggingen.</p> <p>Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan relevante verslaggevingsvereisten.</p>
Onze controleaanpak	<p>Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> De waardering van belangen in open-end beleggingsfondsen hebben wij zelfstandig afgestemd met de prijsbron. Wij hebben vastgesteld voor deze beleggingen dat er sprake is van een actieve markt. Voor open-end beleggingsfondsen is er sprake van een actieve markt als de intrinsieke waarde dagelijks wordt gepubliceerd en deze intrinsieke waarde de basis is voor dagelijkse toe- en uittreding tot het fonds door beleggers. Voor de posities in niet-(beurs)genoteerde beleggingsfondsen en voor open-end beleggingsfondsen waarvoor wij niet zelfstandig kunnen vaststellen dat er sprake is van een actieve markt, hebben wij aansluiting vastgesteld met de gecontroleerde jaarrekeningen 2020 van deze fondsen. Aanvullend hebben wij vastgesteld of de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten in de jaarrekeningen van deze beleggingsfondsen aansluiten op de grondslagen van het pensioenfonds. Voor de waardering van de derivaten hebben wij een controle uitgevoerd op het gehanteerde waarderingsmodel en op de gehanteerde input waaronder de uit de markt afgeleide gegevens zoals valuta(termijn)koersen, rentevolatiliteit en rentecurves. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij eigen waarderingspecialisten betrokken. <p>Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.</p>
Belangrijke observaties	<p>Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2020 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.</p>
Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen voor risico fonds	
Risico	<p>De technische voorzieningen voor risico fonds, waaronder de technische voorziening, betreffen een significante post in de balans van het pensioenfonds. De technische voorzieningen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds. Deze veronderstellingen hebben tezamen met de hoogte van de kostenopslag, waaraan eveneens schattingen ten grondslag liggen, bijzondere aandacht gehad in onze controle.</p> <p>Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de technische voorziening beschreven in de paragrafen 'Algemene toelichting' en 'specifieke grondslagen' en een nadere toelichting opgenomen in de toelichting op de balans onder 5. 'Technische voorzieningen voor risico fonds' en in de toelichting op de staat van baten en lasten onder 12. 'Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds'. Uit deze toelichtingen blijkt dat (schattings)wijzigingen hebben plaatsgevonden door onder andere overgang naar nieuwe Prognosetafel AG2020 en aanpassing van de ervaringssterfte, de partnerfrequenties, de opslag voor wezenpensioen en de aanvullende voorziening voor arbeidsongeschikten op basis van nader onderzoek. Volgens deze toelichtingen is de technische voorziening hierdoor € 33,4 miljoen lager uitgekomen.</p> <p>Voorts is onder het verzekeringstechnische risico in de toelichting op het risicobeheer en derivaten in de jaarrekening de impact van de ontwikkelingen als gevolg van COVID-19 toegelicht.</p> <p>Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorzieningen voor risico fonds niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.</p>
Onze controleaanpak	<p>Bij de controle van de technische voorzieningen voor risico fonds hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaire van het pensioenfonds. De certificerend actuaire onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaire heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaire onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2020. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetafels en de effecten van de wijzigingen hierin, de toereikendheid van de kostenopslag alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.</p>

Onze controleaanpak (vervolg)	<p>Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de technische voorziening per 31 december 2020. Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaire. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij een eigen actuariële specialist betrokken en specifiek de uitkomsten van de door het pensioenfonds uitgevoerde analyses op de ervaringssterfte en kostenopslag beoordeeld.</p> <p>Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorzieningen voor risico fonds geëvalueerd.</p>
Belangrijke observaties	<p>Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2020 of de toelichting van de technische voorzieningen voor risico fonds.</p>

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag, bestaande uit het verslag over het boekjaar, integraal risicomanagement, financieel beleid, beleggingen, actuariële paragraaf en toekomstparagraaf;
- De bevindingen raad van toezicht;
- De overige gegevens;
- Het voorwoord, de kerngegevens Bpf HiBiN, Karakteristieken en pensioenregeling, organisatie, goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance), oordeel verantwoordingsorgaan en de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het besluit van het bestuur tot vaststelling van de jaarrekening is onderworpen aan de goedkeuring van de raad van toezicht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Als gevolg van de Covid-19-maatregelen waren wij genoodzaakt om onze werkzaamheden met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2020 op afstand uit te voeren. Om de beperkingen in verband met fysieke aanwezigheid en directe observatie te compenseren, hebben we op voornamelijk communicatietechnologieën gebruikt en schriftelijke informatie-uitwisseling om de controle-informatie te verkrijgen die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht en het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 2 juni 2021

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J. Slager RA

BIJLAGE 1: NEVENFUNCTIES BESTUURSLEDEN

In onderstaande tabel worden de nevenfuncties van de bestuursleden per 31 december 2020 weergegeven.

Bestuurslid	Nevenfunctie
De heer H.J.J. Schoon	<ul style="list-style-type: none"> • Docent Haagse Hogeschool (2 dagen per week) • Schogad beheer BV (privé beleggings BV)
Mevrouw U.S. van den Bout- Kisoen	<ul style="list-style-type: none"> • Pensioenfondsbestuurder CNV Vakmensen • Bestuurslid Stichting Molenaarspensioenfonds • Bestuurslid (werknemersvoorzitter) Pensioenfonds Agrarische en Voedselvoorzieningshandel
De heer G. Alferink	<ul style="list-style-type: none"> • Notaris, Heuvelrug Notarissen • Voorzitter KNB Ring Midden-Nederland • Lid Pensioenkamer Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie
De heer M.J.J. Vaes	<ul style="list-style-type: none"> • Penningmeester Senior business Sociëteit, 's-Hertogenbosch • Penningmeester Vughtse Wooncoöperatie Habitat U.A. • Penningmeester Golfclub 18
De heer M.P. Vijver	<ul style="list-style-type: none"> • Strategisch adviseur The Index People (TIP) • Zelfstandig adviseur professionele beleggers via Pangea Ultima B.V. • Docent bij Swalef Pensioenacademie
De heer G.F. Vermeulen	<ul style="list-style-type: none"> • Directeur Orfin Advies BV • Bestuurslid Pensioenfonds Horeca & Catering • Bestuurslid OPF Koninklijke Cosun • Bestuurslid SPR
De heer J. Warbroek	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurder FNV

BIJLAGE 2: CHECKLIST CODE PENSIOENFONDSEN 2020

Normen Code Pensioenfondsen 2018

v = voldoet aan Code

x = voldoet niet of gedeeltelijk aan Code. Wordt toegelicht in het jaarverslag.

n.v.t. = niet van toepassing. Het fonds heeft geen belanghebbendenorgaan.

Check ultimo 2020

Thema 1. Vertrouwen maken

1. Het bestuur voert de regeling naar beste vermogen uit, in een evenwichtige afweging van belangen, en heeft hiervoor de eindverantwoordelijkheid.	v
2. Het bestuur is verantwoordelijk en zorgt voor de uitvoering van de pensioenregeling. Het heeft een visie op die uitvoering, stelt eisen waaraan deze moet voldoen en bepaalt welk kostenniveau aanvaardbaar is.	v
3. Het bestuur stelt een missie, visie en strategie op. Ook zorgt het voor een heldere en gedocumenteerde beleids- en verantwoordingscyclus. Daarnaast toetst het bestuur periodiek de effectiviteit van zijn beleid en stuurt zo nodig bij.	v
4. Bij alle besluiten legt het bestuur duidelijk vast op grond van welke overwegingen het besluit is genomen.	v
5. Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	v
6. Het bestuur houdt rekening met de verplichtingen die het fonds is aangegaan en draagt daarbij zorg voor optimaal rendement binnen een aanvaardbaar risico.	v
7. Het bestuur zorgt ervoor dat er onder belanghebbenden draagvlak bestaat voor de keuzes over verantwoord beleggen.	v
8. Het bestuur bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Ook zorgt het ervoor dat het integrale risicomanagement adequaat georganiseerd is.	v
9. Het bestuur zorgt voor een noodprocedure om in spoedeisende situaties te kunnen handelen. Toelichting:	v

Thema 2. Verantwoordelijkheid nemen

10. Het bestuur zorgt voor een heldere en expliciete taak- en rolverdeling tussen bestuur en uitvoering. Hierbij horen passende sturings- en controlemechanismen.	v
11. Bij uitbesteding van taken neemt het bestuur in de overeenkomst met de dienstverlener adequate maatregelen op voor als de dienstverlener of een door hem ingeschakelde derde onvoldoende presteert, de overeenkomst niet naleeft, schade veroorzaakt door handelen of nalaten.	v
12. Het bestuur zorgt dat het zicht heeft op de keten van uitbesteding.	v
13. Het bestuur zorgt ervoor dat het beloningsbeleid van partijen aan wie taken worden uitbesteed, niet aanmoedigt om meer risico's te nemen dan voor het fonds aanvaardbaar is. Om dit te bereiken maakt het bestuur dit onderdeel van de contractafspraken bij het sluiten of verlengen van de uitbestedingsovereenkomst of – indien van toepassing – via zijn aandeelhouderspositie.	v
14. Het bestuur evalueert jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering en de gemaakte kosten kritisch en spreekt een dienstverlener aan als deze de afspraken niet of onvoldoende nakomt.	v

Thema 3. Integer handelen

15. Het bestuur legt de gewenste cultuur vast en stelt een interne gedragscode op.	v
16. De leden van het bestuur, het VO of het BO, het intern toezicht en andere medebeleidsbepalers ondertekenen de interne gedragscode van het fonds en een jaarlijkse nalevingsverklaring, en zij gedragen zich daarnaar.	v
17. Alle nevenfuncties worden gemeld aan de compliance officer.	v
18. Tegenstrijdige belangen of reputatierisico's worden gemeld. De leden van het bestuur, het VO of het BO, het intern toezicht en andere medebeleidsbepalers vermijden elke vorm en elke schijn van persoonlijke bevoordeling of belangenverstrengeling. Zij laten zich op hun functioneren toetsen.	v

19. Het lidmaatschap van een orgaan is niet verenigbaar met dat van een ander orgaan binnen het fonds of van de visitatiecommissie.	v
20. Het bestuur zorgt dat onregelmatigheden kunnen worden gemeld en dat betrokkenen weten hoe en bij wie.	v
21. De organisatie kent een klokkenluidersregeling en bevordert dat ook externe dienstverleners een klokkenluidersregeling hebben. De organisatie zorgt ervoor dat men weet hoe en bij wie kan worden gemeld.	v
22. Het bestuur kent de relevante wet- en regelgeving en interne regels, weet hoe het fonds daar invulling aan geeft en bewaakt de naleving (compliance).	v

Thema 4. Kwaliteit nastreven

23. Het bestuur is collectief verantwoordelijk voor zijn functioneren. De voorzitter is eerste aanspreekpunt; hij/zij is als eerste verantwoordelijk voor zorgvuldige besluitvorming en procedures.	v
24. Het bestuur waarborgt dat de leden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.	v
25. Ieder bestuurslid heeft stemrecht.	v
26. Het bestuur zorgt voor permanente educatie van zijn leden.	v
27. Het bestuur staat open voor kritiek en leert van fouten.	v
28. Het eigen functioneren is voor het bestuur en voor het intern toezicht een continu aandachtspunt. Het bestuur en het intern toezicht evalueren in elk geval jaarlijks het eigen functioneren van het orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betrekken het bestuur en het intern toezicht één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij.	v
29. Het eigen functioneren is voor het BO een continu aandachtspunt. Het BO evalueert in elk geval jaarlijks het functioneren van het eigen orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betreft het BO één keer in de drie jaar een onafhankelijk derde partij.	n.v.t.
30. Het eigen functioneren is voor het VO een continu aandachtspunt. Het VO evalueert met enige regelmaat het functioneren van het eigen orgaan.	v

Thema 5. Zorgvuldig benoemen

31. De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	v
32. Het bestuur zorgt voor geschiktheid, complementariteit en continuïteit binnen het bestuur. Daarbij houdt het rekening met opleiding, achtergrond, persoonlijkheid, geslacht en leeftijd. Het bestuur toetst de geschiktheid van bestuursleden bij het aantreden en gedurende het bestuurslidmaatschap.	v
33. In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	v
34. De zittingsduur van een lid van het bestuur, het VO, het BO en raad van toezicht is maximaal vier jaar. Een bestuurslid en een lid van het BO kunnen maximaal twee keer worden herbenoemd, een lid van de raad van toezicht maximaal één keer. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde fonds.	v
35. Het bestuur, het BO en het intern toezicht houden bij het opstellen van de profielschets rekening met het diversiteitsbeleid. Het VO houdt hier rekening mee bij het opstellen van de competentievisie.	v
36. Het bestuur, het VO of het BO en de raad van toezicht leggen bij de vacature de eisen voor de vacante functie vast. Hierbij wordt rekening gehouden met de in de normen 31, 32 en 33 opgenomen eisen.	v
37. Bij de vervulling van een vacature wordt actief gezocht (en/of actief opgeroepen om te zoeken) naar kandidaten die passen in de diversiteitsdoelstellingen. Het bestuur neemt hierover tijdig contact op met degenen die betrokken zijn bij het voordragen of de verkiezing van kandidaten.	v
38. Het bestuur en het BO toetsen voorgedragen kandidaten mede aan de hand van de diversiteits- doelstellingen. Het VO bevordert dat in de procedure de competentievisie wordt meegenomen, inclusief de diversiteitsdoelstellingen.	v
39. Een bestuurslid wordt benoemd en ontslagen door het bestuur, na het horen van de raad van toezicht over de procedure. Een lid van de raad van toezicht of visitatiecommissie wordt benoemd door het bestuur na bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan en wordt ontslagen door het bestuur na bindend advies van het verantwoordingsorgaan. Een lid van het verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur en ontslagen door het verantwoordingsorgaan zelf. In uitzonderlijke situaties kan het bestuur in overleg met het intern toezicht een lid ontslaan.	v
40. Het bestuur zorgt dat de statuten een schorsingsprocedure kennen.	v

Thema 6. Gepast belonen

41. Het pensioenfonds voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Dit beleid is in overeenstemming met de doelstellingen van het pensioenfonds. Ook is het beleid passend gelet op de bedrijfstak, onderneming of beroepsgroep waarvoor het fonds de pensioenregeling uitvoert.	v
---	---

42. De beloningen staan in redelijke verhouding tot verantwoordelijkheid, functie-eisen en tijdsbeslag	v
43. Het bestuur is terughoudend als het gaat om prestatie-gerelateerde beloningen. Prestatie-gerelateerde beloningen zijn niet hoger dan 20 procent van de vaste beloning. Ze zijn niet gerelateerd aan de financiële resultaten van het fonds.	v
44. Het bestuur voorkomt dat door een te hoge beloning van de leden van het intern toezicht, een financieel belang een kritische opstelling in de weg staat.	v
45. Bij tussentijds ontslag van een bestuurslid zonder arbeidsovereenkomst of van een lid van het intern toezicht verstrekt het bestuur geen transitie- of ontslagvergoeding. Bij ontslag van een (andere) medebeleidsbepaler moet een eventuele transitie- of ontslagvergoeding passend zijn gelet op de functie en de ontslagreden.	v
Thema 7. Toezicht houden en inspraak waarborgen	
46. Intern toezicht draagt bij aan effectief en slagvaardig functioneren van het pensioenfonds en aan beheerste en integere bedrijfsvoering.	v
47. Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	v
48. Leden van het intern toezicht zijn betrokken bij het pensioenfonds en moeten zich zodanig onafhankelijk opstellen dat belangentegenstellingen worden voorkomen. Ze hebben daarbij het vermogen en de durf om zich kritisch op te stellen richting het bestuur.	v
49. De raad van toezicht stelt zich op als gesprekspartner van het bestuur.	v
50. Het bestuur weegt de aanbevelingen van raad van toezicht of visitatiecommissie zorgvuldig en motiveert afwijkingen.	v
51. Het BO voert zijn taak uit als 'goed huisvader' (m/v) voor alle belanghebbenden.	n.v.t.
52. Het BO zorgt dat de leden onafhankelijk en kritisch kunnen functioneren.	n.v.t.
53. Het BO bewaakt of het bestuur de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement juist uitvoert. Ook bewaakt het BO of het bestuur de belangen van de verschillende groepen belanghebbenden evenwichtig afweegt.	n.v.t.
54. Het BO onderneemt actie als het van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert.	n.v.t.
55. Het bestuur gaat een dialoog aan met het VO dan wel het BO bij het afleggen van verantwoording.	v
56. Het bestuur draagt de accountant of actuaris die controle uitvoert in beginsel geen andere werkzaamheden op dan controle. Geeft het bestuur wel een andere opdracht, dan vraagt dit zorgvuldige afweging en een afzonderlijke opdrachtformulering.	v
57. Het bestuur beoordeelt vierjaarlijks het functioneren van de accountant en de actuaris en stelt het intern toezicht en VO of BO van de uitkomst op de hoogte.	v
Thema 8. Transparantie bevorderen	
58. Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	v
59. Het bestuur geeft inzicht in het beleid, de besluitvormingsprocedures, de besluiten en de realisatie van het beleid.	v
60. Het bestuur vervult zijn taak op een transparante (open en toegankelijke) manier. Dat zorgt ervoor dat belanghebbenden inzicht kunnen krijgen in de informatie, overwegingen en argumenten die ten grondslag liggen aan besluiten en handelingen.	v
61. Het bestuur legt gemotiveerd vast voor welke wijze van uitvoering is gekozen. Deze informatie is beschikbaar voor de belanghebbenden.	v
62. Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	v
63. Het bestuur stelt beleid vast rond transparantie en communicatie. Het bestuur evalueert dit beleid periodiek en in ieder geval eens per drie jaar.	v
64. Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	v
65. Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regeling of processen die daaruit voortvloeien.	v

BIJLAGE 3: ADVIES- EN GOEDKEURINGS-RECHTEN VERANTWOORDINGSORGAAN EN RAAD VAN TOEZICHT

Onderwerpen onderhevig aan advies of goedkeuring	Verantwoordingsorgaan	Raad van toezicht
Beletten benoeming kandidaat bestuur bij niet voldoen aan functieprofiel	--	Recht
Liquidatie, fusie, splitsing, collectieve waardeoverdracht	Advies	Goedkeuring
Omzetten andere rechtsvorm	--	Goedkeuring
Jaarverslag, jaarrekening	--	Goedkeuring
Profielschets bestuurder Melden disfunctioneren bestuurder Vorm, inrichting intern toezicht Profielchets Lid RvT Beloningsbeleid Ontslaan bestuur bij disfunctioneren Feitelijke premie	-- Advies na melding Advies Advies Advies -- Advies	Goedkeuring Melding -- Vaststellen Goedkeuring Recht --
Communicatiebeleid Klachten- en geschillenprocedure Uitvoeringsovereenkomst Benaming en ontslag RvT	Advies Advies Advies Advies	-- -- -- --

BIJLAGE 4: **BEGRIPPENLIJST/MOEILIJKE WOORDEN**

Abtn (actuariële en bedrijfstechnische nota)

Een door de wet voorgeschreven nota waarin de hoofdlijnen van de pensioenregeling(en), de financiële opzet, actuariële grondslagen, de sturingsmiddelen, het toeslagbeleid(indexatie) en het beleggingsbeleid en de organisatorische opzet van het pensioenfonds zijn beschreven.

Aandelenrisico

Aandelenrisico doet zich voor bij beleggingen waarvan de waarde gevoelig is voor bewegingen in marktprijzen, welke worden weergegeven door beursgraadmeters. Dit betreft niet alleen aandelen, maar ook indirect vastgoed, beleggingen in niet-beursgenoteerde fondsen, grondstoffen en derivaten.

Fondsbeleid

Het aandelenrisico wordt in principe, gelet op het ambitieniveau van het fonds, niet afgedekt omdat het fonds ervan uitgaat dat aandelen op langere termijn waarde toevoegen. De strategische omvang van het belang in aandelen in de rendementsportefeuille wordt bepaald door lange termijn ALM analyses.

Bpf HiBiN belegt voor zo'n 50% in risicovolle zakelijke waarden, onderverdeelt in aandelen, specialties (zoals bedrijfsobligaties en obligaties opkomende markten) en alternatives (zoals vastgoed en hypotheek). De verdeling naar regio en sectoren loopt in de pas met de gemiddelde waarden van vergelijkbare portefeuilles (de zogenaamde benchmark), met een lichte overweging (dat wil zeggen meer dan het gemiddelde) in financiële instellingen.

Activakant

De linkerkant van de balans, waarop de bezittingen van het fonds staan. Aan de rechterkant, de passivakant, staat hoe deze middelen gefinancierd zijn.

AG (Koninklijk Actuarieel Genootschap) prognosetafel 2020

Prognosetafel (sterftetafel) is afgeleid uit sterftetabellen die aangeven hoeveel personen na x jaar in leven zijn vanuit een standaard aantal 0-jarigen. De naam van de tafel geeft aan over welk waarnemingstijdvak de gegevens zijn verkregen.

ALM-analyses

ALM, of Asset Liability Management, kan een pensioenfonds helpen bij het kiezen van de beleggingsmix, de wijze van financieren van de pensioenregeling en/of het financieren van toeslagen.

ALM-studie

Onder een ALM-studie verstaan we het bestuderen respectievelijk afstemmen van de verplichtingen en de beleggingen van een pensioenfonds. Op de resultaten van deze studie wordt het beleggingsbeleid gebaseerd.

Een ALM-studie kent de volgende aspecten:

- het in kaart brengen van de financiële stromen;
- de simulatie van toekomstige financiële posities;
- de samenhang met de economische omgeving;
- de vergelijking van beleidsvarianten.

Beleidsdekkingsgraad

Pensioenfonds zijn sinds de wijziging van het FTK per 1 januari 2015 verplicht een beleidsdekkingsgraad te gebruiken. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als een voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over 12 maanden.

De beleidsdekkingsgraad is voor de besluitvorming door het bestuur over toeslagen en kortingen en de rapportage van belang. De beleidsdekkingsgraad is stabiel dan de niet-gemiddelde dekkingsgraad. Er wordt daardoor minder op dagkoersen gestuurd.

Cao-partijen

Werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties (vakbonden) waarvan de vertegenwoordigers namens de eigen achterban de onderhandelingen over een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) voeren; partij in een cao-overleg.

Countervailing power

Countervailing power is het kunnen bieden van tegenwicht door kennis, inzicht en professionaliteit.

Dekkingsgraad (actueel)

De verhouding tussen enerzijds het aanwezige vermogen en anderzijds de contante waarde van de pensioenaanspraken en -rechten (de pensioenverplichtingen).

Fonds specifieke risico's

Inflatierisico, valutarisico, liquiditeitsrisico. Deze risico's worden achtereenvolgens nader toegelicht. Hierbij wordt eerst een algemene definitie van het risico gegeven, waarna het fondsbeleid en de beheersmaatregelen voor het betreffende risico worden toegelicht.

Franchise

Bij een pensioenregeling is de franchise dat deel van het salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd. Dit bedrag (de franchise) wordt van het salaris afgetrokken voordat de pensioenpremie berekend wordt. Er wordt alleen premie betaald en pensioen opgebouwd over het deel van het salaris dat boven de franchise ligt.

Gedempte kostendekkende premie

De kostendekkende premie is de premie die nodig is voor een adequate prijsstelling. Hiermee wordt voorkomen dat een pensioenfonds op voorhand te maken krijgt met tekorten. De kostendekkende premie mag worden gedempt (verlaagd) op basis van een gemiddelde rente of rendement uit het verleden of het te verwachten rendement voor de toekomst.

Governance aspecten

Waarborgen van samenhang en transparantie in het bestuur en toezicht van een organisatie, met het oog op een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelstellingen.

Herstelplan

Plan van aanpak waarin het pensioenfonds laat zien welke maatregelen het neemt om de dekkingsgraad te verbeteren. Het herstelplan bevat maatregelen om binnen de gekozen hersteltermijn weer te beschikken over het strategisch vereist eigen vermogen.

Indexatie (toeslagverlening)

Prijzen en lonen stijgen in de loop der jaren. Daarom probeert Pensioenfonds HiBiN de opgebouwde en ingegane pensioenen ook jaarlijks te laten stijgen. Dit gebeurt door het verlenen van een zogeheten 'toeslag' of 'indexatie'. Indexatie is dus belangrijk om de koopkracht van het pensioen op peil te houden. Dat geldt voor ingegane pensioenen maar net zo goed voor het pensioen in de opbouwfase. Helaas kan indexatie lang niet altijd plaatsvinden.

IORP II-richtlijn

De Institutions for Occupational Retirement Provision (IORP II-richtlijn) is een breed opgezette richtlijn die in de Nederlandse wetgeving geregeld moet worden. De richtlijn gaat over waardeoverdracht naar het buitenland, externe rapportages en governance & risicomanagement.

Inkooppremie voor de pensioenaanspraken

Dit is de actuariële benodigde premie voor de inkoop van nieuwe pensioenverplichtingen (onderdeel van de kostendekkende premie).

Matching portefeuille

Wanneer een pensioenfonds aan zijn verplichtingen moet voldoen (pensioenen uitbetalen), dienen daarvoor op tijd de beschikbare middelen vrij te komen. Het afstemmen van de beleggingen op de pensioenverplichtingen noemt men 'matching'. De bijbehorende beleggingsportefeuille noemt men 'matching portefeuille'.

Niet liquide

Moeilijk te verkopen (lastig verhandelbaar) ook wel illiquide genoemd.

Passivakant: Zie activakant

Pensioenverplichtingen

De pensioenverplichtingen, dus de toegezegde pensioenen, moeten contant gemaakt worden, zegt de formule. Alleen op deze manier kunnen we de verhouding berekenen tussen het belegd vermogen, wat er nu in het fonds zit, en de toezeggingen. Wat is nu precies contant maken?

Een rekenvoorbeeld

Stel de rente is 4% en wij moet u over één jaar € 1.040 pensioen betalen. Dan moet het pensioenfonds nu € 1.000 in kas

hebben, dat is dus de contante waarde bij één jaar en 4% rente. Immers, door de 4% rente is de € 1.000 na één jaar met € 40 aangegroeid. Voor alle afzonderlijke pensioenen binnen Bpf HiBiN berekenen wij dan ook de contante waarde.

Uitgaande van een vaste pensioenuitkering wordt de invloed van de rente op de pensioenverplichting duidelijk door deze te vergelijken met een spaarrekening. Wie jaarlijks € 1.000 rente wil ontvangen hoeft bij een rente van 5% maar € 20.000 spaarsaldo aan te houden. Daalt de rente naar 2%, dan moet hij € 50.000 spaarsaldo aanhouden.

Performancetoets

Het gemiddelde van door een bedrijfstakpensioenfonds behaalde beleggingsresultaten, gemeten over een langere periode. De performancetoets wordt bepaald door de som van opeenvolgende jaarlijkse Z-scores, gedeeld door de wortel van het aantal jaren.

Rebalancing

Stel: een pensioenfonds is ooit gestart met een belegging voor 50% in aandelen en voor 50% in obligaties. Doordat de aandelenkoersen flink zijn gestegen, is de verhouding ondertussen 70% aandelen tegen 30% obligaties geworden. Rebalancing is het weer in evenwicht brengen van de beleggingen, omdat het risicoprofiel door de scheve groei niet meer in overeenstemming is met de doelstellingen.

Reële dekkingsgraad

Vanaf 2015 dient het fonds de reële dekkingsgraad te melden aan DNB. Deze reële dekkingsgraad is als volgt gedefinieerd: de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de benodigde beleidsdekkingsgraad waarbij volledige toeslagverlening kan plaatsvinden. Hierbij dient gerekend te worden met een prijsindexcijfer zoals voorgeschreven in het Besluit FTK en gepubliceerd door DNB.

Rente afdekking (afdekking renterisico)

Een pensioenfonds belegt om nu en straks alle pensioenen uit te kunnen betalen. Deze verplichtingen worden gewaardeerd tegen de marktrente. Dit betekent dat als de rente daalt dat de omvang van de verplichtingen stijgt. Het fonds heeft dus last van een rente die stijgt of daalt. Vooral een lagere rente is erg vervelend, want als de omvang van de verplichtingen stijgt dan daalt de dekkingsgraad. Omdat dit risico van een lagere dekkingsgraad niet wenselijk is, dekken we een deel van het risico af door gebruik te maken van financiële producten. Doordat niet het hele renterisico is afgedekt, heeft de rente wel invloed op de dekkingsgraad.

Renterisico

Een van de belangrijkste marktrisico's voor pensioenfonds is renterisico. Renterisico ontstaat doordat de looptijd van de pensioenverplichtingen van nature groter is dan de looptijd van de beleggingen. De pensioenuitkeringen die een gemiddeld pensioenfonds aan zijn deelnemers moet voldoen liggen over het algemeen namelijk tot ver in de toekomst, terwijl de inkomsten uit beleggingen, om de pensioenuitkeringen te financieren, in de praktijk vaak een kortere horizon hebben. Hierdoor hebben verplichtingen een hogere rentegevoeligheid (duration) dan beleggingen. Deze rentemismatch leidt bij renteschommelingen tot een sterk beweeglijke (volatiele) dekkingsgraad.

Rentetermijnstructuur

Laat het verband zien tussen de looptijd en de rente van een vastrentende belegging, zoals een staatsobligatie. Een normale rentetermijnstructuur heeft een stijgend verloop. Wanneer iemand zijn geld voor een langere periode uitleent, zal de vergoeding hoger zijn dan bij een kortere termijn.

Return portefeuille

Met de return (rendement) portefeuille wil een pensioenfonds extra rendement genereren. Dit extra rendement kan toeslagverlening (indexatie) mogelijk maken.

Risico analyse

Het renterisico is het risico dat de rentegevoeligheid en omvang van de nominale pensioenverplichtingen afwijkt van de beleggingen. Voor een pensioenfonds geldt dat bij een rentedaling de waarde van de pensioenverplichtingen stijgt. Renteveranderingen kunnen daardoor een groot effect hebben op de dekkingsgraad van een pensioenfonds.

Fondsbeleid

Om renterisico's het hoofd te bieden is per 1 juli 2015 een afdekkingspercentage van 50% van het renterisico vastgesteld.

Solvabiliteit

Het vermogen van het pensioenfonds om op langere termijn aan de pensioenverplichtingen (zijnde de toekomstige pensioenuitkeringen) te kunnen voldoen.

Solvabiliteitsopslag

Opslag in de pensioenpremie om op langere termijn aan de pensioenverplichtingen (zijnde de toekomstige pensioenuitkeringen) te kunnen voldoen.

Swap (van rente)

Het aangaan van een (rente)ruiltransactie waarbij wij langlopende rentes ontvangen. In ons geval zijn dat risicovrije rentes met een looptijd van langer dan 30 jaar. In ruil daarvoor betalen wij kortlopende risicovrije rentes

Tekort

Op grond van de Pensioenwet is er sprake van een tekort als de beleidsdekkingsgraad lager is dan het vereist eigen vermogen. Tot de invoering van het aangepaste FTK in 2015 was er sprake van een dekkings- en/of een reservetekort. Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht. Nu spreekt men alleen nog van een tekort. Voor de duidelijkheid en herkenbaarheid zijn de begrippen dekkings- en reservetekort in deze jaarrekening nog wel gebruikt.

Dekkingstekort

Op grond van de Pensioenwet is er sprake van een dekkingstekort bij Bpf HiBiN als de beleidsdekkingsgraad minder bedraagt dan 104,3%. Komt de dekkingsgraad van het pensioenfonds op basis van een herstelplan binnen de geldende hersteltermijn niet boven deze 104,3, dan moet het fonds maatregelen nemen om uit het dekkingstekort te komen. Daarbij is de uiterste maatregel het verlagen (ook wel 'afstempelen' genoemd) van de aanspraken en uitkeringen.

Reservetekort

Pensioenfonds moeten extra vermogen aanhouden om bepaalde risico's op te vangen. Te denken valt aan het risico van waardedaling van de aandelen en andere beleggingen of een daling van de rente. Ook loopt een pensioenfonds het risico dat mensen langer leven dan verwacht. Voor al deze risico's heeft De Nederlandsche Bank minimale eisen gesteld aan het extra aan te houden vermogen. Dit wordt ook wel de benodigde of vereiste dekkingsgraad genoemd.

In geval van een tekort moet een pensioenfonds binnen drie maanden een plan bij De Nederlandsche Bank indienen om het tekort op te heffen. Dit plan dient door De Nederlandsche Bank goedgekeurd te worden. Een pensioenfonds heeft maximaal tien jaar de tijd om weer naar de benodigde dekkingsgraad toe te groeien. Extra premies, rendementen op het vermogen en het (deels) achterwege laten van toeslagverlening dragen bij aan het herstel van het pensioenfonds.

Toeslagverlening 2020

Eén van de doelen van het Bpf HiBiN is om ook de verwachte prijsstijging met de pensioenen op te vangen. Dit noemen we toeslag verlenen. Als het fonds een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% heeft, is het niet mogelijk om toeslag te verlenen. Over 2020 is dan ook geen toeslag verleend.

UFR (Ultimate Forward Rate)

De eerste 20 jaar moeten wij de pensioenverplichtingen contant maken met de actuele rente. Er wordt vervolgens verondersteld dat de rentemarkt voor looptijden langer dan 20 jaar niet echt liquide is (en de hoogte van de rente niet echt betrouwbaar). Bij 20 jaar wordt het laatste liquide punt verondersteld. Vanaf dat punt groeit de rente in 40 jaar geleidelijk richting de Ultimate Forward Rate, maar bereikt dat punt nooit. Marktinformatie na het 20-jaarspunt telt wel mee, maar het gewicht dat daaraan wordt gegeven, neemt geleidelijk af.

Uniform pensioenoverzicht (UPO)

Gestandaardiseerd overzicht om werknemers persoonlijke informatie te geven over de uitkering bij pensionering, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Vastrentende waarden

Verzamelaam voor beleggingen waarop in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt. Voorbeelden van vastrentende waarden zijn obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen. Deze beleggingen worden ook wel als risicomijdend aangeduid.

Zakelijke waarden

Verzamelaam voor beleggingen in aandelen en beleggingen in onroerend goed. Deze beleggingen worden ook wel aangeduid als risicodragend.

Z-score

De beleggingsprestaties van verplicht gestelde pensioenfonds (zoals Bpf HiBiN) moeten jaarlijks worden getoetst. Daarvoor is een gestandaardiseerde norm ontwikkeld, de Z-score. Dit is een maatstaf voor hoe het daadwerkelijke beleggingsrendement van Bpf HiBiN zich heeft ontwikkeld in vergelijking met het rendement van de gehanteerde benchmark (normportefeuille). Deze benchmark is een weergave van het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Als de Z-score positief is, heeft Bpf HiBiN een hoger resultaat behaald dan het resultaat van de gekozen normportefeuille.